

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
GEOGRĀFIJAS UN ZEMES ZINĀTŅU FAKULTĀTE
TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS NODAĻA

**RADOŠIE KVARTĀLI: MIERA IELAS REPUBLIKAS
ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVAS**

(DEVELOPMENT PERSPECTIVES OF CREATIVE QUARTERS:
THE CASE OF MIERA STREET)

Maģistra darbs

Autore: Relīna Bajāre

Stud. Apliec. Rb10040

Zinātniskais vadītājs:

Dr. Arch. Jānis Lejnieks

Rīga, 2015

ANOTĀCIJA

Maģistra darba nosaukums ir „Radošie kvartāli: Miera ielas republikas attīstības perspektīvas”. Darba mērķis ir izstrādāt ieteikumus Miera ielas attīstības iespējām. Šī darba teorētiskajā daļā autore analizē jēdzienus radošums, radošie kvartāli, sociālā un publiskā telpa. Empīriskajā daļā autore mēģina noskaidrot, kas ietekmē radošā kvartāla attīstību, analizējot interviju, aptaujas un lauka pētījuma rezultātā iegūtos datus. Darba noslēgumā tiek veikti secinājumi un sniegti ieteikumi Miera ielas republikas attīstības iespējām, balstoties uz pētījuma gaitā iegūtajiem rezultātiem.

Atslēgas vārdi: radošums; radošie kvartāli; Miera ielas republika; sociālā telpa; publiskā telpa

ABSTRACT

The title of this Master's Thesis is „Development perspectives of creative quarters: The case of Miera street”. The goal of this Thesis is to develop suggestions for Miera street development possibilities. In theoretical part of this Master's Thesis the author analyzes the concepts of creativity, creative quarters, social and public space. In the empirical part of this thesis the author shows what affects development of creative quarter analyzing interviews, surveys and field study results. At the end of this thesis there are made conclusions and recommendations for Miera street development possibilities.

Key words: creativity; creative quarter; Miera ielas republika; social space; public space

SATURS

APZĪMĒJUMI.....	5
IEVADS	6
1. TEORĒTISKAIS IETVARŠ	8
1.1. Radošums.....	8
1.2. Radošie kvartāli – definīcija un pasaules piemēri	12
1.3. Kultūras un radošo industriju politikas veidošana Latvijā.....	20
1.4. Sociālā un publiskā telpa	25
2. MATERIĀLI UN METODES.....	28
3. MIERA IELAS PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA.....	31
3.1. Situācijas apraksts.....	31
3.2. Miera ielas republikas telpiskā analīze	32
3.3. Teritorijas izmantošana (normatīvā telpa)	36
3.4. Teritorijas vēsturiskā attīstība	40
3.5. Ekonomiskā un sociālā situācija Miera ielas republikā	43
3.5.1. Biedrība	48
3.5.2. Miera ielas vasarsvētki	50
4. MIERA IELAS REPUBLIKAS LIETOTĀJU, IEDZĪVOTĀJU UN UZŅĒMĒJU SKATĪJUMS	51
4.1. Miera ielas republikas lietotāju skatījums	51
4.2. Miera ielas republikas uzņēmēju skatījums	61
5. IETEIKUMI MIERA IELAS ATTĪSTĪBAS IESPĒJĀM.....	67
5.1. Ieteikumi pašvaldībai un plānošanas sistēmai kopumā	67
5.2. Ieteikumi Miera ielas republikas radošajiem uzņēmējiem.....	68
5.3. Ieteikumi Miera ielas republikas biedrībai	69
SECINĀJUMI	70
LITERATŪRAS AVOTU SARAKSTS	72
PIELIKUMI.....	76

APZĪMĒJUMI

NAP – Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam.

MIR – Miera ielas republika

RKTA - Radošo kvartālu un teritoriju asociācija

UNESCO – The United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija)

ZTAIP - Valsts zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam

IEVADS

Kopš 2014. gada, Rīga ir kļuvusi par Eiropas kultūras galvaspilsētu. Šobrīd, jo īpaši svarīgi ir dažādi kultūras pasākumi un viss radošais. Sabiedrībā un masu medijos arvien biežāk tiek diskutēts par kultūras nozīmību, dažādām radošām iniciatīvām, atbalsta programmām un visu, kas grozās ap un par radošo. Laika gaitā arī Rīgā ir izveidojušies dažādi sabiedriski veidojumi, kas dēvē sevi par radošajiem kvartāliem. Tie ir izvietoti dažādās Rīgas vietās un ir atšķirīgi ar savu radošo auru tajos, kā arī interesantiem pasākumiem, cilvēkiem un jaunradi. Kāda ir saikne starp radošo kvartālu attīstību un ekonomikas, kā arī sociālās vides attīstību? Kāds pamats ļauj veidoties un attīstīties radošajiem kvartāliem Rīgā? Kāda ir mijiedarbība starp radošo kvartālu „biznesa cilvēkiem” ,dzīvojamo māju iemītniekiem un radošo kvartālu lietotājiem? Šie, kā arī citi jautājumi, rosinājuši izpētīt radošos kvartālus Rīgā, konkrētāk Miera ielas republiku.

Ričards Florida (Richard Florida) un Irena Tinagli (Irene Tinagli) savā darbā „Eiropa radošuma laikmetā” (Europe in the creative age) raksta, ka radošums ir kļuvis par vadošo virzītājspēku ekonomiskajai izaugsmei. Radošas nācijas piesaista sev aizvien vairāk radošu cilvēku, konkrētai vietai, kas veicina ekonomisko izaugsmi (Florida, Tinagli, 2004), šo Ričarda Floridas apgalvojumu arī mēģināšu izpētīt attiecībā uz Miera ielas republikas situāciju, vai tiešām šajā vietā ekonomiskā izaugsme ir straujāka un pamatīgākā, kāda tā ir citur Rīgā, neskaitot citus radošos kvartālus un, vai tiešām radošie kvartāli piesaista sev arvien vairāk radošu cilvēku no visas pasaules? Kā arī to, vai pašiem Miera ielā dzīvojošajiem un strādājošajiem ir svarīga šī ekonomiskā izaugsme, peļņa un popularitāte, vai tomēr kaut kas cits? Vai radošie kvartāli ir simpātiska vieta arī ārzemju radošajiem cilvēkiem?

Darba mērķis: Izstrādāt ieteikumus Miera ielas republikas attīstības iespējām.

Pētnieciskie jautājumi:

- Ar kādām problēmām saskaras Miera ielas republikas uzņēmēji un biedrība?
- Kāda attieksme pret Miera ielas republikas piedāvājumu un pieejamo informāciju par radošo kvartālu ir tā lietotājiem?
- Kas ietekmē radošā kvartālu attīstību?

Darba uzdevumi:

- Analizēt jēdzienus – radošums, radošie kvartāli, sociālā un publiskā telpa, apskatīt radošās industrijas politikas veidošanu Latvijā un citu valstu radošo kvartālu piemērus.

- Aprakstīt situāciju Miera ielā un Miera ielas republikā (ielas telpiskā struktūra, vēsture, biedrība, utt.), veikt kartēšanu, fotografēšanu
 - Noteikt Miera ielas republikas uzņēmēju un biedrības viedokli par pašreizējo situāciju ielā un tās attīstību, kā arī par galvenajām problēmām un to cēloņiem radošajā uzņēmējdarbībā
 - Noteikt un analizēt Miera ielas republikas lietotāju viedokli par radošajiem kvartāliem, kā uzņēmējdarbības resursu, kā radošuma un mākslas popularizētājiem Rīgā, par kvartālu iekļaušanos kopējā sociālajā vidē u.c.
 - Izstrādāt ieteikumus radošo industriju politiku veidotājiem, uzņēmējiem, biedrībai un citām iesaistītajām pusēm par Miera ielas republikas attīstības iespējām
- Pētnieciskās metodes. Tiks izmantota kvalitatīva pētniecības metode, kas būs daļēji strukturētas intervijas, kā arī kvantitatīvā metode – Miera ielas republikas lietotāju aptauja un kartēšana.

1. TEORĒTISKAIS IETVARIS

Radošie kvartāli, ciemati, ieliņas utt., pastāv daudzās pasaules valstīs. Globalizācijas iespaidā gan kultūra, gan izklaide, preces, pakalpojumi un viss, kas redzams apkārt, ir kļuvis daudz komercializētāks, kā tas bija senāk, kad tīklošanās cilvēku, valstu un kontinentu starpā bija daudz sarežģītāka. Tā kā pasaule lēnām pierod pie globalizācijas gala produktu lietošanas ikdienā, daudzi sāk meklēt kaut ko īpašāku, autentiskāku un radošāku savā ikdienā. Turpmākajās nodaļās autore aprakstīs radošumu, radošos kvartālus, sociālo un publisko telpu, kāds tas ir dažādu teorētiķu skatījumā.

1.1. Radošums

Dažādos avotos radošums tiek definēts atšķirīgi, bieži jēdziens „radošums” tiek saukts arī par kreativitāti. Valodu institūta docente Diāna Rumpīte savā rakstā „Novitātes kreativitātes teorijā” citē vairākus kreativitātes jeb radošuma teorētiķus. D. Rumpīte raksta: „R.Sternbergs, T.Lubarts (Sternberg & Lubart, 1999), R.Nikersons (Nickerson, 1999) u.c. raksturo kreativitāti kā spēju radīt darbu, kas ir inovatīvs un sociāli nozīmīgs, (noderīgs, apmierina vajadzību). R. Meijera (Mayer) viedoklis ir ka kreatīvam produktam (darbības rezultātam) jābūt jaunam un vērtīgam.” (Rumpīte, D. Publicēts žurnālā “Skolotājs”, Nr 5, 2000, 32. – 38.lpp.) Radošums tiek raksturots kā spēja radīt ko jaunu un nozīmīgu. Tomēr bieži ir vērojams, ka arī senais tiek veidots kā kaut kas radošs ar inovatīvām pārmaiņām, kur var novērot, ka nekas no jauna atklāts netiek, bet tiek uzlabots kaut kas sens un aizmirsts. Tieši tādēļ par radošu procesu, cilvēku, kvartālu utt. var nosaukt ļoti daudz ko. „M.Kolinsa un T.Amabile (Collins & Amabile, 1999) uzskata, ka radītā produkta kreativitāti nosaka sociālais vērtējums.” (Rumpīte, D. Publicēts žurnālā “Skolotājs”, Nr 5, 2000, 32. – 38.lpp.) Tas, kas ir radošs vai, cik tas ir radošs ir grūti nomērāms, tādēļ lielu lomu radošuma noteikšanā spēlē tieši šis sociālais loks, kas, vadoties pēc saviem kritērijiem, ir noteikuši, kas tad īsti ir radošums. Neils Andersons (Neil Anderson), Kristina Potočnika (Kristin Potočnik) un Jings Zou (Jing Zhou) savā rakstā „Innovation and Creativity in Organizations: A State-of-the-Science Review, Prospective Commentary, and Guiding Framework” raksta, ka radošums un inovācijas var būt individuālā līmenī, dažādu grupu līmenī un organizāciju līmenī un, ka jebkurā gadījumā radošums un inovācijas rezultēsies ar dažādiem ieguvumiem (Anderson, Potočnik, Zhou, 2014.). Kas ir attiecināms arī uz Miera ielas republikas piemēru, jo tur katrs indivīds pats par sevi ir radošs, jo nodarbojas ar sev tuvām saimnieciskām darbībām radošā veidā, kā arī viss veidojums „Miera ielas republika” ir radošs, ko vairāk ir noteicis sociālais

vērtējums par šo ielu. Čārlzs Landrijs (Charles Landry) ir izstrādājis terminu „radoša pilsēta”, kas sākotnēji pieminēts astoņdesmitajos gados un kopš tā laika ir manāmi ietekmējis plānošanas sistēmas visur pasaulē. Landrijs radošumu raksturo kā domāšanu, kas neiekļaujas vispārpieņemtos rāmjos, bet ir atvērta un spēj būt kompleksa, kas ne vienmēr var izskatīties loģiska un visiem pieņemama (Charles Landry, Franco Bianchini, 1995. „The creative city” Demos). Tieši tādēļ arī ir samērā grūti noteikt, kas tad īsti ir radošs, jo vienbalsīgas atbildes, lai definētu šo jēdzienu nav. Katrs cilvēks ir atšķirīgs ar savām vēlmēm, vajadzībām un priekšstatiem par pasauli un tajā notiekošo. Tomēr Čārlzs Landrijs un Džonatans Haiems (Jonathan Hyams) ir izveidojuši 10 analizējamus laukus, kurus izpētot, var noteikt pilsētu radošuma indeksu. Šie 10 lauki ir:

- Politiskais un publiskais ietvars
- Autentiskums, daudzveidība, vitalitāte un izpausme
- Atvērtība, uzticība, pieejamība un piedalīšanās
- Uzņēmējdarbība, izpēte un inovācijas
- Stratēģiska vadība, veiklība un nākotnes vīzija
- Talantu attīstīšana un mācīšanās apvārsnis
- Komunikācija, savienojumi un tīklošanās
- Vieta un vietas veidošana
- Dzīvotspēja un labklājība
- Profesionālisms un efektivitāte (Landry, bez dat.)

Liela ietekme tam, kā veidojas un attīstītas radošās industrijas valstī ir politikajai varai un tās atbalstam, tieši tādēļ ir nozīmīgi to minēt kā pirmo analizējamo punktu. Arī attiecīgās valsts cilvēkiem un kopējai cilvēku attieksmei pret radošumu ir liela nozīme, ja nebūs vajadzība un pozitīva attieksme pret radošumu, tad nebūs piemērota vide radošo industriju attīstībai un radošuma indekss būs attiecīgi mazāks. Otrajā punktā minēts ir autentiskums, daudzveidība un to izpausme. Radošums bieži tiek asociēts ar kaut ko autentisku un īpašu, ko tādu, kas ir atšķirīgs no ikdienas izpausmēm. Nozīmīga vieta radošuma noteikšanā ir arī vietai, vai kā vieta tiek veidota, jo arī šeit ir jābūt kaut kam, ar ko vieta izceļas, lai to varētu nosaukt par radošu.

Valsts kultūrpolitikas vadlīnijās 2006. – 2015. gadam radošums tiek definēts „Radošums – iedzimta un izkopta indivīda īpašība/spēja radīt oriģinālas un jaunas nozīmes un tēlus. Radošā darbība palīdz atklāt jaunas iespējas un formas labākiem kopā dzīvošanas un darbības modeļiem, piemēroties jauniem apstākļiem un pārveidot esamību ar radošās iztēles un iniciatīvas palīdzību. Radošums attiecināms ne tikai uz jaunu mākslas priekšmetu vai stilu

radīšanu, bet uz problēmu risināšanu jebkurā iespējamā jomā” (Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006. – 2015. gadam, 2006, 24. lpp.).

Sociologs un demogrāfs Ričards Florida (Richard Florida) ir izstrādājis radošās šķiras teoriju. R. Florida raksta, ka mūsdienās ir izveidojusies jauna sabiedrības elite – radošā šķira, kuru var iedalīt divās atsevišķās grupās. Viena no šīm grupām ir radošais kodols, kurā ietilpst cilvēki, kas spēj radīt jaunu, radošu un nozīmīgu gala veidojumu, piemēram, zinātnieki, inženieri, mākslinieki, rakstnieki utt. Otra grupa ir radošie specialisti, kas ir nodarbināti profesijās, kas prasa augstu izglītības līmeni, domāšanas neatkarību, piemēram, juristi, ārsti, finansisti. Viņiem ikdienā jārisina jautājumi, kas prasa kompleksu domāšanas paņēmieni un analīzes prasmes. Pirmā grupa, kas ir radošā kodola grupa, strādā ar idejām, bet otra grupa – radošie speciālisti, realizē dzīvē sarežģītas un radošas idejas, risina sarežģītus jautājumus (Florida, 2002.). Radošo kvartālu kontekstā skatoties, var novērot, ka cilvēki, kas tur darbojas, vairāk skaitāmi pie radošā kodola grupām. Tomēr ņemot vērā to, ka radošajos kvartālos nodarbojas ar radošu uzņēmējdarbību, tad cilvēki, kas tajā iesaistīti, paši ir gan ideju veidotāji, gan arī kompleksu jautājumu risinātāji uzņēmējdarbības sekmēšanai.

„Radošums ir mobils un pārvietojams – cilvēki var pārcelties un to viņi arī dara. Bet tomēr radošums parasti tiek piesaistīts kādai konkrētai vietai” (Florida, Mellandes, Stolarick, Silk, Matheson, Hopgood, 2011.). Tā tas ir arī Latvijā. Konkrēti Rīgā ir vairāki radošie kvartāli un katrs no tiem ir piesaistīti kādai vietai, lai arī robežas nav oficiālas, aptuvenā teritorija iezīmējas visos gadījumos.

Radošums ir cieši saistīts ar ekonomisko attīstību. Tā kā ir izstrādāts globālais radošuma indekss, tad ir arī iespējas šo uz radošumu balstīto ekonomisko attīstību izmērīt. Kā Ričards Florida raksta savā darbā „Creativity and Prosperity: The Global Creativity Index” ka, pamata sektori, kas tiek apskatīti ir tehnoloģijas, talanti un tolerance. Tehnoloģijas ir kā pamatfaktors augstākam labklājības līmenim un progresam. Roberts Solovs (Robert Solow) piecdesmitajos gados izgudroja matemātisku formulu ar kuru varēja noteikti tehnoloģiju kā galveno attīstības sekmētāja lomu ekonomiskajā attīstībā. Otrs faktors ir talanti. Talantīgi cilvēki ir tie, kas strādā uz zināšanām balstītās profesijās, kur kā pamats ir jaunu ideju ģenerēšana un radoša domāšana. Trešais faktors ir tolerance. Tehnoloģijas un talanti (cilvēki) ir mobili, tomēr tie nobāzēsies vietā, kur jaunu ideju ģenerēšana ir visefektīvākā. Šādas vietas bieži ir tādas, kur tiek toleranti uztverti dažādi domāšanas veidi. Dažādi izzīņas veidi tiek saistīti arī ar demogrāfisko dažādību. Vietas, kuras visvairāk ir atvērtas jaunām idejām un piesaista talantīgus un radošus cilvēkus no visas pasaules, visbiežāk arī spēs ekonomiski attīstīties un viņu bāzes kodols gan radošumā, gan ekonomiskajā izaugsmē būs noturīgāks. (Florida, Mellandes, Stolarick, Silk, Matheron, Hopgood, 2011.) Tieši tādēļ arī radošajos

kvartālos var novērot, ka cilvēku dažādība ir samērā liela, kuri tajos darbojas, tomēr šie cilvēki ir vienoti un ar vēlmi kopīgi attīstīties, piemēram, izveidojot biedrības un kopīgi meklējot dažādas atbalsta iespējas mēģina attīstīt vietu, kurā viņi darbojas.

Šārona Zukina (Sharon Zukin) savā darbā „Kailā pilsēta - autentisko urbāno vietu nāve un dzīve” (Naked City- The Death and Life of Authentic Urban Places), raksta par vietas autentiskumu, kas arī ir būtisks aspekts vietas ilgtspējai un pievilcībai, kādai jābūt arī radošā kvartālā, lai tas būtu īpašs un cilvēkiem piesaistošs.

Runājot par autentiskumu, Zukina uzsver urbānās vides sociālo ilgtspēju, vietai ir jābūt veidotai tā, lai būtu iespēja šajā vietā veikt sociālas darbības un dažāda veida kreatīvu domu plūdumu nodrošināt ilglaicīgā laika periodā. Autentiskai un radošai vietai jābūt noturīgai kā politisku, tā arī sociālu fizisku pārmaiņu laikā, tai nevajadzētu zaudēt savu individualitāti un kopējo sociālo nozīmi attiecīgās grupas vidū. Svarīgi ir nodrošināt vietas sociālo nozīmi kā arī praktisko nozīmi, lai urbānā vide paliktu autentiska (Zukin, 2009)

Lai vieta un tās īpašā radošā aura būtu noturīga, liela nozīme ir cilvēku darbībai pie tā, jo tikai radošie cilvēki, kas atrodas attiecīgajā vietā, veido šo vietas sajūtu. Ņemot vērā globalizācijas nozīmīgo vietu mūsdienu sabiedrībā, autentiskām, mazām un radošām vietām, kā piemēram, radošam kvartālam, ir stingri jāpieturas pie savām vērtībām un darbībām, nekļūstot par komercializētiem veikaliņiem, kas pārdod lētas preces lielos daudzumos, ko pieprasa lielākā daļa patērētāju sabiedrības.

Zukina skaidro, ka mūsdienās autentiskajam ir grūti pastāvēt tieši globalizācijas radīto seku dēļ. Augstāka sociālā slāņa cilvēki ar lielākiem finansiālajiem resursiem var pārpirkt īpašumus un noteikt jaunas īres cenas, kas bieži vien ir pārāk augstas, ko mazie uzņēmēji autentiskās vietās vairs nespēj atļauties, kā rezultātā arī nākas izbeigt uzņēmējdarbību, kā arī vēl nozīmīgāko sociālo darbību (Zukin, 2009).

Finanšu jautājumi ir ļoti nozīmīgi dažāda veida mazos, autentiskos un radošos uzņēmējdarbības veidos, jo lielākā daļa šādu uzņēmēju, kas nodarbojas ar mazo biznesu, nav tendēti uz masu produkcijas realizēšanu par lētām cenām. Lielākā daļa cilvēku, kas nodarbojas ar radošo uzņēmējdarbību, pārdod, veido, nodarbojas ar sev svarīgām lietām, kas ir viņu kaislība ar kuru viņi vēlas dalīties arī ar citiem. Tieši tādēļ, ka viņu business pats par sevi ir dārgs – izejmateriāli, produkti, roku darbs, tad jebkurš mēģinājums paaugstināt īres cenas, var būt liktenīgs punkts, kas liek izbeigt jau tā dārgo uzņēmējdarbību.

1.2. Radošie kvartāli – definīcija un pasaules piemēri

Pirmajā nodaļā tika aprakstīts radošums kā tāds. Kā tas tiek saistīts ar cilvēkiem, pilsētām, ekonomiku, attīstību utt. Šajā apakšnodaļā radošums tiks apskatīts tieši saistībā ar vietu, šajā gadījumā kvartāliem.

Kā raksta Graems Evans (Graeme Evans) savā rakstā „Creative Cities, Creative Spaces and Urban Policy”, radošie kvartāli vēsturiski ir veidojušies paši no sevis, vietās, kur notiek dažāda veida kultūras pasākumi un koncentrējas dažādi rokdarbnieki. Šādas vietas parasti bija ar zemākām īres maksām un kontroli, kur bija brīvākas licencēšanas iespējas, plānošana un politika (Graeme, 2009). Šis piemērs ir attiecināms arī uz Miera ielas republikas piemēru, jo tieši laikā, kad Latviju skāra ekonomiskā krīze un īres cenas komercplatībām šajā ielā bija kritušās, tad arī aizsākās radošā darbība šajā kvartālā.

Džons Makartnijs (John McCarthy) savā darbā „Making spaces for creativity: designating ‘cultural quarters’” kultūras jeb radošo kvartālu definē kā telpiski nodalītu un atšķirīgu platību, kurā ir augsta koncentrācija kultūras iespējām, tomēr šādās vietās nereti atrodas arī bērnu laukumi, bibliotēkas, vietas neformālām rekreācijas iespējām un tml. (McCarthy J., 2005.) Kas nozīmē, ka radošajos kvartālos visbiežāk ir kompleksu atpūtas iespēju daudzveidība. Tomēr svarīgi, lai šī radošā kvartāla teritorija ir cilvēkam viegli pieejama un izstaigājama, kas nozīmē, ka radošā kvartāla robežām nevajadzētu būt pārspīlēti plašām. Arī Rīgas radošo kvartālu aptuvenās platības nav izteikti lielas, bet ir viegli pieejamas radošo kvartālu lietotājiem, kas lielākā daļa ir riteņbraucēji vai kājām gājēji.

Lai arī radošos kvartālus bieži saista ar pilsētu, vai atsevišķu teritoriju revitalizāciju, tas tomēr bieži vien neizdodas, jo ekonomiskais spiediens un patērētāju sabiedrības dažādie pieprasījumi neatbilst radošā kvartāla piedāvājumam – kas ir samērā dārgs, bet unikāls. (Jayne, 2004). Tādēļ radošajos kvartālos samērā bieži mainās tā radošie cilvēki un grupas.

Britu pētnieks Džons Montgomerijs (John Montgomery) savā rakstā “Cultural Quarters as Mechanisms for Urban Regeneration” ir raksturojis 3 galvenās raksturiezīmes radošajiem kvartāliem, kas ir:

- **Aktivitātes**, tajā skaitā:
 - Primārās un sekundārās nozīmes zemes gabalu dažādība
 - Kultūras pasākumu dažādība un apmērs
 - „Vakara ekonomikas” pastāvēšana, proti, bāru, kafejnīcu un kafejnīcu kultūra
 - Mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu ekonomikas spēks, ieskaitot radošos uzņēmumus
 - Piekļuve izglītības iestādēm

- Festivālu un dažādu pasākumu norise
- Telšu vietu pieejamība, ieskaitot mākslinieku darbnīcu pieejamību
- Pārvaldes darba telpas – biroji un studijas;
- Mākslas attīstības aģentūras;
- Mākslas un mediju apmācības un izglītības pieejamība;
- Iespējama dienas un vakara lietošana;
- **Izveidota urbānā forma**, tajā skaitā:
 - Sadrumstalota urbānā uzbūve;
 - Sakārtota infrastruktūra;
 - Ēku daudzveidība un to pielāgošanas iespējas;
 - Publiski pieejamo telpu daudzums un kvalitāte;
 - Ielu izkārtnes;
 - Cilvēku „pievilinātāji” (people attractors), piemēram, parks pastaigām, bērnu laukumi u.c.;
- **Nozīme** (ziņa, ko kvartāls vēlas nodot apmeklētājiem)
 - Telpas svarīgām tikšanās reizēm un pulcēšanās organizēšanai;
 - Vēstures un progresa izjūta;
 - Izglītojošs saturs;
 - Teritorijas identitāte un pastāvošie priekšstati;
 - Atpazīstamība (Montgomery, 2007).

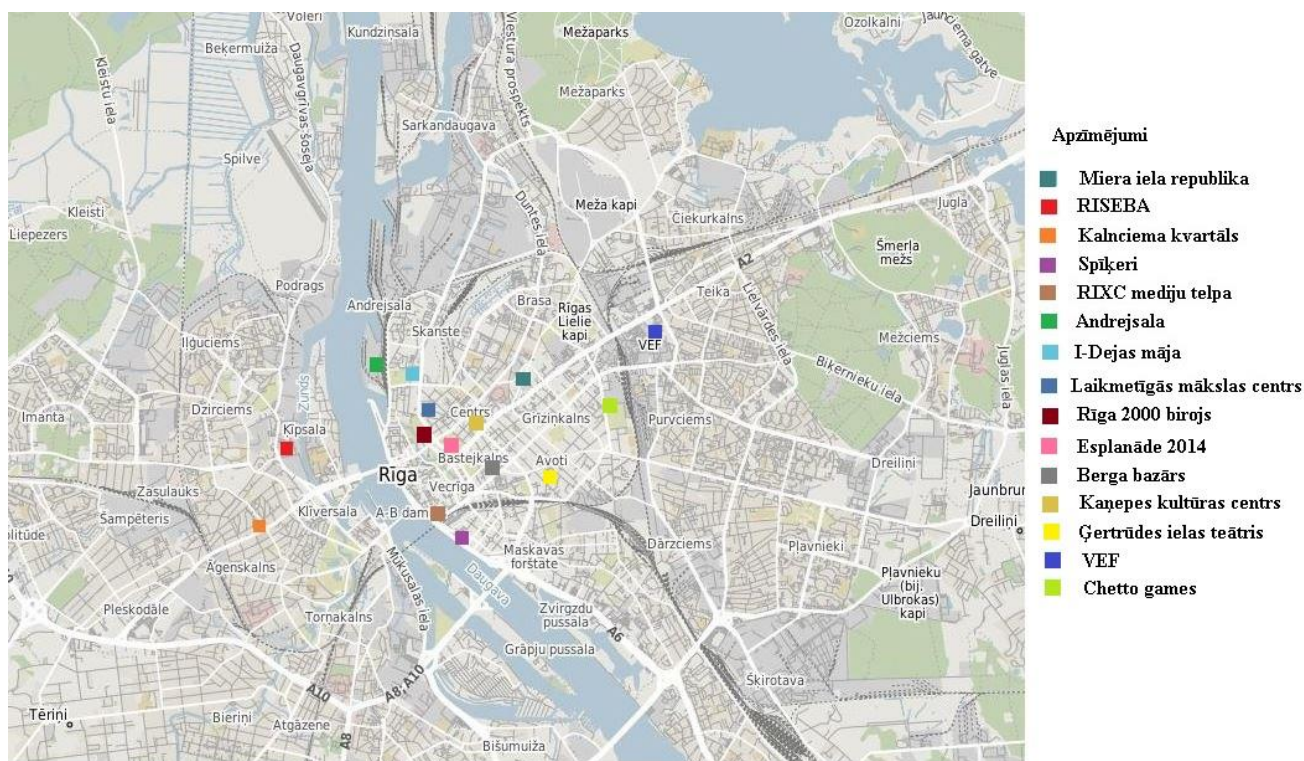
Aktivitātes radošajos kvartālos ir ļoti nozīmīgas, jo tām ir jābūt pārdomātām, vispusīgām un radošām, lai atšķirtos no cilvēku ikdienas aktivitātēm. Cilvēkiem, kas darbojas radošajos kvartālos jāpiedomā pie dažādām inovācijām savā darbībā, lai spētu radošam kvartālam piesaistīt pēc iespējas vairāk un dažādākus apmeklētājus. Kā pētnieks Montgomerijs min, kvartālam jābūt aktīvam kā dienā tā arī naktī, kas prasa papildu spēkus, lai izdomātu aktivitātes un piesaistītu cilvēkus, tādēļ svarīga loma ir kooperācijai. Radošā kvartāla „darbinātājiem” visiem radošajiem cilvēkiem savā starpā būtu jāsadarbojas, lai rezultāts būtu pēc iespējas labāks. Šis fakts arī bieži tiek novērots, jo tiek veidotas biedrības, dažādi mikrouzņēmumi un blakus uzņēmēji apvienojas, lai strādātu kopā.

Latvijā ir veikts pētījums par radošajiem kvartāliem Rīgā. Šajā pētījumā radošie kvartāli definēti: „Pētījumā lietotais jēdziens kvartāli ir vispārinājums, attiecināts uz dažādiem pilsētas struktūras elementiem – apskatīti ir gan atsevišķi ielu posmi un pagalmi starp brīvi stāvošām ēkām, gan izbijušu rūpnīcu korpusi un gājēju pasāžas. Katra no deviņām aprakstītajām Rīgas daļām saista ar spilgtu apbūves raksturu un atšķirīgu dzīves stilu. Papildus tām apskatīti arī pilsētas kultūras jaunumi – ritenbraukšanas renesanse un

komunikācija virtuālajos tīklos.”(Groskaufmanis, M. Ozola, E. Zībārte, I. 2011). Radošie kvartāli ir vesels pakalpojumu, pasākumu, komunikācijas, tīklošanās un radošu veidojumu kopums, kur viss darbojas kooperēti. Svarīgi ir uzturēt radošo gaisotni kvartālā, radīt jaunas un interesantas lietas, bet tik pat svarīgi ir arī popularizēt sevi, parādīt plašākai publikai, kas tad īsti notiek šādos radošajos kvartālos. Ja sākotnēji informāciju nodeva draugs draugam, tad tagad ir plaši izplatīta informācija sociālajos tīklos, dažādu bukletu veidošana un reklamēšanās dažādos medijos.

Radošie kvartāli ir vietas, kur koncentrējas dažāda veida radoši uzņēmēji, kas sekmē arī radošās industrijas attīstību valstī, tāpēc nozīmīgi arī definēt, kas tad ir radošās industrijas. Valsts kultūrpolitikas vadlīnijās 2006. – 2015. gadam, radošās industrijas definētas kā „Aktivitātes, kuru izcelsme balstās indivīda radošajā darbībā, prasmēs un talantā un kurām, radot un izmantojot intelektuālo īpašumu, ir potenciāls veidot produktus ar augstu pievienoto vērtību. Tās aptver arhitektūru, reklāmu, mākslas un kultūras industrijas, dizainu (ieskaitot modi, grafisko dizainu un lietišķo mākslu), filmu, datorspēles un interaktīvās programmatūras, mūziku, jaunos medijos, izdevējdarbību, radio un televīziju” (Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006. – 2015. gadam, 2006, 24. lpp.).

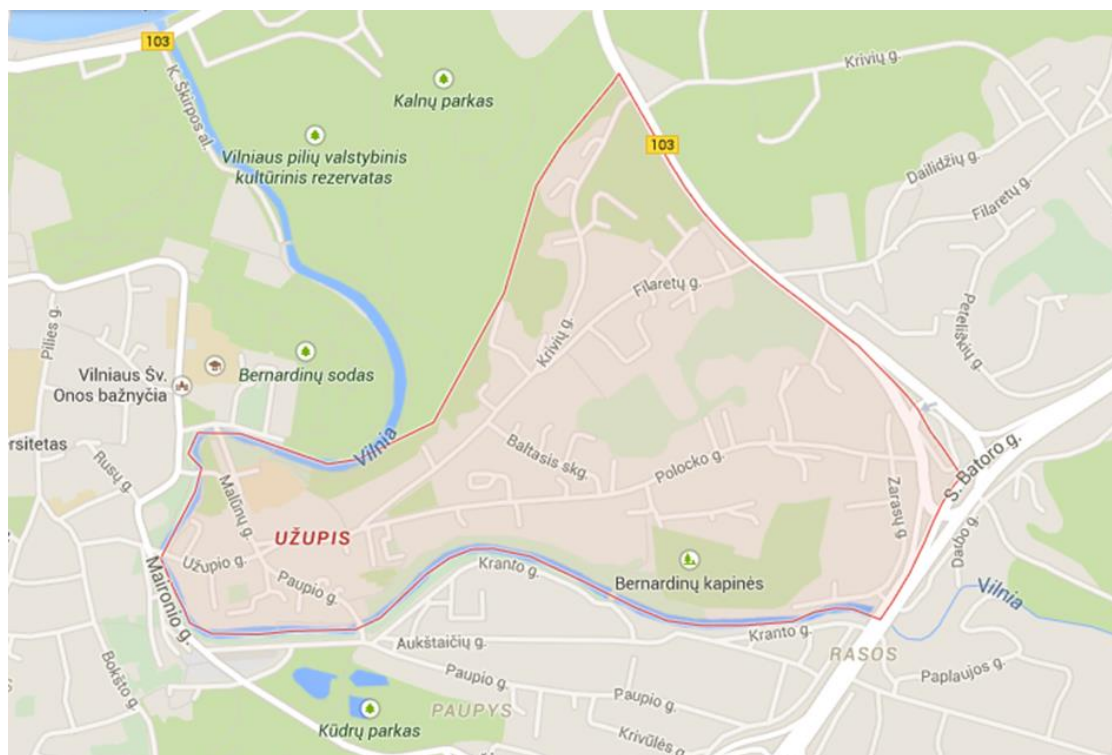
Pieejamība ir nozīmīgs faktors tajā, lai radošie kvartāli būtu simpātiski tā lietotājiem. Turpmākajā attēlā redzams, ka liela daļa radošo kvartālu atrodas centra rajonā, kas ir vispiemērotākās vietas šāda veida kvartāliem. Tie atrodas tuvu vecpilsētai un ir viegla sasniedzamība ar sabiedriskajiem transportiem.

1.2.1. att. **Radošie kvartāli Rīgā 2013. gada afiša.** (Rīga 2014 ar autores pārveidojumiem, 2013)

Užupis Republika Viļņā

Arī šis radošais kvartāls ir nodēvēts par republiku. 1997. gada 1. Aprīlī, neliela grupa 12 radošu cilvēku sastāvā pasludināja kvartālu kā atsevišķu radošu republiku, ko nodēvēja par Užopio Res Publica (Užupis Republika). Užupis no lietuviešu valodas nozīmē otrpus upei. Užupis kopējā teritorija ir 0.60 km². No vienas puses Viļņas upe ir nodalījusi teritoriju no vecpilsētas, otrā pusē sniedzas stāvi pakalni, bet no trešās puses republika ir nodalīta ar industriālo areālu, kas veidojies padomju laikos.

1.2.2. att. **Užupis republikas attēlojums kartē** (google maps, bez dat.)

Sākotnēji 16. gadsimtā teritoriju apdzīvoja ebreji, tomēr lielākā daļa ebreju populācijas tika iznīcināta holokausta laikā. Mājokļi tika pamesti un teritorija bija graustu stāvoklī, ko galvenokārt apdzīvoja bezpajumtnieki un prostitūtas. Deviņdesmitajos gados teritorija bija viena no nolaistākajām pilsētā, jau tajos laikos tur bieži varēja satikt dažādus māksliniekus un bohēmistus (Visitlithuania, bez dat.).

Vecpilsētas teritorijā 1992.-1995. gadam īpašumu cenas lēnām sāka augt, tā bija visdārgākā teritorija pilsētā, vecpilsēta bija īpaši pievilcīga un populāra dažādu modernu un progresīvu cilvēku vidū. Lai arī Užupis teritorija atradās ļoti tuvu vecpilsētas teritorijai, tās teritorijas vērtība bija ļoti zema nolaisto ēku, nekoptās vides un dzīvojošo zemā sociālā slāņa dēļ. Tomēr savas zemās vērtības dēļ, kā arī interesantās vides dēļ, Užupis teritorija kļuva

pieprasītāka vidējās klases cilvēku vidū, kā piemēram, dažādu mākslinieku, arhitektu, aktieru, gleznotāju, studentu vidū. Šīs teritorijas dzīvokļus lēnām sāka apgūt dažāda tipa radoši cilvēki. Teritorija sāka atdzīvoties, jaunā, ienākusi paaudze ātri un bez īpašām problēmām integrējās vecajā vidē un satika ar vecajiem iedzīvotājiem. Lai arī konfliktu starp ienācējiem un vecajiem iedzīvotājiem nebija, liela daļa vecāko cilvēku pārdeva savus īpašumus, jo to cenas bija augušas, un pārvācās uz dzīvi citur. Teritorija kļuva arvien dinamiskāka un populārāka ar dažādiem radošiem pasākumiem. 1997.gadā Lietuvas valdība un Viļņas pilsētas Dome apstiprināja Viļņas vecpilsētas reģenerācijas stratēģiju. Šajā laikā Užupis tika atzīts par nabadzīgāko un novecojušāko vecpilsētas teritoriju, kam nepieciešamas vislielākās investīcijas atjaunošanai un attīstībai (Innovative Urban Planning and Management, 2002).

Katru gadu 1. aprīlī tiek svinēta neatkarības diena, kurā tiek slavināts viss, kas saistās ar mākslu, radošumu un bohēmisku dzīvesveidu. Republikai ir savs prezidents – Romas Lileikis, kas ir dzejnieks, mūziķis un producents (Visitlithuania, bez dat.)

Užupis republikai jau pašos pirmsākumos tika izstrādāts karogs un uzrakstīta sava konstitūcija, kas sastāv no 41 punkta un ir iztulkota 16 dažādās valodās, šogad plāksnīte tiks uzlikta arī latviešu valodā, jo kopš 2014. gada Miera ielas republikas vasarsvētkiem, Užupis republika ir sadraudzības radošais kvartāls Miera ielas republikai. Turpmāk ieskats Užupis republikas konstitūcijas punktos :

1. Ikvienam ir tiesības dzīvot pie Viļņas upes un upei ir tiesības plūst gar visiem
2. Ikvienam ir tiesības uz karsto ūdeni, apkuri ziemā un jumtu virs galvas
3. Ikvienam ir tiesības mirt, bet tas nav obligāti
4. Ikvienam ir tiesības pieļaut kļūdas
5. Ikvienam ir tiesības būt unikālam
6. Ikvienam ir tiesības mīlēt
7. Ikvienam ir tiesības būt mīlētām, bet ne obligāti
8. Ikvienam ir tiesības būt parastam un neatpazīstamam
9. Ikvienam ir tiesības būt brīvam
10. Ikvienam ir tiesības mīlēt un rūpēties par kaķi
11. Ikvienam ir tiesības rūpēties par suni līdz viens no viņiem nomirst
12. Sunim ir tiesības būt sunim
13. Kaķim nav noteikums mīlēt savu saimnieku, bet laiku pa laikam tam ir jāpalīdz
14. Dažreiz ikvienam ir tiesības būt nepārlicinātam par saviem pienākumiem

15. Ikvienam ir tiesības šaubīties, bet tas nav obligāti
16. Ikvienam ir tiesības būt laimīgam
17. Ikvienam ir tiesības būt nelaimīgam utt. (Matthews, 2012).

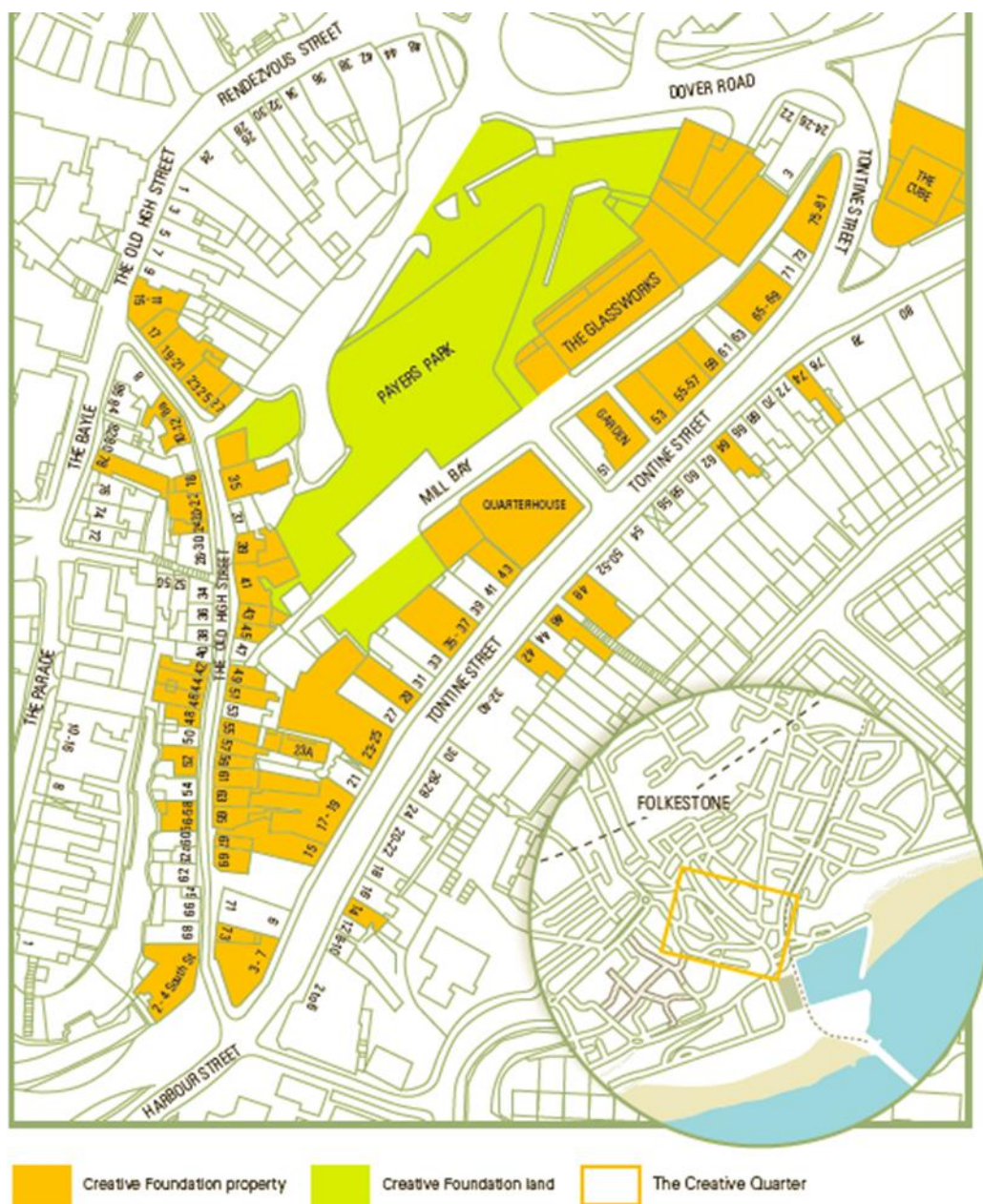
1.2.3. att. Užupis republikas konstitūcijas siena ar plāksnēm dažādās valodās.
(visitlithuania, bez dat.)

Folkstonas radošais kvartāls Anglijā

Folkstona (Folkestone) ir ostas pilsēta Anglijā. Šajā pilsētā ir izveidots iespaidīgs radošais kvartāls ar neskaitāmām iespējām. Šo ideju izstrādāja un realizēja radošais fonds (Creative Foundation). 2002. Gadā tika izveidots fonds, kurš darbojas ar izciliem panākumiem. Šis fonds ir pārveidojis Folkstonas vecpilsētu par radošo kvartālu, kurā atrodas arī universitāte un šo kvartālu apdzīvo daudz un dažādi mākslinieki, kas attīsta radošo industriju kvartālā. Kopš darbības uzsākšanas „Creative Foundation” ir radījis aptuveni 300 darba vietas, atjaunojis deviņdesmit ēkas, kā arī radījis vietu mūzikas, teātra, deju un komēdiju uzvedumiem. Apkārtējo vidi ir veidojuši divi pasaulē atzīti dizaineri. Ir arī izveidota zīmīga publiskās mākslas kolekcija, radīta pasākumu programma un ikgadējs grāmatu festivāls.

„Creative Foundation” bija atbildīgs par īpašumu iegādi, atjaunošanu un to vadību radošajā kvartālā. Kad fonds uzsāka savu darbību, daudzas no ēkām bija ļoti sliktā stāvoklī, atstātas nelietotas un vairākus desmitus gadu neremontētas, šo māju iepriekšējo stāvokli var aplūkot attēlos 1.2.5. un 1.2.6. Fonds šīm ēkām piešķīra otro elpu tās renovējot un pārbūvējot,

lai tās varētu tikt izmantotas radošā biznesa vajadzībām, kā arī tās apdzīvo mākslinieki un iedzīvotāji, kas ir daļa kvartāla.

1.2.4. att. **Creative Foundation īpašumi** (Creative Foundation, bez dat.)

„Creative Foundation” darbojās gudrs un draudzīgs kolektīvs, kuru vada atzīta brīvprātīgo valde un tās priekšsēdētājs ir Rogers De Haan’s, kuram ir vīzija saistībā ar šo fondu un viņš to atbalsta ar labdarību no sava ģimenes labdarības fondiem.

Divi labdarības fondi, kurus sastāda Rogera De Haana un „Creative Foundation” fonds ir vienojušies izveidot un vadīt vienotu fondu ar mērķi atbalstīt, visādā veidā jaunus festivālus un ar mākslu saistītus pasākumus. Iemesls kāpēc šis pasākumu fonds tika radīts bija, lai atdzīvinātu un padarītu krāšņāku mākslas aktivitāšu norisis vecpilsētā un ārpus tās.

Fonds cieši sadarbojas ar reģionālajām aģentūrām, vietējām autoritātēm, augstākās izglītības iestādēm, kā arī ar privāto sektoru. Izglītība ir viena no fonda pamatnostādņēm,

tāpēc tas Folkstone pilsētiņā palīdzēja izveidot vietu, kur cilvēki var mācīties kā apstrādāt un darboties ar stiklu un tā izstrādājumiem, kā arī piedalījās Folkstone pieaugušo izglītības centra izveidē.

„Creative Foundationa” caur radošā kvartāla attīstīšanu, veicina gan vietējās sabiedrības, gan arī nacionālo izaugsmi. Tas nozīmē, ka tiek organizēti dažādi pasākumi, tiek nodrošināta kvartāla ilgtspējīga attīstība, piedāvājot tā īrniekiem izdevīgas cenas un sniedzot progresīvu redzējumu nākotnē.

„Creative foundation”:

- Meklē, atlasa un ciena savus īrniekus
- Rūpējas par teritorijā esošajām ēkām, ciena to vēsturisko vērtību un nodrošina šo ēku telpas dažādām aktivitātēm
- Regulāri meklē jaunas investīcijas un partnerus, kas iegulda finanses ēku un teritorijas atjaunošanā
- Nodrošina daudzveidīgu un dinamisku vidi ģimenēm, jauniešiem un pieaugušajiem, lai visi varētu izbaudīt radošo atmosfēru un pasākumus
- Piedāvā īpašas slavenu mākslinieku mākslas darbu ārtelpas izstādes

Radošais kvartāls piedāvā gan dzīvokļu platības, gan studijas kā arī komercplatības. Dzīvokļu cenas ir ap 400 mārciņām kvadrātmetrā. Komercplatības ir līdzīgās cenās, bet studijas un ofisu telpas ir sākot no 100 mārciņām kvadrātmetrā (Creative Foundation, bez dat.).

1.2.5. att. Ēka pirms un pēc renovācijas (Creative Foundation, bez dat.)

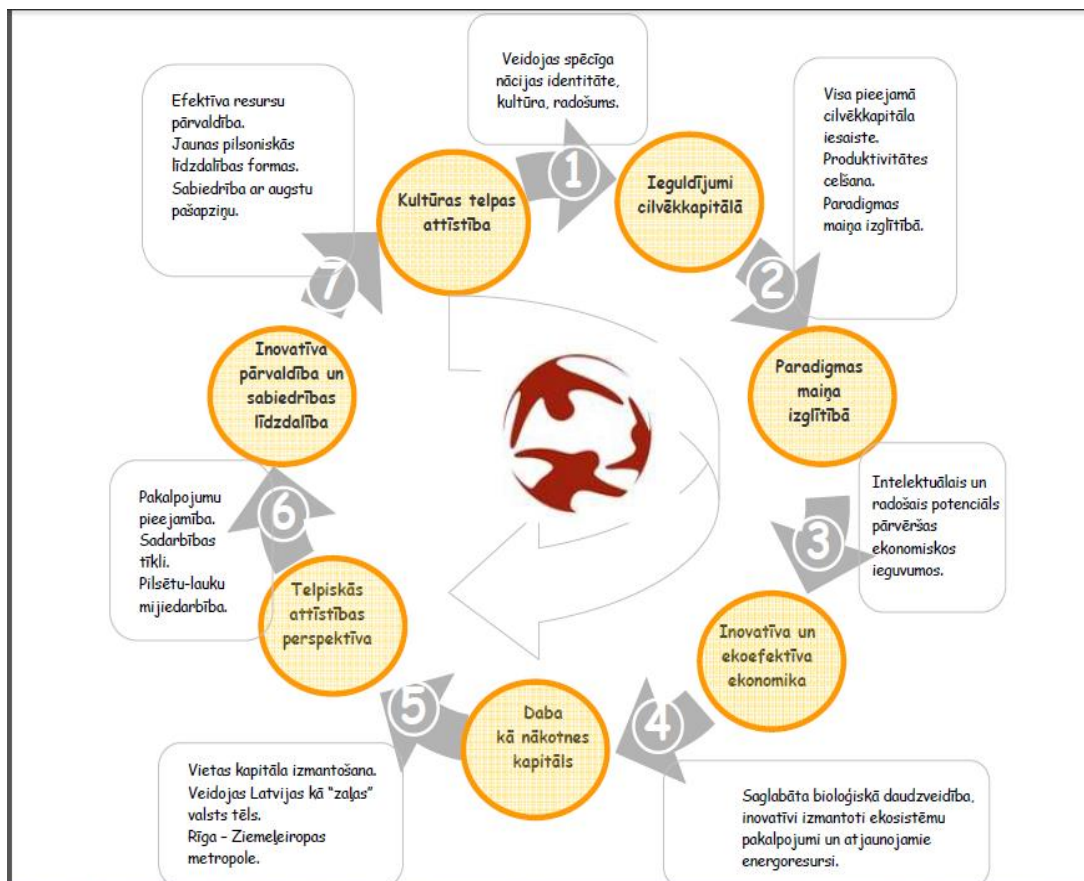
1.2.6. att. Ēka pirms un pēc renovācijas (Creative Foundation, bez dat.).

Fonds ir cieši tendēts uz radošumu un tā attīstīšanu, tādēļ iepērkot īpašumus un tos izīrējot radošiem cilvēkiem un grupām, tiek veidoti ļoti izdevīgi nosacījumi, tomēr pirms tam tiek arī veikta rūpīga izpēte par radošajām iniciatīvām, kas vēlas uzsākt darbību radošajā kvartālā, tādēļ katram, kas vēlas uzsākt savu radošo darbību kvartālā ir pamatīgi jā sagatavojas un jābūt skaidriem mērķiem un darbībām. Liels bonuss tam, ka fondam pieder gandrīz visas ēkas un zeme radošajā kvartālā ir tas, ka īres maksas no radošiem cilvēkiem tiek tieši izmantotas radošā kvartāla attīstībā, organizējot koncertus un pasākumus, renovējot ēkas, labiekārtojot apkārtni, no kā ir labums visiem, kas darbojas radošajā kvartālā.

1.3. Kultūras un radošo industriju politikas veidošana Latvijā

Lai jebkurš uzņēmējdarbības veids, teritorijas, iniciatīvas sekmīgi darbotos, svarīgs ir arī valsts atbalsts un atsevišķu dokumentu izstrāde, kas ir vērsti uz attīstību nākotnē. Kultūra un radošās industrijas šodien ir kļuvušas par tēmām, kas ietilpst gandrīz visos nozīmīgos plānošanas dokumentos valstī.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. Gadam, kā viens no pirmajiem mērķiem minēts kultūras telpas attīstība. „Pirmā prioritāte ir Latvijas kultūras telpas attīstība, jo stipras un radošas nācijas identitāte sakņojas mūsu unikālajās, mantotajās un jaunradītajās materiālajās un garīgajās vērtībās. Tā vieno un saliedē sabiedrību jaunu ekonomisku, sociālu un kultūras vērtību radīšanai, kuras novērtē un pazīst arī pasaulē.” (Latvija 2030, 2010).

1.3.1. att. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. Gadam – mērķi (Latvija 2030, 2010).

Stratēģijā radošums tiek cieši saistīts ar ekonomiskajiem ieguvumiem, kā to apgalvo arī Ričards Florida, ka radošums veicina ekonomisko attīstību. Arī stratēģijā mijās radošums un ekonomiskā izaugsme. Stratēģijā noteikti divi prioritārie ilgtermiņa rīcības virzieni. Viens no tiem ir radošas sabiedrības veidošana. „Radošs indivīds un sabiedrība, kas spēj novērtēt un izmantot savu radošo potenciālu, ir galvenie attīstības virzītājspēki. Tikai šāda sabiedrība spēj domāt un rīkoties ilgtspējīgi. Tik mazā valstī kā Latvija katrs radošs cilvēks ir no svara. Jo lielāks ir sabiedrības un kultūras kapitāla ieguldījums cilvēkos, jo lielāka pievienotā vērtība ir viņu darbam. Radošā sabiedrībā kultūras kapitālam ir nozīmīga loma personības izaugsmē, ne tikai radot ekonomiski aktīvu patērētāju, bet arī radoši aktīvu uzņēmēju, tāpēc svarīgi veicināt radošumu kā galveno konkurētspējas faktoru” (Latvija 2030, 2010, 14.lpp). Radošums tiek atzīmēts kā ļoti nozīmīgs faktors attīstībā, pēc kā ir jātiecas jebkuram Latvijas iedzīvotājam. Tā kā ir mērķis veicināt radošumu kā galveno konkurētspējas faktoru, tad paredzams, ka radošajiem kvartāliem būs daudz jaunu iespēju kā attīstīties, jaunas atbalsta sistēmas un tiks veidota pievilcīga vide gan Latvijas radošajiem cilvēkiem, gan ārzemju radošajiem cilvēkiem, jo kā minējis Ričards Florida, radošums ir mobils, tādēļ radošie cilvēki pārvietojas un meklē

sev vispiemērotāko vidi savai darbībai, un tā kā Latvijā šo vidi plāno padarīt pēc iespējas pievilcīgu radošiem cilvēkiem, tad var secināt, ka tā piesaistīs arī citu valstu radošos cilvēkus.

Vēl kā svarīgs faktors tiek minēts radošās industrijas attīstība, kuru var sekmēt uzturot daudzveidīgu kultūras piedāvājumu un saglabājot kultūrvēsturisko mantojumu. Tas nozīmē, ka saglabājot vēsturisko, bet pievienojot tam inovatīvu radošumu veidojas vide, kurā attīstīties radošumam un kultūrai.

Vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments ir **Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014-2020. gadam**. Rīcības virzienā "Augstāzīga un eksportspējīga ražošana un starptautiski konkurētspējīgi pakalpojumi" kā 3. mērķis ir minēts – komercializējamu radošo industriju attīstība (skatīt attēlu nr.1.3.2.). Apskatot dažādus plānošanas dokumentus, iezīmējas tas, ka radošās industrijas produkti nākotnē tiek plānoti kā komercializējama prece, ko eksportēt. Tas liek aizdomāties, kā radošumu un tā gala rezultātu var kvalitatīvi komercializēt un spēt lielos apmēros eksportēt arī uz citām valstīm. Rodas jautājums, kuras tad īsti ir tās radošās industrijas, kuras ir iespējams komercializēt un eksportēt, jo dokumentos konkrēti nosauktas industrijas netiek.

[116] Mērķis 3

Komercializējamu radošo industriju attīstība

[117] Mērķa sasniegšanas rādītāji

	Bāzes vērtība (gads)	2014	2017	2020	2030
[118] Radošo industriju eksporta īpatsvars no kopējā eksporta (%)	1,09 (2009)	1,2	1,4	1,6	3
[119] Kultūras un radošo industriju jomā strādājošo uzņēmumu īpatsvars no visiem uzņēmumiem (%)	6	6,5	7	7,5	12

Datu avots: KM, EM, CSP

Prognozes: PKC

1.3.2. att. **Komercializējamo radošo industriju attīstība** (NAP 2014 – 2020, 2012).

Kā vēl viens rīcības virziens minēts "Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība". Šajā virzienā radošais visvairāk saistīts tieši ar inovācijām.

Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.-2015.gadam - "Nacionāla valsts". Valsts kultūrpolitikas pamatnostādņu mērķis ir „veidot labvēlīgus nosacījumus kultūras daudzveidīgai un līdzsvarotai attīstībai, lai palielinātu tās ieguldījumu indivīda, sabiedrības un valsts ilgtspējīgā izaugsmē” (Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006. – 2015. gadam, 2006, 3. lpp.). Vadlīnijās daudz tiek minēts radošums, tā nozīmība un veicināšana. Arī viens no kultūrpolitikas uzdevumiem ir norādīts „pretsvarā globālā tirgus spiedienam stiprināt nacionālo kultūras tirgu un radošās industrijas, veicināt to lomu valsts konkurētspējas celšanā, apzinoties un saglabājot kultūras preču un pakalpojumu divējādo dabu – uzsverot to, ka līdzās

komerciālai vērtībai kultūras produktiem piemīt ekonomiskos rādītājos neizsakāma nemateriāla, simboliska vērtība – kultūras identitātes nesēja” (Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006. – 2015. gadam, 2006, 7.lpp.). Svarīgi atzīmēt, ka šajā dokumentā ir apspriesta radošuma komerciālā puse, kā arī svarīgā simboliskā vērtība, jo, pirmkārt, radošais veidojas no cilvēka dabas, no viņa iekšējās vēlmes radīt ko radošu, tikai vēlāk nāk doma par šī radošuma pārveidošanu patērētājiem saprotamā veidā – komercializēšanu. Šobrīd radošā uzņēmējdarbība izmaksā samērā dārgi, jo tas lielākoties ir cilvēku roku darbs, kā radīšana aizņem diezgan ilgu laiku, kā arī izejmateriālu izmaksas nereti ir dārgākas. Tieši tādēļ arī radošā darba gala produkti ir dārgāki kā masveidā ražota produkcija. Šie faktori ierobežo radošās uzņēmējdarbības attīstību Latvijā, jo pašreiz tas sanāk diezgan dārgi, tādēļ ļoti pozitīvs ir fakts, ka vadlīnijās pie kultūras nozares situācijas raksturojuma pie stiprajām pusēm minēts „Celt radošā cilvēka prestižu un pašapziņu, sekmējot izcilību, nodrošinot sociālās garantijas, kvalifikācijas celšanas iespējas un adekvātu atalgojumu” (Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006. – 2015. gadam, 2006, 17. lpp.). Jau šobrīd radošums tiek uztverts daudz nopietnāk kā tas bija vēl pirms pāris gadiem, kas liek domāt, ka šī iespēja arī lēnām pildās un cilvēki, kas iesaistīti radošā darbībā, tiks vairāk pamanīti un atbalstīti.

Valsts kultūrpolitikas pamatnostādnes “Radošā Latvija 2014 – 2020. „Radošās Latvijas mērķis: saglabāt un vairot Latvijas kultūras kapitālu un attīstīt iedzīvotāju radošumu, lai veicinātu Latvijas konkurētspēju un labāku dzīves kvalitāti ikvienam” (Radošā Latvija 2014 – 2020, 2013, 12. lpp.). Pamatnostādnes koncentrējas uz radošuma pārnesei uzņēmējdarbībā un tā tālāku eksporta iespējamību, kas spētu rezultēties ar kopēju valsts starptautisko konkurētspēju. Rīcības virzienā - Attīstīt inovācijām labvēlīgu infrastruktūru un veicināt inovāciju attīstību radošo industriju sektorā, kā arī to mijiedarbību ar citām nozarēm, kā viens no uzdevumiem ir „Izveidot radošo industriju centru Miera ielā 58, Rīgā, radot fizisku un virtuālu platformu sadarbībai nacionālā un starptautiskā līmenī, iesaistot augstākās izglītības iestādes, radošo industriju mazos un vidējos komersantus un nozari atbalstošo pakalpojumu sniedzējus” (Radošā Latvija 2014 – 2020, 2013, 27. lpp.). Vairākos plānošanas dokumentos tiek pieminēts radošo industriju centrs, kas paredzēts izveidot bijušajā Tabakas fabrikā.

„Bijušās Tabakas fabrikas ēku kompleksa Miera ielā 58 izmantošanu kultūras un radošo industriju centra vajadzībām Kultūras ministrija ir plānojusi pēctecīgi un ilgtermiņā. Jau 2011. gadā tika rīkots konkurss par ēku kompleksa izmantošanas modeli radošo industriju vajadzībām atbilstoši telpiskajiem, satura un apsaimniekošanas kritērijiem. Šobrīd Kultūras ministrija ir konceptuāli nedefinējusi, ka laika posmā no 2014.gada līdz 2020.gadam Tabakas fabrikas ēku kompleksā secīgi vairākos posmos tiks veidots radošo industriju centrs, kas

kalpos kā platforma radošās uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai, inovatīvu augstākās izglītības programmu un modeļu, tostarp, starpdisciplināru programmu, izstrādei, testēšanai un ieviešanai un tiks radīta fiziska telpa kultūras un radošo industriju pārstāvjiem, vizuālās, audiovizuālās, skatuves mākslas aktivitātēm, kā arī radošajām rezidencēm, darbnīcām, konferencēm. Tabakas fabrikas stratēģiska attīstība tiek veidota saskaņā ar vienu no NAP prioritārajiem rīcības virzieniem – veidojot specifisku atbalsta instrumentu, atbalstīt radošo industriju, lai attīstu kultūrā bāzētas inovācijas un veicinātu kultūras, zinātnes un uzņēmēju sadarbību, atbalstot radošo industriju uzņēmējdarbības eksportspēju (t.sk. audiovizuālā sektora) un valsts starptautisko konkurētspēju” (Radošā Latvija 2014 – 2020, 2013, 28 – 29. lpp.). Pirms centra izveides tiek plānots telpas nodot Jaunajam Rīgas teātrim, kamēr tā telpas Lāčplēša ielā tiek rekonstruētas.

Attēlā nr. 1.3.3. redzams radošo industriju statistisks raksturojums relatīvos rādītājos. Vidējais nodarbināto skaits radošajās industrijās kopš 2008. gada ir krities. Tam par iemeslu var būt nodokļu slogs, kas daudziem uzņēmējiem lika pārstrukturēt savus uzņēmumus, lai tie juridiski būtu kā mikrouzņēmumi, lai nodokļu apmērs būtu mazāks, līdz ar ko arī krities vidējais apgrozījums uz vienu uzņēmumu, kā arī vidējais eksporta apjoms uz vienu uzņēmumu.

Radītājs	2008.g.	2009.g.	2010.g.	2011.g.	Izm aiņas (2011/2008)
Vidējais nodarbināto skaits uz vienu uzņēmumu (skaits)	9	7	6	5	-4
Vidējais apgrozījums uz vienu uzņēmumu (Ls)	63 556	13 759	09 704	01 323	233
Vidējais eksporta apjoms uz vienu uzņēmumu (Ls)	2 347	790	0 997	0 502	844
Vidējais apgrozījums uz vienu nodarbināto (Ls)	8 373	6 620	9 568	0 478	105
<i>Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde, autoru aprēķini.</i>					

1.3.3. att. **Kopsavilkums – radošo industriju statistisks raksturojums relatīvos rādītājos – radošās industrijas** (Radošā Latvija 2014 – 2020, 2013).

Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam

Valsts zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments. Tas nosaka valsts zinātnes, tehnoloģijas attīstības kā arī inovāciju politikas mērķus un prioritātes, kas paredzēti līdz 2020. gadam. Šīs pamatnostādnes ir daļa no Viedās specializācijas stratēģijas un tā veicina valsts

ilgtermiņa un vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentos izvirzīto mērķu sasniegšanu. Izstrādājot pamatnostādnes, tika izmantoti nacionāla, kā arī starptautiska līmeņa pētījumi. „Viedās specializācijas stratēģijas izvēļu pamatojumam Izglītības un zinātnes ministrija ir veikusi tautsaimniecības nozaru eksporta potenciāla analīzi, Latvijas zināšanu kapacitātes novērtējumu un Latvijas uzņēmēju anketēšanu par iespējamajām viedās specializācijas jomām, zinātnes sektora piedāvājumu un nākotnes attīstības perspektīvām. Novērtējumu un pētījumu rezultāti un rekomendācijas ir apspriestas ar uzņēmējiem, nozaru asociācijām un zinātniskajām institūcijām” (ZTAIP 2014. – 2020. gadam, 2013, 92. lpp)

1.4. Sociālā un publiskā telpa

Runājot par radošiem kvartāliem un to vietu pilsētā, noteikti jādomā par publisko telpu kā arī sociālo telpu, jo šie radošie kvartāli ir paredzēti cilvēkiem, lai arī liela daļa no teritorijām ir privātpašumā, tomēr cilvēkiem daļa no teritorijas ir pieejama, tādēļ nozīmīgi ir definēt, kas tad īsti ir publiskā telpa un sociālā telpa. Daudzu autoru darbos abi šie jēdzieni mijas un bieži nav nodalīti.

Pilsētas publiskā telpa ir vieta, kur notiek sabiedriskas aktivitātes. Pretstatā cilvēka personīgajai telpai, publiskā telpa nav pakļauta cilvēku kontrolei, jo tā ir kā starpposms starp dažādu indivīdu privātajām telpām, ko visbiežāk izmanto dažāda veida funkcionāliem un simboliskiem nolūkiem (Madanipour, 2003). Lai arī autors norāda, ka publiskā telpa nav pakļauta cilvēku kontrolei, tā tomēr ir pakļauta attiecīgās cilvēku grupas prasībām. Ņemot vērā konkrētās cilvēku grupas prasības, publiskā telpa ir pakļauta transformācijām.

Vispārīgajos teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumos publiskā ārtelpa definēta – sabiedrībai pieejamas teritorijas un telpa, ko veido ielas, bulvāri, laukumi, parki, dārzi, skvēri, pagalmi, krastmalas, pasāžas, promenādes un citas vietas, kas nodotas publiskai lietošanai neatkarīgi no to īpašuma piederības (Likumi.lv, 2013).

Asociētā profesore Lī Hamprija (Lee Humphreys) savā darbā „Mobile social networks and urban public space” definē publisko telpu kā telpu, ko raksturo tās relatīvā pieejamība, piemēram, parki, bāri, restorāni, deju klubi, kafejnīcas, ielas u.c. Tomēr daži autori nodala publisko telpu kā vietas, kas nav komerciāla rakstura, piemēram, parki un skvēri, tomēr Hamprija uzsver publiskās telpas sociālo nozīmību un tieši šādās daļēji publiskās vietās, kā kafejnīcas, klubi, kafejnīcas u.c. notiek šāda veida sociāli nozīmīga interakcija starp cilvēkiem, kas nav citādākā no sociālās interakcijas parkos un skvēros. (Humphreys, 2010). Hamprija citē Oldenburgu (Oldenburg, 1991), kas publisko telpu definē kā trešās vietas (third places), kas ir vietas, kur cilvēki var pulcēties ikdienišķām,

bet svarīgām socializēšanās reizēm bez uzspiestas sociālās vai personīgās obligācijas. Šāda veida indivīdu mijiedarbība publiskajā telpā, ļauj atbrīvoties no ikdienas stresa, piedāvājot relaksējošu un izklaidējoša rakstura sociālu kontaktu veidošanu (Humpreys, 2010). Lai publiskā telpa būtu kvalitatīva un sabiedrībai noderīga, tai jābūt tādai, lai cilvēki spētu relaksēties un socializēties. Kvalitatīva publiskā telpa sev piesaista indivīdus, kas veido pozitīvu atmosfēru, reti tie ir zema sociālā slāņa cilvēki, kas var izraisīt negatīva rakstura situācijas. Kvalitatīva un draudzīga publiskā telpa ir tāda, kur jebkādas negatīvas, noziedzīgas darbības ir maksimāli izskaustas.

Tigran Haas un Krister Olsson publisko telpu raksturo kā pieejamas un visiem atvērtas vietas. Tomēr globalizācijas rezultātā, bieži publiskā telpa tiek uztverta kā publiska prece un tajā esošie noteikumi tiek uztverti kā publiskās intereses, tomēr tas, ka publiskā telpa tiek uzskatīta kā publiska prece, ir tikai pieņēmums, kā pamatā nav veiktas nopietnas izpētes. Autori skaidro, ka plānošanās sistēmām ir jāpielāgojas un jāmeklē risinājumi šādiem uzskatiem par publisko telpu kā publisku preci, tieši tādēļ saikne starp sabiedrību, publisko telpu un plānošanas risinājumiem kļūst par ļoti nozīmīgu elementu, lai izprastu urbānās sfēras transformācijas sarežģīto procesu (Haas, Olsson, 2014). Plānošanas sistēmām ir jātransformējas iespējami piemērotākā veidā, lai tiktu apmierinātas sabiedrības vēlmes, kā arī tā, lai tās atbilstu publiskās telpas un kopējās vides prasībām. Ja senāk plānošanas sistēmas galvenokārt koncentrējās uz ļoti tehniskām lietām – lielceļu, dzelzceļu, komunikāciju plānošanu, samērā maz to saistot ar sabiedrības viedokli, tad tagad sabiedrība pieprasa sevis iesaistīšanu plānošanā, kā arī atbildīgās institūcijas tam pievērš uzmanību un tiek meklēti veidi, kā šīs visas plānošanas komponentes savietot – vide, ekonomika un cilvēks.

Hās un Olsons savā darbā citē Fainšteinu (Fainstein, S. (2010). *The just city*. Ithaca, NY: Cornell University Press), kas publisko telpu raksturo kā arēnu, kurā valda taisnīgums, daudzveidība un likums, kur dažāda veida grupas var veikt protesta akcijas pret nelikumībām demokrātiskā veidā, pat tad, ja šādu akciju laikā var tikt izjaukta ierastā kārtība kontrole un komforts (Haas, Olsson, 2014). Tas nozīmē, ka publiskā telpa nav tikai vieta, kur valda mierīga atmosfēra, kas ir kā starpposms starp mājām un darbu, tā ir arī ļoti nozīmīga vieta, kur sabiedrība var paust savu viedokli arī tādos veidos, kas var izjaukt ierasto kārtību. Svarīgi, lai šādās situācijās noteiktās sabiedrības grupas ir spējīgas izteikt savu viedokli un tas netiek kaut kādā veidā apspiests.

Predrag Cvetičanin, Ivana Spasic', Danijela Gavrilovic rakstā „Stratēģijas un taktikas sociālajā telpā: Serbijas piemērs” (Strategies and tactics in social space: The case of Serbia) citē Burdjē (Bourdieu), kas sociālo telpu definē kā multidimensionālu sociālās struktūras modeli, kas pastāv neatkarīgi no iesaistīto aģentu gribas. Šāda veida objektīva struktūras

pozīcija veidojas sociālās pārveidošanās ceļā, mijiedarbojoties un attīstoties svarīgākajām varām un resursiem, kas ir ekonomika, kultūra un sociālais kapitāls (Cvetičanin, P. Gavrilovic, D. Spasic, I. 2014). Sociālā telpa pastāv pati no sevis. Tās iekšējais mikroklimats ir atkarīgs no attiecīgās nācijas, kādas sabiedrības daļas uztveres, vēstures, ekonomikas un citiem faktoriem. Sociālā telpa nav paredzēta kādiem konkrētiem noteikumiem vai varām, tā ir telpa, kur iekšējie noteikumi rodas paši no sevis, neatkarīgi no pastāvošās varas gribas. Henrijs Lefebre (Henri Lefebvre) sociālo telpu definē kā sociālu produktu vai kompleksu sociālu veidojumu, kas balstās uz vērtībām un sociālās nozīmes veidošanu. Sociālā telpa ietekmē sociālo uzvedību tajā, kā arī indivīdu uztveri par sociālo telpu (wikipedia, 2015). Lai arī sociālajām telpām nav kādas augstāk stāvošas varas noteikumu un pārvaldības, tajā dabīgā veidā izstrādājas savi iekšējie principi un atmosfēra, ko rada telpā atrodošies indivīdi. Tādēļ cilvēkam, kas nav ikdienā uzturējies kādā noteiktā sociālajā telpā, ienākot tādā, rodas iespaids par to, kādi ir telpas iekšējie principi un modelis.

2. MATERIĀLI UN METODEDES

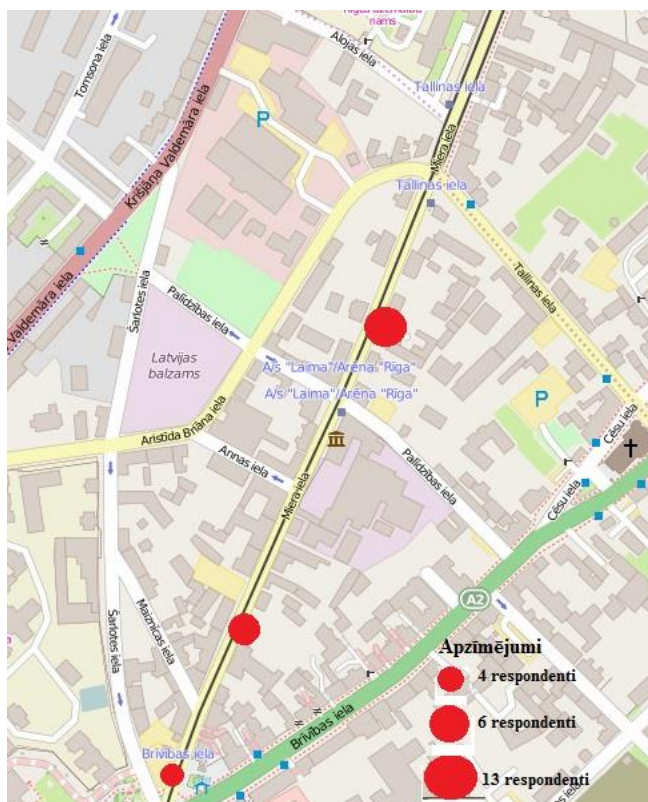
Lai noskaidrotu pētījuma sākumā izvirzītos pētnieciskos jautājumus, tika izmantotas gan kvantitatīvas pētniecības metodes, gan arī kvalitatīvas pētniecības metodes.

Sākotnēji tika veiktas literatūras studijas, lai izprastu teorētisko bāzi, kas saistīta ar radošumu, radošiem kvartāliem, radošo industriju politikas veidošanu, sociālo un publisko telpu.

Pētījumā tika izmantota kvantitatīva pētniecības metode, kas bija Miera ielas republikas lietotāju aptauja. Aptaujas anketas galvenie jautājumi bija:

- Kādus pasākumus apmeklējat Miera ielā?
- Kur iegūstat informāciju par jaunumiem Miera ielas republikā?
- Vai esat apmierināts ar iespējām novietot automašīnu Miera ielas republikas robežās?
 - Vai esat apmierināts ar iespējām novietot velosipēdu Miera ielas republikas robežās?
- Kādi produkti, pakalpojumi, pasākumi Jūsaprāt trūkst Miera ielas republikā?
- Kādi būtu Jūsu ieteikumi Miera ielas republikai, lai tā darbotos vēl labāk? Un citi jautājumi (MIR lietotāju aptaujas anketu skatīt pielikumā nr. 1)

Attēlā nr. 2.1. redzams, kurā vietā uz Miera ielas tika aptaujāti Miera ielas republikas lietotāji. 23 atbildes no lietotājiem tika iegūtas lauka darba laikā, bet pārējās 107 atbildes tika iegūtas interneta aptaujā.

2.1.1. att. **MIR lietotāju aptaujas vietas kartē.** (izstrādājusi autore, izmantojot Rīgas interaktīvo karti).

Anketēšana ir pētniecības metode, kas ļauj iegūt datus no noteiktām cilvēku grupām. Tā ir metode, kas ļauj iegūt datus no liela skaita respondentu, pieņemot, ka tie reprezentē kādu noteiktu sociālo grupu (Groves, Floyd, Mick, 2009).

Tika izmantotas arī daļēji strukturētas intervijas ar Miera ielas republikas uzņēmējiem. Pētījumos intervijas pielieto, lai caur respondenta stāstījumu, atklātu viņa uzskatus, viedokli, motivāciju un pārliecību par kādu noteiktu tematu (Gill, Stewart, Treasure, Chadwick, 2008). Daļēji strukturētas intervijas pamatjautājumi bija:

- Kas Jūsaprāt ir radošums?
- Kādi bija iemesli, kāpēc izvēlējāties darboties Miera ielā?
- Cik liela nozīme ir ekonomiskajai izaugsmei?
- Kādas problēmas ir bijušas (atļaujas ielas tirdzniecībai vasarā, ugunsdzēsības un sanitārās inspekcijas u.c.)?
- Kas neapmierina Miera ielā fiziski? (ielas, ceļa segums, satiksme utt)
- Kas Jums kā uzņēmējam pietrūkst, lai Jūsu business darbotos vēl labāk (nodokļu atlaides, kontrolējošo institūciju attieksme u.c.)?

Tika veikts arī lauka pētījums, kura laikā tika atzīmētas vietas kartē, kur atrodas neapsaimniekotās (grausti) ēkas, pieejamie un slēgtie pagalmi, tika fotografēta iela vasarsvētku laikā, kā arī darba dienā, kad svētki nenotiek, kā arī tika iezīmēta Miera ielas

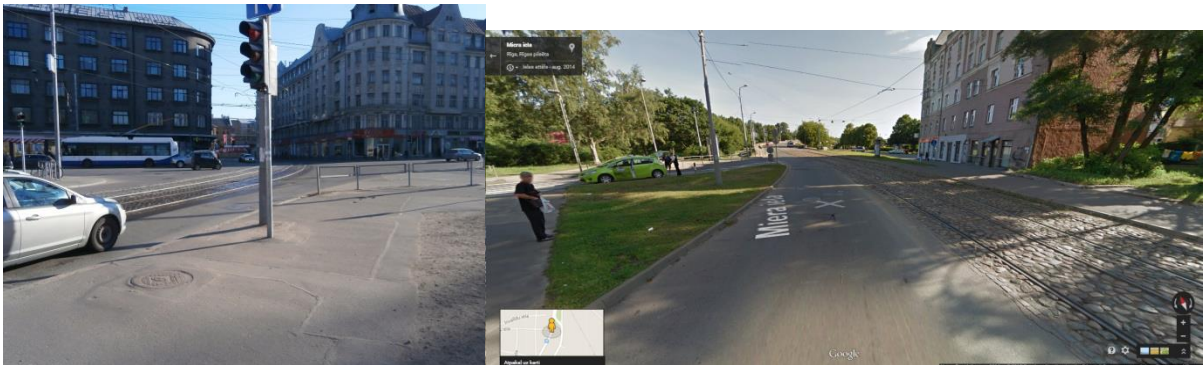
republikas teritorija autores skatījumā, kas vēlāk tika salīdzināta ar lietotāju, uzņēmēju un biedrības interpretāciju par MIR robežām.

Lauka pētījums tiek pieskaitīts pie kvalitatīvām pētījuma metodēm. Lauka pētījuma laikā dati pamatā tiek iegūti pētnieka novērojumu, interviju vai aptauju rezultātā, tādā veidā iegūstot priekšstatu par attiecīgajā teritorijā notiekošajiem procesiem un parādībām. Lauka pētījums nozīmē kombinētu kvalitatīvu un kvantitatīvu datu apkopošanu un analīzi. Šis ir viens no veidiem, kas palīdz veidot izpratni un analizēt dažāda veida parādības un procesus un to cēloņus (Laurier, 2006).

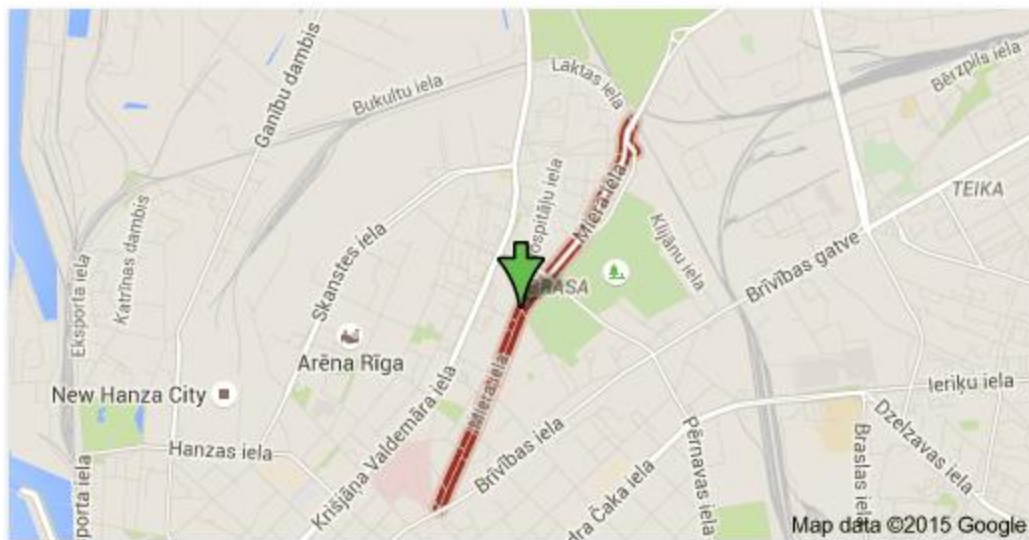
3. MIERA IELAS PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA

3.1. Situācijas apraksts

Miera iela savu radošo kustību aizsākusi pirms aptuveni 5-6 gadiem, kad Latviju skāra ekonomiskā krīze un īres cenas bija samazinājušās. Tajā laikā, lēnām sāka aizpildīties tukšās komerciestāžu telpas. Ģeogrāfiski Miera iela atrodas izdevīgā vietā. Tās sākumpunkts atrodas pie Brīvības ielas un turpinās līdz Brasas tiltam. Iela ir pieejama autovadītājiem, kājāmgājējiem, kā arī sabiedriskajam transportam (11. Tramvajs). Sākumposms atrodas nelielā attālumā no Rīgas vēsturiskā centra un tieši blakus Dailes teātrim.

3.1.1. att. Miera ielas sākumposms pie Brīvības ielas (Bajāre, 2015.) un Miera ielas beigu posms pie Brasas tilta (Google maps, bez dat.)

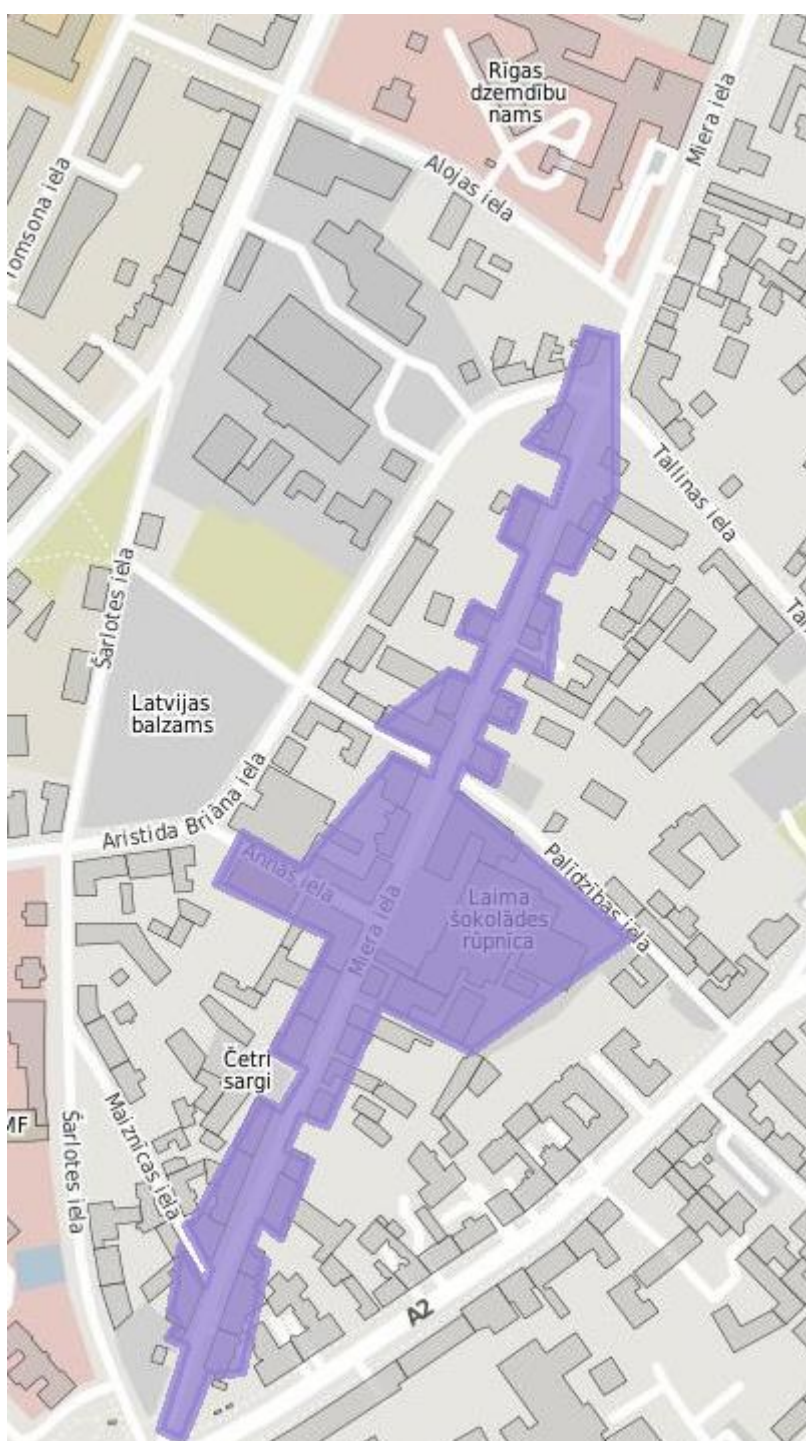

3.1.2. att. **Miera ielas atrašanās vieta kartē.** (Google maps, bez dat.)

Miera iela atrodas Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zonā, kas iekļauta UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā. Ielā atrodas gan dzīvojamās ēkas, gan dažādi uzņēmumi, reliģiska rakstura iestādes un valsts iestādes, dažādo iestāžu skaits ir samērā liels, kas piešķir ielai daudzveidību.

3.2. Miera ielas republikas telpiskā analīze

Oficiālas robežas Miera ielas republikai nav noteiktas, tomēr dabā iezīmējas teritorija, kas ir radoši aktīvāka un piesaistošāka. Šī teritorija ir robežās no Brīvības ielas un Miera ielas krustojuma līdz Tallinas ielai. Tālāk radošās aktivitātes vairs nav tik izteiktas un arī radošais kvartāls nevar būt pārāk izstiepts, lai katrs lietotājs to var ērti izstaigāt, nepatērējot pārāk daudz laika. Pētījuma gaitā tiks noskaidrots arī Miera ielas republikas lietotāju viedoklis, kādas ir robežas viņu prāt, kā arī radošo uzņēmēju viedoklis par radošā kvartāla robežām.

3.2.1. att. **Autores viedoklis par MIR robežām.** (izstrādājusi autore, par pamatu ņemot topogrāfija.lv karti)

Ielas posmu (no Brīvības ielas līdz Tallinas ielai) apbūvi pārsvarā veido 19.gs. un 20.gs. sākumā būvētas ēkas. Redzama mazstāvu koka apbūve, kā arī jūgendstila daudzdzīvokļu ēkas, kam pirmajos stāvos ierīkotas komercplatības. Apskatot Miera ielu, var redzēt, ka tajā ir dažādu laika periodu arhitektūras sajaukums. Ir redzama arī Padomju laika arhitektūra, kā arī ir novērojamas jaunceltnes, un to skaits turpinās pieaugt.

3.2.2. att. **Miera ielas un Tallinas ielas krustojums** (Bajāre, 2015).

Šis īpašais arhitektūras stilu sajaukums rada interesantu noskaņu ielai – atšķirīgās būvlaides, dažādie ietvju platumi, neviendabīgā apbūve, īpaši greznās detaļas uz jūgendstila ēkām. Visas šīs atšķirības rada ielas īpašo auru un daudzveidību, kas radošam kvartālam, kurā notiek komercdarbība ir ļoti nozīmīgi, jo interesantas vietas vairāk piesaistīs potenciālos klientus kā viendabīgas un neinteresantas ielas. Miera ielā atrodas 15 vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļi, kas iekļauti Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības sarakstā un 16 valsts nozīmes vēstures pieminekļi, kas ir dažādu vēsturiski nozīmīgu personu kapa vietas Lielajos kapos (Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, 2013).

Īpašu auru piešķir arī industriālā apbūve Miera ielā. 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā tika uzbūvētas dažādas fabrikas un lielās ražošanas uzņēmumi. Laimas šokolādes fabrika ir viens spilgts piemērs, kas darbojas vēl šodien, un tai ir liela nozīmē Miera ielas kopējā tēla veidošanā. Teritorijā atrodas arī Tabakas fabrika, kas vairs mūsdienās nefunkcionē, tomēr tā

telpās notiek dažādi radoši pasākumi. Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņēs 2014. – 2020.gadam tabakas fabrika tiek minēta kā vieta, kur varētu tikt izveidots radošo industriju centrs.

Var novērot, ka liela daļa no šī Miera ielas posma ēkām netiek pienācīgi uzturētas, daļa no ēkām ir neapdzīvotas jau ilgāku laiku un atrodas sliktā tehniskā stāvoklī. Šī ielas posma garumā vairākas ēkas ir iekonservētas un pārvilkta ar aizsargtīklu. Arī ielas segums (oriģinālais akmens bruģis) daudzviet ir sliktā stāvoklī, būtu nepieciešami remontdarbi. Šobrīd Miera ielā ēkas, kas ir sliktā tehniskā stāvoklī un neapdzīvotas ir – Miera 6, Miera 14, Miera 18, Miera 22 (daļēji neapdzīvota un neapsaimniekota) un Miera 23.

3.2.3. att. Miera ielas neapsaimniekotās ēkas (Bajāre, 2015)

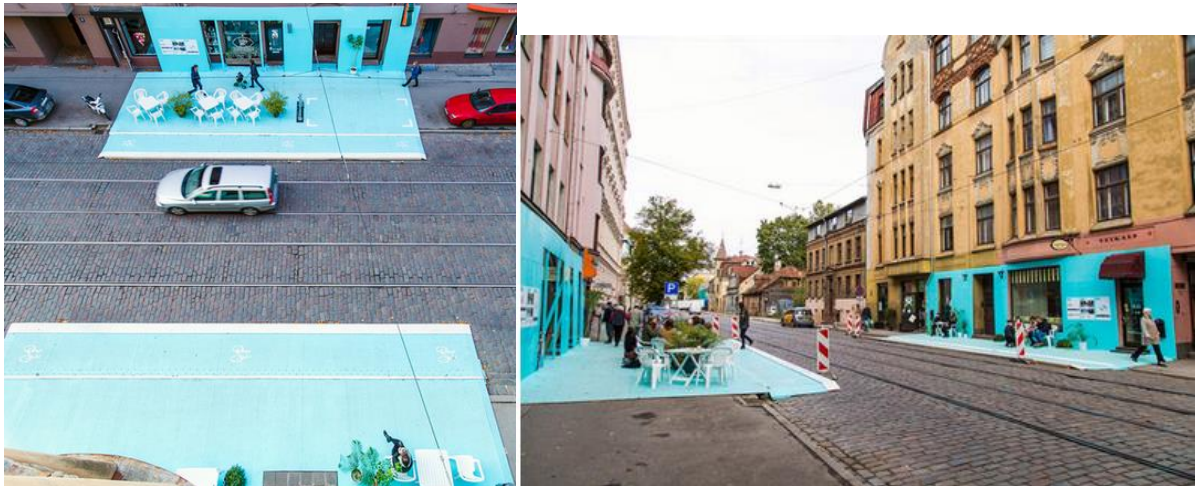
3.2.4. Miera ielas republikā esošās neapsaimniekotās ēkas (izstrādājusi autore par pamatu ņemot Rīgas interaktīvo karti)

Šobrīd Miera ielā automašīnas var novietot bez maksas, tādēļ iela ir samērā piepildīta ar automašīnām, to gan ir plānots mainīt un paredzams, ka tuvāko divu vai trīs mēnešu laikā Miera iela būs maksas iela auto novietošanai. Šobrīd speciāla velo novietne Miera ielas republikas robežās līdz Tallinas ielai ir tikai viena (skatīt attēlu nr. 3.2.5). Ir dažādi metāla stieņi pie ēkām, kas tiek izmantoti, kā vietas, kur atstāt velosipēdu, tomēr speciālās novietnes nav. Cilvēki velosipēdus atstāj maksas stāvvietās, kā arī radošā kvartāla apmeklētāji bieži savus velosipēdus ir atļauti ievest veikalu, kafejnīcu, darbnīcu u.c. telpās.

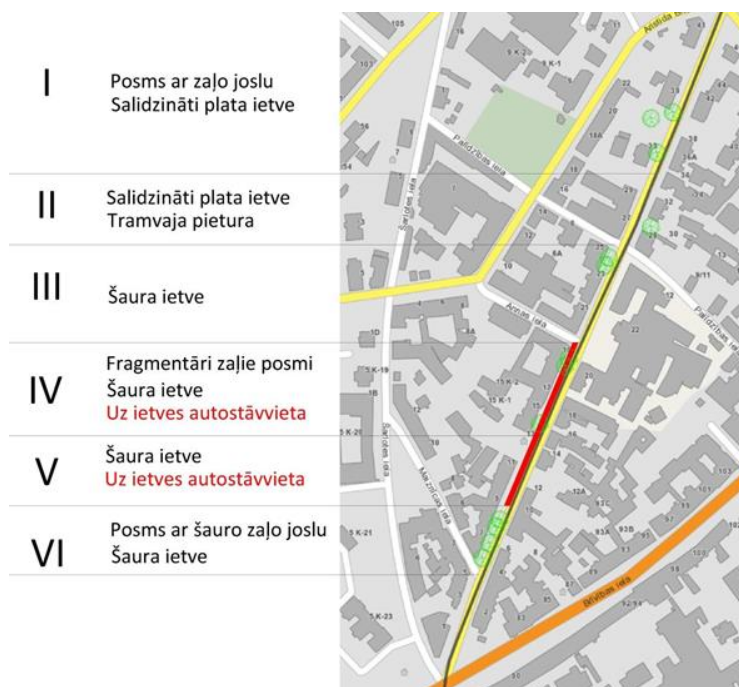
3.2.5. att. **Velonovietne Miera ielā.** (Bajāre, 2015.)

Ņemot vērā to, ka radošais kvartāls paredzēts cilvēkiem, satiksme un liels skaits automašīnu nav tas, kas būtu pozitīvs faktors radošam kvartālam. Šī un arī citu iemeslu dēļ ir izstrādāts projekts „Mierīgi”, kura ietvaros tika izveidota pagaidu instalācija - ielas makets, kas uzskatāmi ilustrē ideju par veloceļa un platākas ietves izveidi Miera ielā. Šis projekts tika izvirzīts Latvijas Arhitektūras gada balvai 2015. Projekts veidots sadarbībā ar nodibinājumu Rīga 2014, laikmetīgās mākslas festivālu Survival Kit 6 un Rīgas domes Satiksmes departamentu, noslēdzot Eiropas Mobilitātes nedēļas pasākumus Latvijā. Instalācija tika uzstādīta Miera ielas posmā starp 9. un 10. namu (skatīt attēlu nr. 3.1.6.). 2014. gada 16. Septembrī tika veikti autotransporta intensitātes mērījumi Miera ielā. „Vidēji 90% autovadītāju Miera ielā izvēlas braukt pa tramvaja sliedēm, atstājot 3 metrus platu brauktuvi neizmantoju. Tajā pašā laikā gājēji, riteņbraucēji un kafejnīcu āra galdiņi mēģina sadzīvot uz dažviet tikai 1 metru platas ietves. Ar atbilstošu dizainu Miera ielā ir iespējams atrast vietu ikvienam: tramvajam, braucošiem un stāvošiem auto, āra mēbelēm un apstādījumiem, veloceļam un gājējiem” (Kokins, Ozola, 2014). Galvenā projekta ideja ir apvienot auto un tramvaja joslas, jo jau šobrīd autovadītāji izvēlas galvenokārt braukt pa sliedēm. Šādā veidā pietiktu vietas izveidot veloceļus abās ielas pusēs, kā arī izveidot platāku ietvi gājējiem uz kurām arī varētu izvietot kafejnīcu un citu radošo uzņēmumu galdus, krēslus u.c. Kā arī būtu pietiekami daudz vietas, lai izveidotu jaunas velonovietnes un veiktu apzaļumošanu Miera ielā.

3.2.6. att. Projekts „Mierīgi”, instalācija Miera ielas posmā starp 9. Un 10. namu. (Kursišs, 2014)

Miera ielai ir izstrādāts arī apzaļumošanas plāns, ko izveidojušas J. Gertmane un D. Veinberga. Plānā apskatīti dažāda veida labiekārtojuma elementi, pamatojoties uz ielas struktūru, esošo apbūvi un ielas izmēriem. Ir apskatīti arī dažādi gaismas elementi dažāda materiāla plaukti un kastes. Kā arī izveidots piedāvājums elementu izvietojšanai vispiemērotākajās vietās Miera ielā.

*Puķu kastes ar sēdekļiem
platajos ielas posmos un/vai
pie kafējnīcas, veikaliņiem*

*Šaurajos ielas posmos -
puķu kastes bez sēdekļiem
un/vai dekoratīvie plaukti pie
fasādes*

*VI posmā šaurajā zaļajā
joslā izveidot segumu,
stiprinātu ar laukakmeņiem
– pret nomīdīšanu un
izbraukāšanu*

3.2.7. att. Elementu izvietojums. (Gertmane, Veinberga, 2015).

3.3. Teritorijas izmantošana (normatīvā telpā)

Ielas sākumposms no Brīvības ielas līdz Tallinas ielai atrodas centra rajona apkaimē un tālākais ielas posms līdz Brasas tiltam atrodas Brasas rajona apkaimē

3.3.1. att. **Miera ielas atrašanās apkaime kontekstā.**(Rīgas pilsētas apkaime karte, pārveidojusi autore)

Rīgas teritorijas plānojumā 2006 – 2018 gadam šajā teritorijā noteikti septiņi esošie (atļautie) teritorijas izmantošanas veidi- jaukta tipa dzīvojamās un pakalpojumu/darījumu iestāžu teritorijas, darījumu/pakalpojumu objektu teritorijas, ražošanas un noliktavu apbūves teritorijas, teritorijas, kurās nepieciešams veicināt sociālo, ekonomisko un fizisko resursu atjaunošanu, atmatas, publikās apbūves objektu teritorijas un infrastruktūras objektu apbūves teritorijas (skatīt attēlu nr.3.3.2.). Pamatā šobrīd vislielāko platību aizņem jaukta tipa apbūve. „Jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijā, kurā ir esoša ražošana vai infrastruktūra, kas ir piemērota ražošanas funkcijai, atļauta būvju izmantošana un jaunu būvju būvniecība vieglās ražošanas vajadzībām, bet jaunu būvniecību vai rekonstrukciju, kuras rezultātā tiek palielināta esošo būvju platība, var veikt, ja ir veikta paredzētās būves publiskā apspriešana” (Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, 2005, 107. lpp.). „Ražošanas un komercdarbības apbūves teritorija ir teritorija, kur atļautā izmantošana ir būvju būvniecība ražošanas vajadzībām (vispārīgās ražošanas uzņēmums), noliktavu un transporta infrastruktūras objektu (tajā skaitā paaugstinātas bīstamības objektu) un vairumtirdzniecības objektu būvniecība un izmantošana.”(Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, 2005, 114. lpp.) Publiskās apbūves objektu teritorijas ir Annas iela 2 ar kadastra numuru 01000230080, Miera iela 25 ar kadastra numuru 01000230127, un teritorija Miera ielā 46A ar kadastra numuru 01000230021. Šajās teritorijās paredz tādu būvju būvniecību, kuras izmanto publiskiem, sabiedriskiem vai sociāliem nolūkiem, un kas paredzēta valsts vai pašvaldības iestāžu, reliģijas, izglītības, kultūras, zinātnes, ārstniecības, sociālās aprūpes un rehabilitācijas un citu līdzīgu nekomerciāla rakstura iestāžu izvietošanai. Kartē var redzēt, ka nav nevienas zaļas teritorijas. Ne parki, dārzi vai citas rekreācijas iespējas.

Apzīmējumi

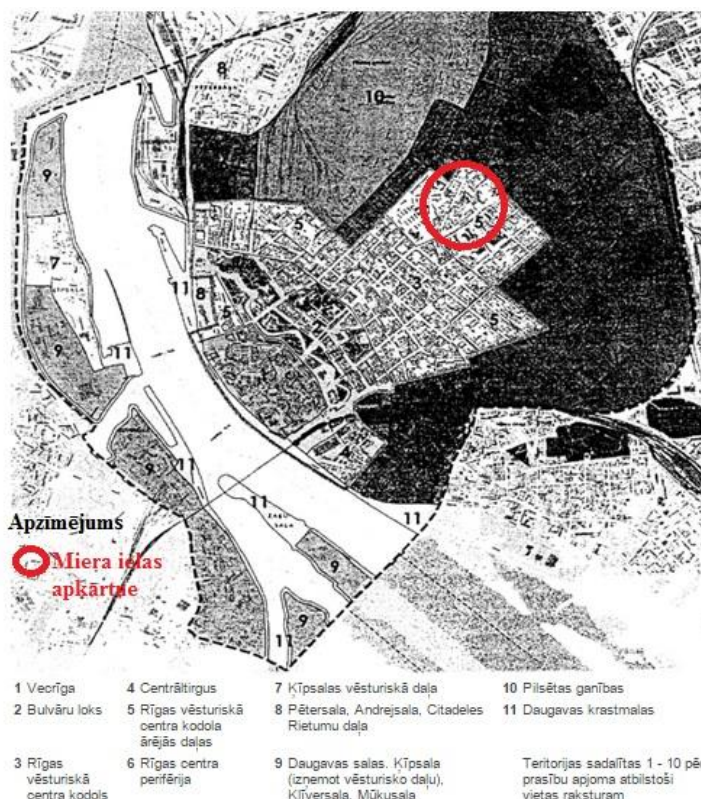
- Jaukta tipa dzīvojamās un pakalpojumu/darījumu iestāžu teritorijas
- Publikās apbūves objektu teritorijas
- Infrastruktūras objektu apbūves teritorijas
- Ražošanas un noliktavu apbūves teritorijas
- Darījumu/pakalpojumu objektu teritorijas
- Ātmatas
- Teritorijas, kurās nepieciešams veicināt sociālo, ekonomisko un fizisko resursu atjaunošanu

3.3.2. att. **Teritorijas esošā izmantošana** (Karte no Rīgas teritorijas plānojuma ar autores pārveidojumiem)

Teritorijas plānojumā paredzēti trīs izmantošanas veidi – jaukta apbūves ar ražošanas funkciju teritorija, apstādījumu un dabas teritorija, publiskās apbūves teritorija. Visa Miera ielas republikas teritorija atrodas Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zonā. Tā kā vairākas ēkas ir vietējas nozīmes kultūras pieminekļi, tad ir jāpievērš uzmanība likumiem, kas nosaka, kā drīkst remontēt un uzturēt šādas ēkas „Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas ēkas un būves remontējamas un restaurējamas laikus. Kultūrvēsturiski unikālām, ļoti vērtīgām un vērtīgām ēkām, veicot remontu, saglabājams ēkas apjoms, jumta forma, fasāžu apdare, oriģinālie vēsturiskie logi un durvis, konstruktīvā sistēma un plānojums, kā arī kultūrvēsturiski vērtīgie interjeri un iekārtas. Ja kultūrvēsturiski unikāla, ļoti vērtīga vai vērtīga ēka ir bojāta tā, ka nav iespējama tās renovācija un restaurācija un ir zudusi attiecīgās ēkas kultūrvēsturiskā vērtība, tās vietā pieļaujama tikai tāda paša apjoma un būvmateriāla ēkas būvniecība, saglabājot esošās autentiskās kultūrvēsturiskās vērtības” (Likumi.lv, 2004). Ir stingri noteikumi, kas jāievēro, ja vēlas rekonstruēt kultūrvēsturiski nozīmīgas ēkas. Rekonstruējot (pārbūvējot) ēku, aizliegts:

- vienkāršot fasāžu arhitektūru;
- mainīt oriģinālos vēsturiskos logus un ārdurvis ēku fasādēs, kas redzamas no publiskās ārtelpas (izņemot gadījumus, ja saskaņā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atzinumu tās ir mazvērtīgas vai to oriģinālo daļu zudums ir lielāks par 50 %), kā arī lietot spoguļstiklus un plastmasas apdari;

- kultūrvēsturiski unikālām un ļoti vērtīgām ēkām mainīt jumtu formu un seguma veidu un izbūvēt jaunus no publiskās ārtelpas redzamus jumta logus;
- kultūrvēsturiski vērtīgām ēkām mainīt jumtu formu un seguma veidu, ja tas degradē kultūrvēsturisko vidi skatos no publiskās ārtelpas (Likumi.lv, 2004).

3.3.3. att. Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas sadalījums atbilstoši saglabāšanas režīmam (Likumi.lv, 2004)

Miera iela atrodas Rīgas vēsturiskā centra kodola ārējā daļā (attēlā nr. 3.3.3. atzīmēts ar 5) . Šīs kodola ārējās daļas atbilstošās prasības ir:

- projektējot jaunu apbūvi, saglabājams apkārtējās vēsturiskās apbūves mērogs, raksturs, proporciju sistēma, respektējami tradicionālie materiāli;
- nav pieļaujama tādu ēku būvniecība, kas ārējo izmēru vai būvapjoma ziņā izteikti kontrastē ar vēsturisko ēku apjomiem;
- Citadelē jaunu ēku būvniecība pieļaujama tikai tad, ja netiek aizsegts Vecrīgas siluets skatā no Daugavas (Likumi.lv, 2004)

Rīgas domes zemes vienības atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem:

- Miera iela 6 (kadastra nr. 01000230060)
- Miera iela 16 (kadastra nr. 01000230065)
- Miera iela 32 (kadastra nr. 01000230014)

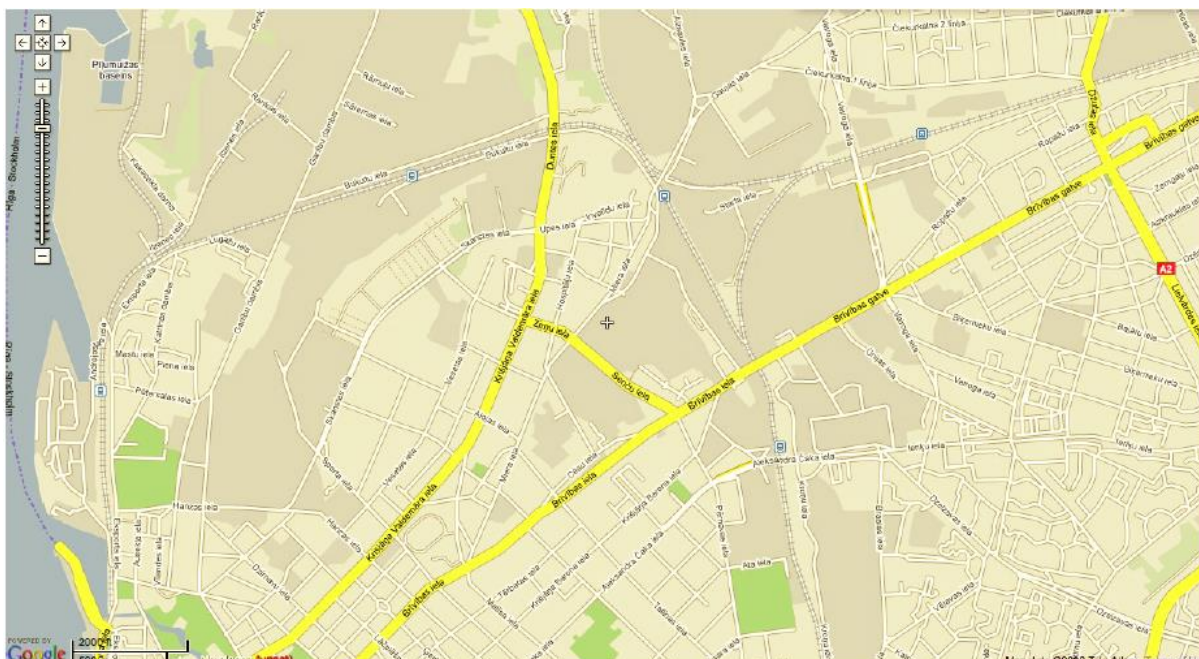
- Miera iela 41 (kadastra nr. 01000230001)
- Miera iela 43 (kadastra nr. 01000240053)
- Miera iela 45 (kadastra nr. 01000242070)
- Miera iela 50 (kadastra nr. 01000262022)
- Miera iela 51 (kadastra nr. 01000240090)
- Miera iela 53 (kadastra nr. 01000240054)

Šie ir īpašumi, kas atrodas MIR robežās, tālāk aiz Tallinas ielas īpašumi netika apskatīti. Miera iela 6 ir ēka, kas ir sliktā stāvoklī un tai steidzami nepieciešama renovācija.

3.4. Teritorijas vēsturiskā attīstība

Miera ielas teritorija tiek pieskaitīta daļēji pie centra rajona kā arī pie Brasas rajona apkārtnes. Miera ielas aizsākumi meklējami 1824. gadā, kad tika izstrādāts Lielo kapu plānojums. To izstrādāja Johans Hermanis Cigra (J. H. Cigra). J. H. Cigra bija izglītots dārznieks, kas Rīgā ieradās 1795. gadā no Lībekas. 1773. gadā tika izveidoti Lielie kapi (toreiz Pilsētas kapi), jo no 1770. – 1772. gadam Krievijas impērijas Baltijas guberņās plosījās buboņu mēris, kā rezultātā tika aizliegts apglabāt mirušos baznīcās, kas bija pilsētas teritorijā. Mirušos drīkstēja apglabāt vismaz 2 kilometru attālumā no pilsētas robežas, tā rezultātā arī tika izveidoti Lielie kapi. Sākotnēji tie nebija labiekārtoti. Kapu kopiņas tika izvietotas haotiski (Cita Rīga, bez dat.). Līdz ar J. H. Cigras Lielu kapu plānojuma izstrādi, sāka izbūvēt Miera ielu, kas bija paredzēta kā centrālā ieeja kapos. Sākotnēji Miera ielas teritorijā atradās zemes ceļš starp kāpām. To noklāja ar bruģi, gar malām iestādīja liepas un ierīkoja solus (Dāvidsone, 1988).

Miera iela no Tallinas ielas un Lielie kapi atrodas Brasas teritorijā. Šobrīd pirmās asociācijas ar šo vārdu ir dzelzceļa stacija Brasa. Brasa ietver rajonu starp Valdemāra un Brīvības ielām, kas centra pusē robežojas ar Tallinas ielu un Sarkandaugavas pusē ar Mazo Ozolu ielu. Tajā atrodas Miera iela līdz Tallinas ielai, Senču iela, Pokrova kapi, Gaujas iela, daļa Skanstes ielas, Dunties iela, Laktas iela, Dzelzceļa loks, Dzelzceļš līdz Brīvības ielai, Garnizona, Brāļu kapi, kuri sākuši veidoties jau 1. Pasaules kara laikā un Miķeļa kapi, kuru robežas saplūst. attēlā nr. 3.4.1. redzama Brasas apkārtnē kartē.

3.4.1. att. **Brasas apkaime.** (Rīgas domes pilsētas attīstības departaments, bez dat.)

„Stacija izveidota 1872. gadā, tad tās nosaukums bijis Kara hospitāļa platforma (Krighospital), 1919. gadā tā pārdēvēta par Braslu, bet 1938. gadā par Brasu. Stacijas ēka celta 1903. gadā. Šeit kādreiz atradies centrālais pārmiju postenis. 1942. – 1944.g. stacijas nosaukums bijis Rīgas sporta halle” (Liepiņa, 2004). Brasas teritorija Rīgas robežās tika iekļauta 1828.gadā. Šis ir laiks, kad Sarkandaugava sāka uzplaukt kā Rīgas rūpnieciskais rajons, tajā parādījās pirmās fabrikas, līdz ar to plašāk tika apdzīvots arī Brasas rajons. Mēness un Miera ielas stūrī atrodas Debessbraukšanas pareizticīgo baznīca, kas celta 1867. gadā. Tā ir vienīgā pareizticīgo baznīca Rīgā, kurā sprediķi norisinās latviešu valodā (Kolbergs, 2001).” (Apkaimes, bez dat.)

„VEF tilts jeb Gaisa tilts ir pirmais šāda veida satiksmes pārvads Rīgā un līdz mūsdienām tādēļ arī tiek saukts par Gaisa tiltu. Mazajā Klijāņu ielā, kas ved no Gaisa tilta virzienā uz Lielajiem kapiem 1947.g. atklāja Rīgā pirmo trolejbusu līniju, kas bez pieturvietām veda līdz puskilometru attāļajai Miera ielas dzelzceļa pārbrauktuvei. Savukārt Klijāņu ielas un Klusās ielas stūrī savulaik atradās Rīgas Autoelektroaparātu rūpnīca, kuras ēkā pašreiz mitinās Rīgas pilsētas ceļu policija” (Apkaimes, bez dat.).

Miera ielas sākotnējais nosaukums bijis Jaunā Miera iela, jo pirmsākumos tas bijis ceļš, kurš veda uz Pilsētas kapiem jeb Lielajiem kapiem. „Iela 1859. gadā nosaukta par Miera ielu (vācu val. Friedens Straße). Sākotnēji Beķerejas iela (vācu val. Bäckerei Straße, tagad Maiznīcas iela) kavēja Miera ielas pievienošanu Aleksandra ielai (tagad Brīvības iela). 1905. gadā šis Beķerejas ielas posms tika likvidēts un Katrīnes iela (tagad Miera iela) pievienota

Aleksandra ielai 1937. gadā Miera iela atgūst savu nosaukumu visā tās garumā no Brīvības ielas līdz Brasas tiltam” (Kaugure, 2012, 23. lpp.).

3.4.2. att. Pēterburgas priekšpilsēta, fragments no Rīgas pilsētas plāna ap 1906. gadu (Manteuffel, 1906)

Miera ielā 27 atrodas Eižena Laubes projektēta ēkā. Tā ir viena no greznākajām ēkām, kas celta 1908. gadā jūgendstilā ar nacionālā romantisma iezīmēm. Uz fasādes ir redzami grezni metālkalumi, īpaši ornamenti un ieejas portāli. Vairāki īres nami Miera (29, 33 un 39 ēkas) un A. Briāna ielā (18, 18a un 20 ēkas) celtas 19. gadsimta divdesmitajos gados dominējošajā funkcionālisma stilā. Māju pagalmus visa kvartāla garumā apvieno Miera palīdzības un A. Briāna ielas nami, lai gan adreses ēkām ir atšķirīgas. Šī kvartāla ēku pagalmi kādreiz esot bijuši slēgti un pieejami tikai māju iedzīvotājiem. Iekšpagalmi bijuši norobežoti pa gruntsgabalu robežām ar sētām. Mūsdienās iekšpagalmi vēl jo projām ir ar nožogojumiem un sadalīti pa gruntsgabaliem (Kaugure, 2012, 26. lpp.).

Lielu nozīmi ielai un tās attīstībai ir devusi arī šokolādes fabrika „Laima”, kas darbojas jau kopš 1921. gada. Fabrika kopš saviem pirmsākumiem atrodas Miera ielā. „Laima” strauji auga, paplašināja darbību, un 1930. gadā šeit jau strādāja 500 darbinieki. Produkcija bija nopērkama ne tikai Latvijā, bet arī Francijā, Anglijā, Ēģiptē, Libānā, Palestīnā un citur. 30. gadu otrajā pusē Laimas toreizējie īpašnieki nolēma Rīgu atstāt. 1937. gadā Latvijas

valdība uzpirka AS Rigerts un Laimas akcijas un rūpnīcas apvienoja. 1940. gadā, kad Latvija pārstāja eksistēt kā neatkarīga valsts, fabrikas un valsts īpašumi nokļuva Padomju Savienības pārvaldē. Uzņēmumus nacionalizēja. Gēgingera fabrika tika pārdēvēta par Uzvaru, Ķuzes Staburadzi pārsauca par 17. jūniju. Uzvara orientējās uz karamelu ražošanu, lielos daudzumos tās eksportējot uz Krieviju. Staburadzē tapa cepumi un tortes, savukārt Laima specializējās šokolādes un citu šokolādes produktu ražošanā. Pēc Latvijas valsts neatkarības atzīšanas brīvā tirgus apstākļos, lai spēcīnātu Latvijas saldumu ražotājus, ir notikusi lielāko Latvijas saldumu rūpnīcu saliedēšana un vadošo lomu ieguvīs. Laima šobrīd ir lielākais saldumu ražotājs Baltijā” (Laima, bez dat.).

Lai arī Tabakas fabriku, kas atrodas Miera ielā 58, vietējie Miera ielas republikas lietotāji un uzņēmēji īsti neskaita pie Miera ielas republikas kā radošā kvartāla, jo tas vairāk tiek uztverts kā individuāls radošais centrs, tomēr nākotnē tas spēlēs lielu lomu visu radošo kvartālu vidū, tādēļ vērtīgi apskatīt arī nedaudz no Tabakas fabrikas vēstures.

Tabakas fabrika a/s „Maikapars”, kas dibināta 1887. Gadā ir viena no vecākajām un zināmākajām Rīgas tabakas fabrikām. Tā piederēja pazīstamajai karaīmu Maikaparu dzimtai. Fabrikā pamatā strādāja krievi. „Latvijas laikā tas bija viens no lielākajiem un tehniski vislabāk aprīkotajiem tabakas ražošanas uzņēmumiem, kas gada laikā saražoja vairāk nekā 2,5 miljonus dažādu marku papirosus. Uzņēmums savu produkciju eksportēja uz Ameriku, Ķīnu, Indiju, Āfriku, Eiropu un Krieviju. 1940. gadā uzņēmums tika nacionalizēts. Padomju varas gados tika izveidots uzņēmums „Rīgas tabakas fabrika”. Uzņēmums ražoja mazāk nekā 10 dažādas cigarešu un papirosu šķirnes. 1992. gadā uz Rīgas Tabakas fabrikas bāzes tika izveidots SIA Tabakas fabrika "HouseofPrince" Rīga. Uzņēma reģistrā tā tika reģistrēta 1992. gada 17. decembrī. Sabiedrības dalībnieki bija Rīgas tabakas fabrika, a/s "House of Prince" un noguldījumu fonds Centrālajai un Austrumeiropai. Fabrikas darbības mērķis bija ražot kvalitatīvu tabaku Latvijas un izvēlētajos eksporta tirgos. 2003. gadā uzņēmums mainīja nosaukumu uz SIA "Scandinavian Tobacco". Nosaukums tika nomainīts, lai apliecinātu Latvijas uzņēmuma piederību starptautiskajai "Scandinavian Tobacco" grupai, kas apvieno dažādu veidu tabakas izstrādājumu ražotājus un tirgotājus. Fabrika tika slēgta 2009. gada beigās.” (Cita Rīga, bez dat.)

3.5. Ekonomiskā un sociālā situācija Miera ielas republikā

Ekonomiska rošība Miera ielā pastāvējusi jau kopš tās pirmsākumiem. Vēl šobrīd darbojas uzņēmumi, kas pastāv kopš deviņdesmitajiem gadiem, tomēr sākotnēji Miera iela neizcēlās ar īpašu radošo uzņēmējdarbību. Miera ielas republikas teritorijā atrodas veikali,

kafejnīcas, saloni, darbnīcas, izglītības iestādes, biedrības nams, ceļu satiksmes drošības direkcijas pārvalde, Latvijas jaunā teātra institūts, frizētavas, ziedu saloni, advokātu biroji, tulkošanas biroji, aizkaru salons, interjera lietu salons, veterinārā klīnika un citas iestādes. Pakalpojumu un preču klāsts Miera ielā ir ļoti plašs. Arī iedzīvotāji Miera ielā ir dažādi. Novērojuma un interviju laikā tika sastapti gan latvieši, gan krievi kā arī ārzemnieki. Cilvēki bija ļoti dažāda vecuma. No rītiem manāmi vairāk ir cilvēki darbaspējas vecuma un pensionāri, bet uz dienas vidu un vakaru var manīt samērā daudz jaunās māmiņas ar bērniem un bērnu ratiņiem.

Šobrīd, pēc pieejamās informācijas dažādos sludinājumu portālos (ss.lv, zip.lv u.c.), dzīvokļu īres cenas ir sākot no EUR 3,23 m² līdz EUR 8,63 m², bet pārdošanas cenas ir sākot no EUR 163 m² līdz EUR 2392 m². Jāpiemin, ka netika atrasti dzīvokļi, kas tiktu izīrēti Miera ielas republikas robežās, kas ir no Brīvības ielas līdz Tallinas ielai, visas pieejamās īres un pārdošanas platības, kas publicētas dažādos sludinājumu portālos atrodas aiz Tallinas ielas.

Viens no nozīmīgākajiem radošā kvartāla attīstības veicinātājiem bija projekts „Brigāde”. 2010. gadā Laikmetīgās Mākslas centrs izsludināja konkursu, kurā bija iespējams saņemt līdz 5000 latu uzņēmuma radīšanai. Konkursa mērķis bija atbalstīt radošu, ilgtspējīgu uzņēmējdarbību, kas balstīta mākslā un kultūrā, risina sociālos jautājumus un uzlabo vietējo kopienu dzīves kvalitāti. Programmas ietvaros norisinājās izglītojoši un iedvesmojoši pasākumi – ekspertu vadītas diskusijas un lekcijas. 2013.gada sākumā tika noteikti 12 konkursa uzvarētāji ar inovatīvām un oriģinālām idejām, kam tika piešķirti līdz 5000 latu sava uzņēmuma radīšanai un attīstīšanai. Pirmo lekciju vadīja britu eksperts Maikls Painers (Michael Pyner), par sociālās uzņēmējdarbības pamatprincipiem, par kopienu iniciatīvu attīstīšanu, kas ar kultūras palīdzību spēj atjaunot pilsētvidi un risināt vietējās sabiedrības jautājumus (Brigāde, 2010).

Konkursa žūrijā ietilpa 9 pieredzējuši profesionāļi: Solvita Krese, Laikmetīgās mākslas centra vadītāja, Aija Karlsberga, Sorosa fonda – Latvija Tiesiskas valsts programmas direktore, Diāna Čivle, Nodibinājuma „Rīga 2014” vadītāja, Ilze Saleniece, Britu padomes Latvijā Sadarbības projektu vadītāja, Gundega Laiviņa, Latvijas Jaunā teātra institūta direktore, „Rīga 2014” tematiskās līnijas „Ceļu karte” kuratore, Mārtiņš Krūtainis, Mentoru kluba valdes priekšsēdētājs, Arnis Sauka, Ventpils augstskolas prorektors, Rīgas Ekonomikas augstskolas pētnieks, Andris Rubīns, „DDB Latvija” direktors, „MAMMU” līdzīpašnieks, un Elīna Dobeļe, apavu dizainere un zīmola „ZoFa” īpašniece (Brigāde, 2010). Miera ielā atbalstītās iniciatīvas bija:

- Mājas svētība
- Buteljons

- Skaņu mežs
- PUKA dizaina kompānija
- TAKAs platforma zināšanu un ideju apmaiņai „DiPaDu”

Savu darbību vēl turpina Buteljons un Taka.

Lai gūtu ieskatu tajā, kāda profila radošie uzņēmumi darbojas Miera ielā, tika apkopots biedru saraksts un pēc uzņēmuma nodarbošanās jomas tie tika iedalīti 6 nozaru grupās:

- Stikla, māla apstrāde – 3 uzņēmumi (Buteljons, Martas Ģibietes stikla darbnīca, Muhamora darbnīca)
- Kafejnīcas, bāri – 8 uzņēmumi (Mierā, Dad Cafe, Illuseum, Vitotāžs, Loja, Aristīds, Taka, Rocket Bean Roastery)
- Bērnu preces – 3 uzņēmumi (Mazputniņš, Lazy Francis, 2zoles)
- Kultūras, mākslas, atbalsta centri/iestādes – 7 iestādes/centri (Lauska, Trīs krāsas, Lampa, Laimes lāde, Annas-2, Līna, Demarsch)
- Veikali, saloni – 5 uzņēmumi (M50, 20. gadsimts, SurfPro, Melnais knābis, Košuma darbnīca)
- Muzejs – 1 uzņēmums (Laimas šokolādes muzejs)

Katram uzņēmuma ir svarīgi piesaistīt klientus, līdz ar ko ir svarīga arī uzņēmuma zīmola izveide un pēc iespējas skaidrāks tā vēstījums. Arī radošam uzņēmumam ir nozīmīgi veidot uzņēmam „seju”. Daži no Miera ielas uzņēmējiem ir pamanāmi ar šo vēstījumu un uzņēmuma zīmolu.

„Buteljons” ir otrreizējās pārstrādes uzņēmums, kas stikla pudeles pārveido skaistos un noderīgos priekšmetos – lietotā stikla tara iegūst jaunu formu, pielietojumu un citu dzīvi. Prasmīgi meistari pārveido pudeles par glāzēm, kausiem, vāzēm, šķīvjiem, svečturiem, lampām un citiem stikla dizaina un praktiskiem priekšmetiem. *„Buteljons* misija ir stikla mūža paildzināšana, pateicoties tā pārvērtībām un jaunu pielietojumu meklējumiem. Pasaule mainās un mēs aicinām attīstīties, analizēt, meklēt jaunus un alternatīvus risinājumus un mainīties tai līdzī, domājot gan par ilgtspējīgu vides attīstību, gan savu un sev tuvo cilvēku labklājību.

Dzīvo un ļauj dabai dzīvot!” (Buteljons.lv, bez dat) Var redzēt, ka uzņēmumam svarīga ir ilgtspējīga vides attīstība.

Arī kafejnīca **„Dad Cafe”** ir zināma ar savu muzikālo pieskaņu. „DAD Cafe - miera un iedvesmas oāze, māju sajūta, sirds atmosfēra. Māksla, mūzika, grāmatas. Regulāras foto

vai gleznu izstādes, dzīvās mūzikas koncerti, grāmatas un žurnāli - to visu iespējams baudīt, pie viena mielojoties ar gardiem, veselīgiem ēdieniem un dzērieniem.” (Dadcafe.lv. bez dat)

„**TAKA**” bārs, kafejnīca, kurā ir iespēja relaksēties ļoti mājīgos apstākļos. „**TAKĀ** mēs vēlamies, lai Tu justos kā savējais!” Šis ir pirmais sauklis, kas redzams mājaslapā. „Katru dienu mūsu kafejnīcu piepilda džeza, blūza un regeja ritmi, kas neuzbāzīgi, toties ļoti patīkami, liek Tev atgāzties mīkstajos dīvānos un baudīt kādu no daudzajām alus šķirnēm. Īpašs prieks, redzot izlejama alus krānus, būs eilu piekritējiem, taču arī par tiem, kam garšo lāgeris tiek padomāts.

Pirmdienu vakaros uz galdiem atrodas dažādas spēles, kas, draugu kompānijā, lieliski iederas, lai parautos līdz mazā azartiņai! Tā pat ir vērts sekot līdz arī pasākumu kalendāram, lai nepalaistu garām kādu vietējo vai ārzemju viesu koncertu vai cita veida pasākumu, kas pie mums notiek pieteikami bieži, lai piesekotu kafejnīcai kādā no sociālajiem tīkliem” (pataku.wordpress.com, bez dat). Takai svarīgi, lai cilvēki justos brīvi un nepiespiesti, lai atnākot ir vēlme ierasties vēlreiz, bet jau lielākā kompānijā.

Kafejnīca „**Mierā**” sevi pozicionē, kā traki mierīgu kafejnīcu, kurā baudīt uz vietas ceptas kūkas, lielisku kafiju un arī vīnu. Arī atmosfēra kafejnīcā šķiet mierīga un relaksējoša.

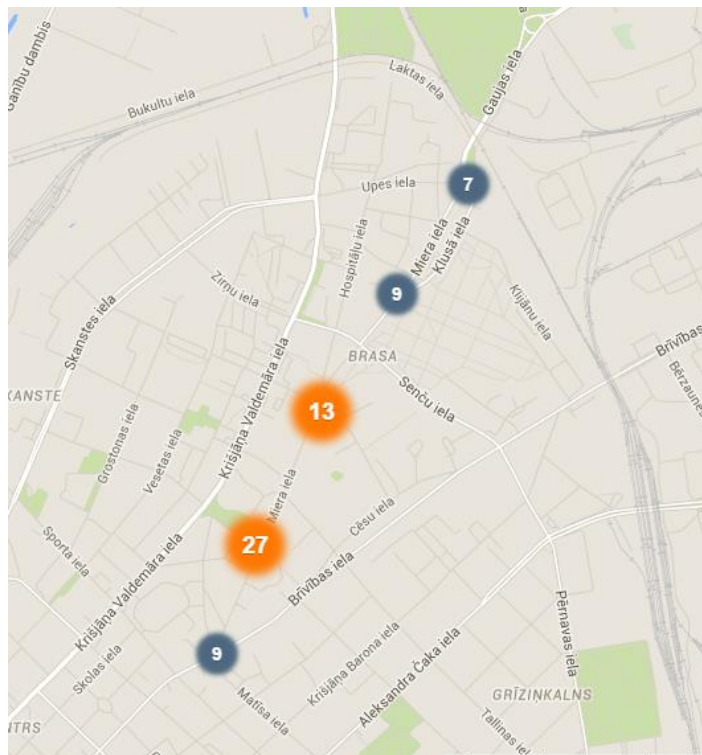
Veikals „**M50**” īpaši izceļas ar savu īpašo sortimentu - Latvijā radīti apģērbi, adījumi, rotas lietas, interjera un dizaina priekšmeti. Visas preces ir rūpīgi izvēlētas balstoties uz to, kas patīk uzņēmuma īpašniekiem. „Mūsu lielākā kaislība ir dizains, ko iedvesmojis pagātnes mantojums - senās baltu rakstu zīmes un ornamentī, dabīgi materiāli un vecmāmiņu rokdarbu pieredze. Apvienojot seno darba tikumu un gudrību, ar pozitīvu dzīves uztveri un Miera ielas neatkārtājamo radošo auru, esam radījušas vietu, kur vienmēr var atrast savai gaumei piemērotus, unikālus dizaina apģērbus, kas jau izpelnījušies Rīgas prasīgās publikas atzinību!” (m50.lv, bez dat) Arī ieejot veikalā, skaidri redzama Latviskā pieskaņa. Īpaši populāras ir kļuvušas Lielvārdes jostas raksta šallītes, kas bieži redzamas cilvēkiem.

Viens no jaunākajiem biedriem ir „**Rocket Bean Roastery**”, kas Miera ielā ir ienācis ar jūtamu radošuma pieskaņu. Interneta resursos šī vieta jau nosaukta par kulta vietu (dining.lv, bez dat). Šī ir pirmā kafijas grauzdētava – kafejnīca Latvijā. Interjers ir izteikti industriāls ar bāru centrā un atvērto virtuvi nedaudz tālāk. Tur pat arī atrodas kafijas grauzdētava. Kafejnīcā arī darbojas prasmīgs pavārs, kas strādājis Londonā augstu novērtētā restorānā.

Arī citi Miera ielas republikas uzņēmumi kļūst populārāki, tomēr šie daži ir tie, kas autores prāt izceļas visvairāk, kuru „zīmols” ir unikāls un interesants apmeklētājiem.

Tika apskatīts arī kopējais Miera ielas uzņēmēju skaits un to profils. Informācija tika apskatīta – 1188.lv, Firmas.lv, lursoft. Attēlā nr. 3.5.1. redzams kopējais uzņēmumu

attēlojums kartē Miera ielā. Koncentrācija redzama tieši MIR robežās. Uz Brasas apkaimes pusi uzņēmumu skaits samazinās. Kartē cipari apzīmē vietas adresi, ņemot vērā, ka vienā adresē atrodas vairāki uzņēmumi, reāli uzņēmumu skaits ir daudz lielāks.

3.5.1.attēls. **Uzņēmumu attēlojums kartē Miera ielā.** (1188.lv, bez dat)

Apskatot pieejamos datus 1188.lv Miera ielas posmā no Brīvības ielas līdz Tallinas ielas krustojumam, uzrādījās 84 dažādi uzņēmumi un iestādes. Sadalot pa darbošanās sfērām, izdalījās 14 dažādas grupas:

- Apģērbs un noma, aizkari, šūšanas piederumi, sporta un tūrisma preces – 15
- Kafējnīcas, ēdināšana - 11
- Semināri, valodu apmācība, personāla atlase, pasākumu organizēšana, reklāma - 10
- Advokātu biroji, tiesu izpildītāji – 9
- Sadzīves tehnika, celtniecība, stikls - 8
- Cits(muzejs, CSDD u.c.) - 6
- Dažādi pakalpojumi (uzkopšana, foto, psihologs, tūrisms u.c.) - 6
- Reliģiskas un sabiedriskas organizācijas, biedrības - 5
- IT, E-komercija - 3
- Skaistumkopšana, frizētavas - 3
- Ziedu saloni - 2
- Apakšveļa - 2

- Metālapstrāde, gravierdarbi - 2
- Apbedīšanas pakalpojumi – 2

Pēc datiem var redzēt, ka liels skaits uzņēmumu ir saistīti ar dažādu preču tirdzniecību. Vairums pārdod tieši apģērbu. Daudz ir arī kafejnīcas un ēdināšanas iestādes, dažāda veida reklāmu pakalpojumi un semināri kā arī advokātu biroji. Kopumā redzams, ka ielā pieejamais preču un pakalpojumu klāsts ir ļoti plašs.

3.5.1. Biedrība

Pirmo reizi Miera ielas republika minēta 2010. gadā. Tajā laikā ielā sāka veidot savu uzņēmējdarbību radoši cilvēki. Viena no pirmajām radošajām personām, kas vairāk parādījās dažādos laikrakstos, sociālos tīklos un citās līdzīgās vietās, bija Anita Masaļska – astroloģe un rokdarbu salona „Taša” saimniece. Sākotnēji Miera ielā 50 atradās veikals Yuta. Pašus pirmos zīmols Yuta piedāvāja abpusēji valkājamus lina un kokvilnas rītasvārkus ar sietspiedes tehnikā veidotiem ornamentiem. Yutas īpašniece Līga Irbe izveidoja kafejnīcu „Taka” un ierosināja dibināt Miera ielas biedrību. Biedrībai pašai nav savu telpu, tā ir reģistrēta Parka ielā 27, Ulbrokā, Stopiņu novadā.

2010. gadā ir viens no pirmajiem ierakstiem par Miera ielas republikas ziemas tirdziņu. Pasākumu organizēja kafejnīca „Taka”, kas pastāv arī šobrīd un to atbalstīja radio NABA, tipogrāfija "Digitālā pele", Jauniešu kultūras portāls HC.LV. Ziemas tirdziņā piedalījās 9 Miera ielas pārstāvji:

- kafejnīca "TAKA"
- eko bode "Dabas Dobe"
- tēju un grāmatu studija "Illuseum"
- kafejnīca "DadCafe"
- veikali "Ze Store", "Mājai pie jūras"
- galerija "Taša"
- frizētava – lasītava "Melnais knābis"
- salons "XX gadsimts"
- ziedu salons "Ar putniem" (HC.lv, 2010)

No šiem arī šobrīd darbojas kafejnīca „TAKA”, tēju un gramatu studija „Illuseum”, kafejnīca „DadCafe”, frizētava – lasītava „Melnais knābis”, salons „XX gadsimts” un ziedu salons „Ar putniem”.

2011. gada 15. augustā tika izveidota oficiāla biedrība „Miera ielas republika”, reģistrācijas numurs – 40008182006 (biedrības reģistrācijas apliecību skatīt pielikumā nr. 4). Pirms biedrības nodibināšanas jau bija sākusies radošā darbība. Līdzīgi domājošie Miera ielas

uzņēmēji bieži tikās un plānoja kopīgus pasākumus. Tā kā visi no radošajiem uzņēmējiem nodarbojās ar mazo biznesu, tad bija svarīgi mēģinājumi piesaistīt finansējumu, tieši tādēļ arī tika izveidota oficiāla biedrība caur kuru ir iespējams virzīt projektus un iegūt finansējumu pasākumiem. „Katru gadu biedriem ir jāmaksā biedru nauda, kas tiek ieguldīta dažādu pasākumu vai aktivitāšu realizēšanai biedrības ietvaros. Privātpersonai katru gadu biedrības kontā jāiemaksā EUR 35, bet juridiskajai personai – EUR 45. Šobrīd ir uzkrāta EUR 2650 liela biedru naudas kopsomma, ko plānots izmantot Miera ielas labiekārtošanā, kā arī festivāla Miera ielas Vasarsvētku izveidei, ja gadījumā pietrūks līdzekļu no Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta piešķirtā finansējuma” (Lāne, 2015, 33.lpp).

Jau 2014. gadā tika rakstīts projekts, lai iegūtu finansējumu priekš dažādām administratīvām izmaksām pasākumu rīkošanai, tomēr finansējumu iegūt neizdevās, jo galvenais iemesls bija tas, ka Miera ielas republika organizē tikai vasarsvētkus, tomēr šogad republika piedalās arī Baltajās naktīs un nākotnē tiek plānots, ka pasākumi tiks organizēti vairāk, tādēļ arī šogad tiks rakstīts projekts, lai iegūtu šo finansējumu.

Miera ielas republikas biedrību veido 30 biedri, kuru uzņēmumi atrodas ne tikai Miera ielā, bet arī Cēsu ielā un Aristīda Briāna ielā. Biedrības MIR biedri ir: Diāna Popova – biedrības goda biedre; Līga Pete – biedrības goda biedre; puķu veikals Ar putniem; interjera lietu veikals 20.gs; stikla darbnīca Buteljons; kafejnīca Mierā; kafejnīca un galerija DAD Cafe; tējnīca Illuseum; Jēkabs Nīmanis – Miera ielas Vasarsvētku tehniskais darbinieks; Laila Riekstiņa – privātpersona; Aivars Riekstiņš – privātpersona; Kristīne Runce – privātpersona; veikals Mazputniņš; veikals Lazy Francis; apavu veikals 2zoles; Laimas šokolādes muzejs; mākslas izglītības centrs Trīs krāsas; veikals M50; bārs Taka; friziersalons Košuma darbnīca; veikals SurfPro; ģimenes atbalsta centrs Līna; mākslas galerija Laimes lāde; Martas Ģibietes stiklu darbnīca; Muhamora darbnīca; kultūras telpa Lampa; kafejnīca un grauzdētava Rocket Bean Cafe; kultūras menedžmenta centrs Lauska; kafejnīca Loja un nakts lokāls Aristīds (Intervija - Zalāne, 2015). Pati biedrība ir arī radošo kvartālu un teritoriju asociācijas (RKTA) biedrs. RKTA pārstāv lielāko daļu Rīgas radošo kvartālu, kā arī vairākas nevalstiskās vietas un organizācijas, kas darbojas ar kultūras procesiem saistītās sfērās.

Miera ielas republikas biedri tiekas vienu reizi mēnesī. Pirms Miera ielas vasarsvētkiem tikšanās reizes ir biežāk. Biedrībai pašai nav savas telpas, tādēļ tikšanās reizes tiek organizētas katru reizi citā vietā vienojoties. Šobrīd biedrības vadītāja ir Daina Zalāne. Biedrības vadības darbus veic pāris cilvēku. Pamatā tie ir Miera ielas republikas entuziasti, kam atalgojums nav nepieciešams, kam galvenais ir republikas popularizēšana un radošuma attīstīšana. Biedrības pamatmērķis ir - radīt sabiedrībai atvērtu un pieejamu kultūras un

radošuma telpu. Var teikt, ka tas noteikti jau ir izdevies (ja neskaita nerealizētos projektus). Biedrībai Miera ielas republika ir savi pastāvīgie klienti un nāk arī jauni.

Kā pamata veids saziņai ar cilvēkiem biedrībai ir sociālais tīkls Facebook. Šajā sociālajā vietnē ir izveidota biedrības lapa, kurai ir pieeja visiem biedrības locekļiem. Viņi šajā lapā var likt visu sev vēlamo informāciju un darīt to pieejamu visiem lapas sekotājiem, kā arī citiem Facebook lietotājiem. Šobrīd Miera ielas republikas Facebook lapai seko 7098 cilvēku. Lapa ir samērā aktīva, uzņēmēji tajā darbojas un regulāri atjauno informāciju. Biedrībai ir arī izstrādāta sava mājas lapa mierela.lv, tomēr informācija tajā ir ļoti novecojusi un faktiski nederīga. Jau kādu laiku tiek plānots interneta vietni savest kārtībā. Ir piesaistīta arī Ekonomikas un kultūras augstskolas studente, kas izstrādājusi rokasgrāmatu efektīvas elektroniskās komunikācijas platformas izstrādei. Šobrīd mājas lapa nav labs instruments caur kuru varētu sazināties ar Miera ielas republikas lietotājiem. Nākotnē ir plānots pārstrādāt mājas lapu un atjaunot visu pieejamo informāciju.

3.5.2. Miera ielas vasarsvētki

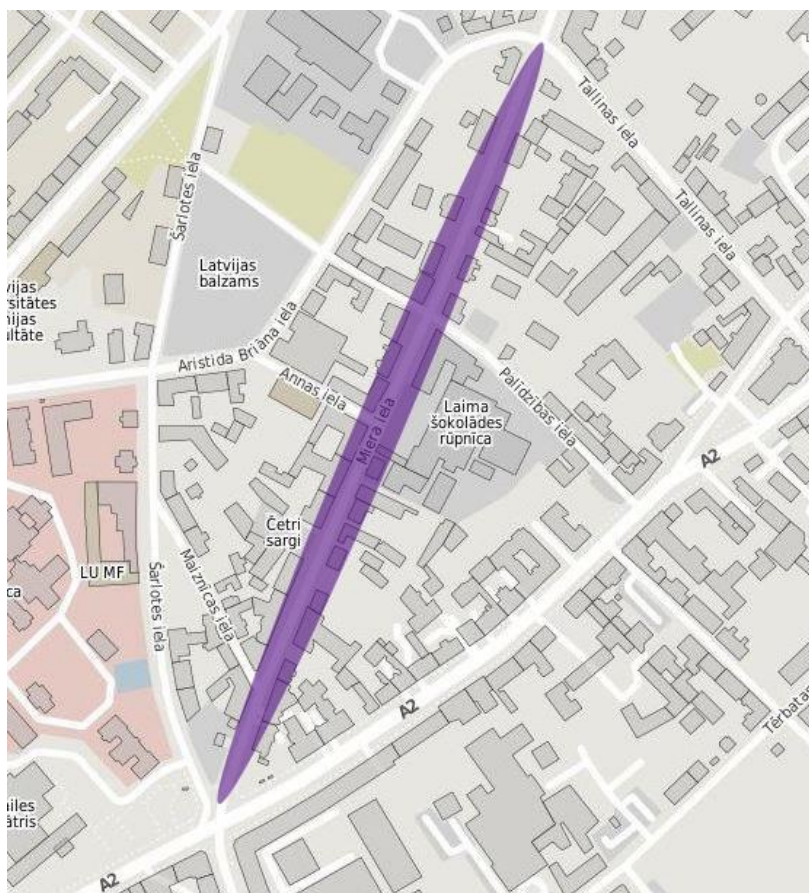
Miera ielas vasarsvētki ir grandiozākais radošā kvartāla notikums, kas šogad norisinājās jau ceturto reizi. Pirmie vasarsvētki norisinājās 2012. gadā, kad esošie Miera ielas republikas biedri nolēma veidot šādu pasākumu. Oficiāla papildfinansējuma svētkiem nebija, paši biedri ar savu iniciatīvu un resursiem organizēja svētkus. Tika meklēti lētākie iespējamie veidi, kā visu noorganizēt, kā arī meklēti draugi, radī, kas var palīdzēt pasākuma tapšanā un rīkoti svētki. Facebook Miera ielas republikas lapā jau sākotnēji tika ievietoti visi pasākumi, kas norisinājās radošā kvartāla robežās, arī 2012. gadā tika izveidots pasākums uz kuru pieteicās, ka dosies 742 cilvēki. 2013. un 2014. gada Miera ielas vasarsvētkos jau tika piesaistīts finansējums. Pasākums noritēja ar Rīgas domes, Valsts Kultūrkapitāla fonda, Rīgas 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsētas pilotprojekta – „Radošie kvartāli iesilda Rīga 2014” ietvaros ar nodibinājuma Rīga 2014 atbalstu. Pēc Facebook Miera ielas republikas lapā pieejamās informācijas, uz vasarsvētku svinībām 2013. gadā pieteicās 1416 cilvēki, bet 2014. Gadā pieteicās 2111 cilvēki. Tā kā biedrībai pašai nav pietiekami daudz līdzekļu, lai noorganizētu vasarsvētkus un nosegtu visus izdevumus, tad 2015. gadā arī tika piesaistīts finansējums no Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta, kam tika iesniegts projekts. Festivālam Miera ielas vasarsvētki tika piešķirti EUR 6000. Ar to pietika, lai realizētu pasākumu ar divām skatuvēm, vairākiem māksliniekiem, radošajām darbnīcām, bērnu diskotēku un citām aktivitātēm. 2015. gada vasarsvētkos Facebook lapā pieteicās, ka dosies 3460 cilvēki. Kopumā var secināt, ka katru gadu apmeklētāju skaits aug, jo arī informācija un radošums kā tāds, kļūst arvien aktuālāks.

4. MIERA IELAS REPUBLIKAS LIETOTĀJU, IEDZĪVOTĀJU UN UZŅĒMĒJU SKATĪJUMS

Lai izprastu situāciju Miera ielas republikā, vissvarīgākais ir noskaidrot iesaistīto pušu viedokli par pašu republiku. Tieši tādēļ arī tika veikta Miera ielas republikas lietotāju aptauja, intervijas ar republikas uzņēmējiem kā arī ar Miera ielā dzīvojošiem cilvēkiem. Kopumā tika aptaujāti 130 Miera ielas republikas lietotāji, kur 107 aptaujas anketas (anketu skatīt pielikumā nr. 1) tika aizpildītas elektroniski visidati.lv, bet 23 anketas tika aizpildītas lauka darba laikā no 21.04.2015. līdz 30.04.2015. Daļēji strukturētas intervijas ar uzņēmējiem tika veiktas laika periodā no 11.04.2015. līdz 22.05.2015 (interviju jautājumus skatīt pielikumā nr. un pielikumā nr. 2). Turpmākajās apakšnodaļās tiks aprakstīti iegūto datu rezultāti.

4.1. Miera ielas republikas lietotāju skatījums

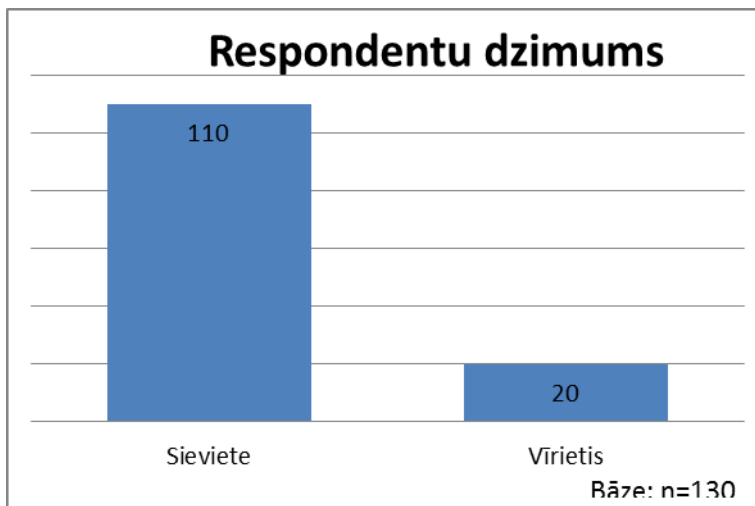
Kopumā tika aptaujāti 130 Miera ielas republikas lietotāji. 23 no tiem aizpildīja anketas lauka darba laikā uz vietas Miera ielā. Šiem respondentiem arī tika lūgts atzīmēt kartē viņuprāt esošās Miera ielas republikas robežas. Vairums respondentu atzīmēja kartē teritoriju no Brīvības ielas krustojuma līdz Tallinas ielas krustojumam. 5 no respondentiem teritorijā ievilka arī Rīgas dzemdību namu (Skatīt attēlu nr. 4.1.1.)

4.1.1. attēls. **Miera ielas republikas lietotāju interpretācija par MIR (Miera ielas republika) robežām** (Izstrādājusi autore par pamatu ņemot topografija.lv karti)

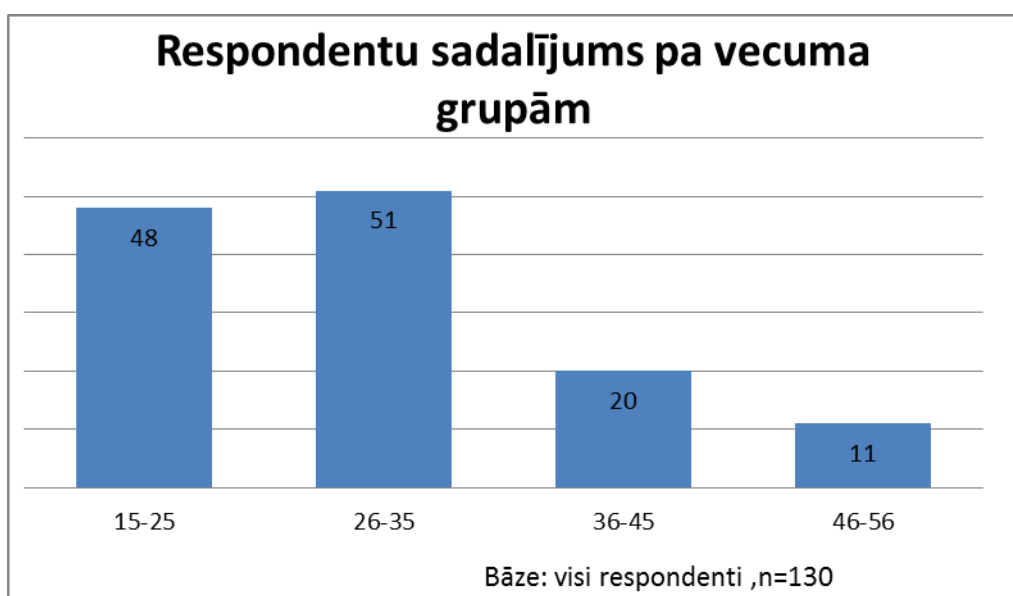
Demogrāfiskie rādītāji

Kopējā izlase sastāda 130 respondentus no atbildējušiem vairums respondentu bija sievietes (110), vīrieši atbildēja samērā maz (20).

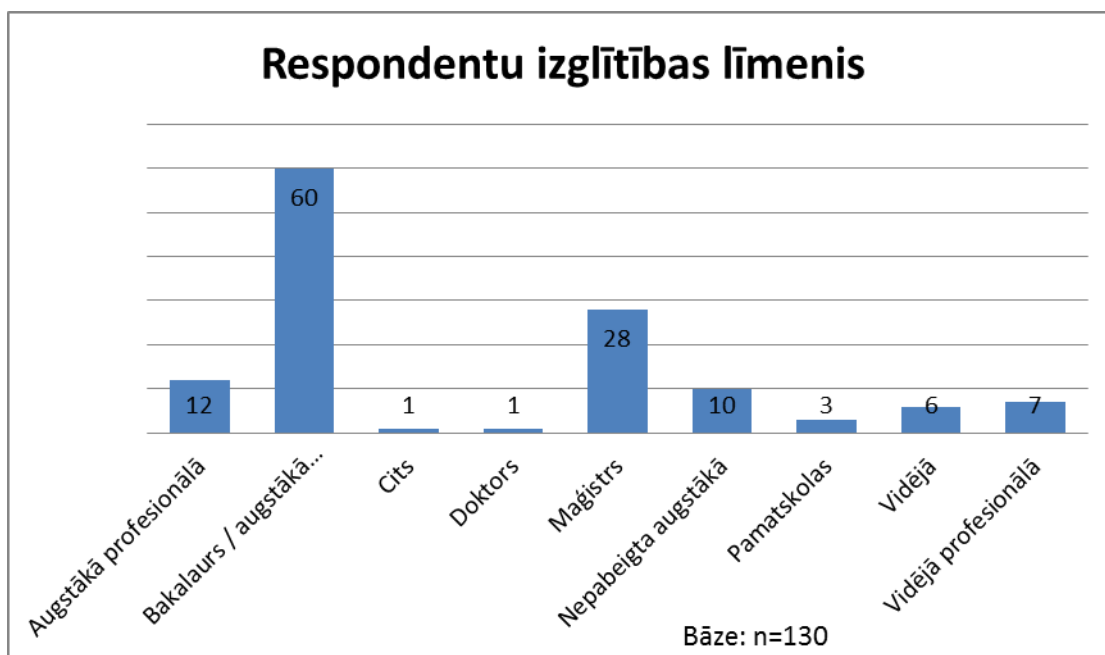
4.1.2. att. **Respondentu dzimums.**

Lai pārskatāmāk varētu analizēt datus, respondentu vecums tika kodēts grupās. Pirmā vecuma grupa ir 15 – 25 gadi, otrā grupa ir 26 – 35 gadi, trešā grupa 36 – 45 gadi, bet ceturta grupa ir 46 – 56 gadi. Visvairāk atbildējušo ir vecuma grupā no 26 – 35 gadi (51), kas ir darba spējīgi Latvijas iedzīvotāji. Vismazāk atbildējušo ir vecuma grupā no 46 – 56 gadu vecumam, ko var skaidrot arī ar to, ka vecāki cilvēki mazāk izmanto sociālos tīklus, kur tika izplatīta interneta aptauja.

4.1.3. att. **Respondentu sadalījums pa vecuma grupām.**

MIR lietotājiem tika lūgts norādīt savi izglītības līmeni, kā arī nodarbošanos. Attēlā nr. 4.1.4. redzams, ka lielākajai daļai atbildējušo ir augstākā izglītība – bakalaura (60) vai maģistrs (28), kas norāda, ka vairums cilvēku, kas apmeklē radošo kvartālu, ir ar augstu izglītības līmeni. Attēlā nr. 4.1.5. redzams, ka lielākā daļa respondentu nodarbošanās ir saistīta tieši ar mākslas, kultūras un izklaides jomu (16). Nākošais biežāk norādītais veids ir cits (13). Izglītības un zinātnes jomā strādājošie ir 12, tik pat daudz ir arī tie respondenti, kas ir nodarbināti klientu apkalpošanā un pakalpojumu jomā (12).

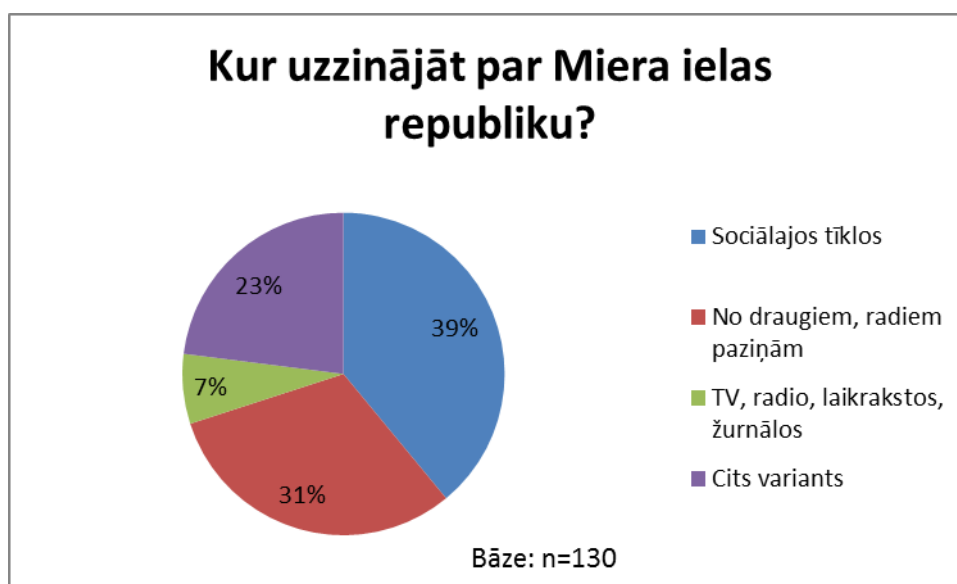
4.1.4. att. Respondentu izglītības līmenis.

4.1.5. att. Respondentu nodarbošanās.

Turpmāk tekstā tiks attēlots lietotāju skatījums par Miera ielas republikas pieejamo informāciju, piedāvājumu, infrastruktūru Miera ielā.

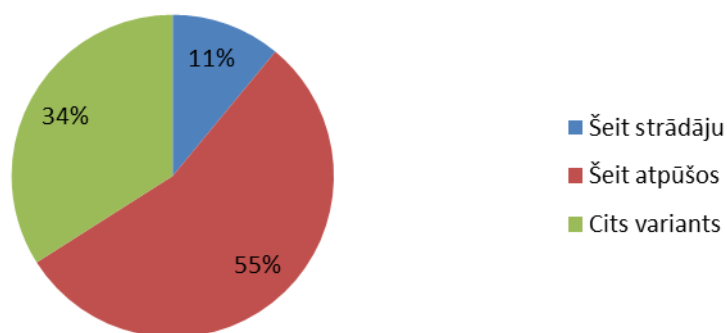
MIR lietotājiem tika uzdots jautājums „Kur Jūs uzzinājāt par Miera ielas republiku?”, lielākā daļa respondentu (39%) norādīja, ka informāciju ieguvuši sociālajos tīklos, kas ir skaidrojams ar to, ka MIR mājas lapa nav aktualizēta, bet visa jaunākā informācija tiek regulāri ievietota Facebook MIR lapā, kas arī ir galvenais saziņas veids ar cilvēkiem. 31% no atbildējušiem norādīja, ka informāciju ieguvuši no draugiem, radiem vai paziņām. Pie atbilžu varianta – cits, visbiežāk tika norādīts, ka lietotājs ir arī ielas iedzīvotājs vai tuvējās apkārtnes iedzīvotājs, tāpēc arī ir informēts par MIR.

4.1.6. att. **Atbildes uz jautājumu „Kur uzzinājāt par Miera ielas republiku?”**

Nākamajā jautājumā tika noskaidrots, kāpēc lietotāji izmanto Miera ielā esošo piedāvājumu. 55% atbildēja, ka izmanto piedāvājumu, lai atpūstos, 34% norādīja variantu – cits, kur vairākumā gadījumu tika piebilsts, ka izmanto tās piedāvājumu tādēļ, ka dzīvo Miera ielā vai tās tuvumā, kas nozīmē, ka liela daļa lietotāju ir tieši ielas iedzīvotāji.

Kāpēc izmantojat Miera ielas republikā esošo piedāvājumu?

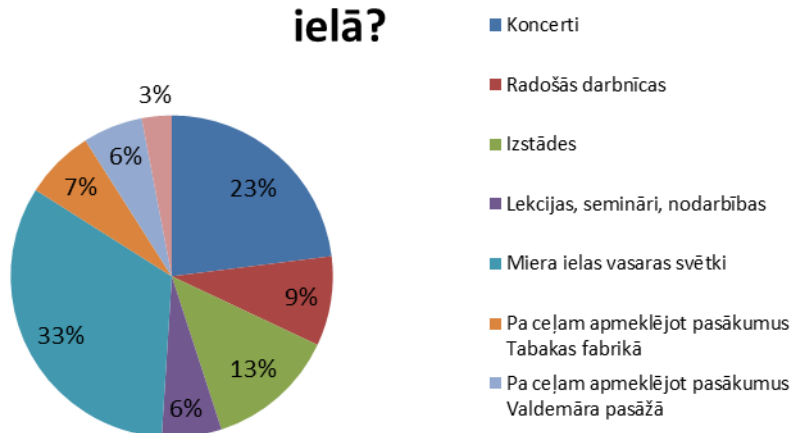

Bāze: n=153

4.1.7. att. Atbildes uz jautājumu „Kāpēc izmantojat Miera ielas republikā esošo piedāvājumu?” * Vairāku atbilžu jautājums, tāpēc atbilžu skaits pārsniedz 130.

Aptaujas anketas turpinājumā tika uzdots jautājums „Kādus pasākumus apmeklējat Miera ielā?”. Visbiežāk tika atzīmēts atbilžu variants – Miera ielas vasaras svētki (33%). Otrs visbiežāk atzīmētais variants bija – Koncerti (23%). Miera ielas gada notikums ir tieši vasarsvētki, ar ko arī Miera iela ir kļuvusi atpazīstama, tieši tādēļ arī šis ir visbiežāk atzīmētais variants. Koncertus rīko mazās kafējnīcas, krodziņi (TAKA, Dad cafe), šie koncerti tiek organizēti biežāk kā vasarsvētki, tādēļ arī cilvēki apmeklē, ja ir tāda iespēja, jo bieži šie pasākumi ir bez maksas.

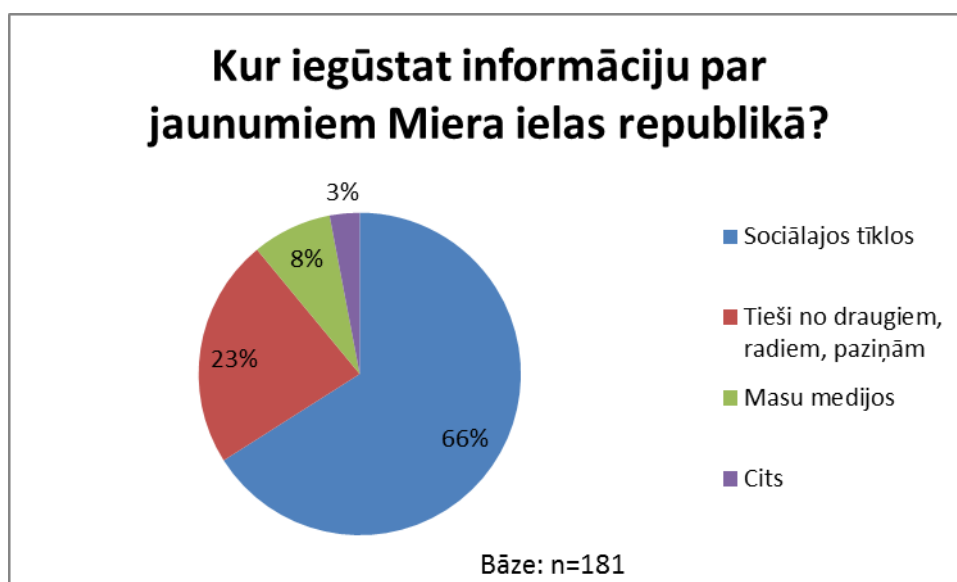
Kādus pasākumus apmeklējat Miera ielā?

Bāze: n=310

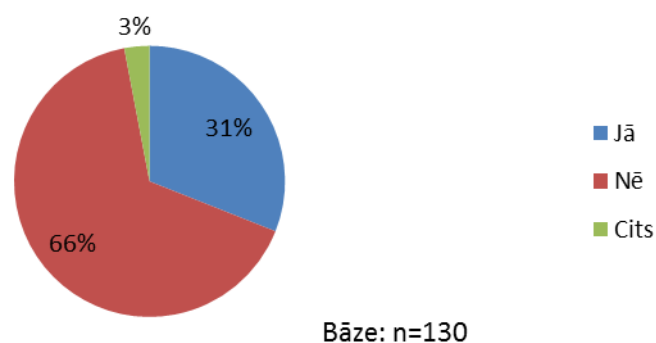
4.1.8. att. **Galvenie izmantotie pasākumi Miera ielā.** * Vairāku atbilžu jautājums, tāpēc atbilžu skaits pārsniedz 130.

Informācijas pieejamība par radošo kvartālu ir nozīmīgs faktors, kas ietekmē cilvēku plūsmas un izpratni par radošo kvartālu, tādēļ tika jautāts „Kur iegūstat informāciju par jaunumiem Miera ielas republikā” kā arī jautājums „Vai Jūs uzskatāt, ka pieejamā informācija par Miera ielas republiku un tās piedāvājumu ir pietiekama?”. Tā kā šobrīd galvenais informācijas nodošanas avots ir Facebook Miera ielas republikas lapa, tad arī saprotams, ka lietotāji visbiežāk norādījuši, ka informāciju iegūst sociālajos tīklos (66%). Otrais visbiežāk atzīmētais atbilžu variants bija, ka iegūst informāciju no draugiem, radiem, paziņām (23%). Lielākā daļa respondentu uzskata, ka pieejamā informācija par Miera ielu un tās piedāvājumu ir par maz (66%), ka informācija ir pietiekama uzskata 31%.

4.1.9. att. **Informācijas iegūšana par jaunumiem Miera ielā.**

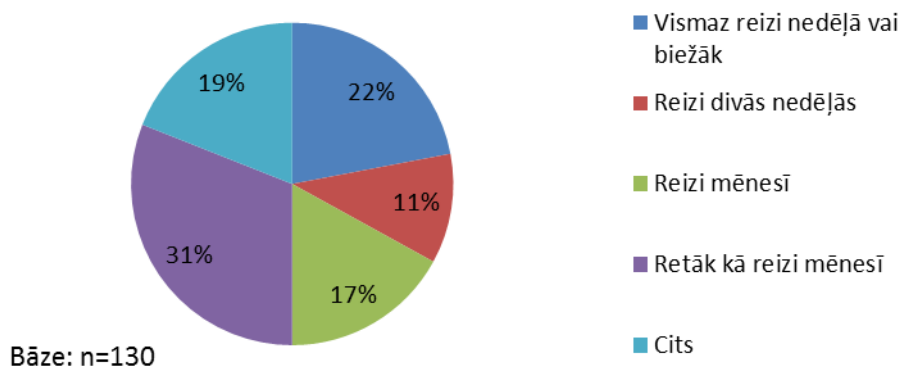
Vai Jūs uzskatāt, ka pieejamā informācija par Miera ielas republiku un tās piedāvājumu ir pietiekama?

4.1.10. att. Apmierinātība ar pieejamo informāciju par Miera ielas republiku.

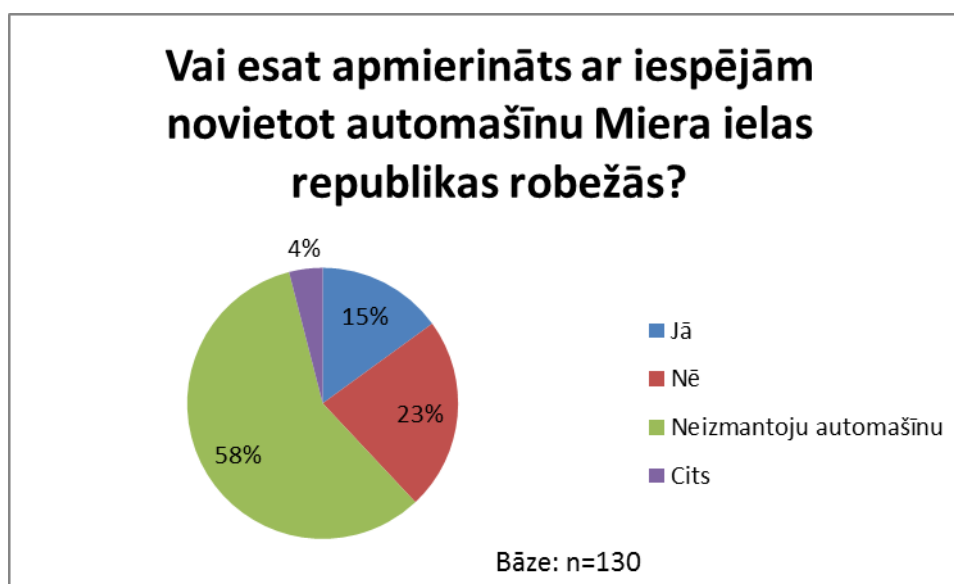
Respondentiem tika uzdots jautājums „Cik bieži apmeklējat Miera ielas republiku?” Rezultātā respondentu atbildēs redzams, ka pamatā lietotāji ir divu tipu – tādi, kad apmeklē retāk kā reizi mēnesī (31%) (visbiežāk tie ir lietotāji, kas apmeklē Miera ielas vasarsvētkus) un otra lielākā grupa ir cilvēki, kas apmeklē Miera ielas republiku vismaz reizi nedēļā vai biežāk (22%). Šajā cilvēku grupā ietilpst Miera ielas iedzīvotāji, kas arī ir biežākie republikas lietotāji.

Cik bieži apmeklējat Miera ielas republiku?

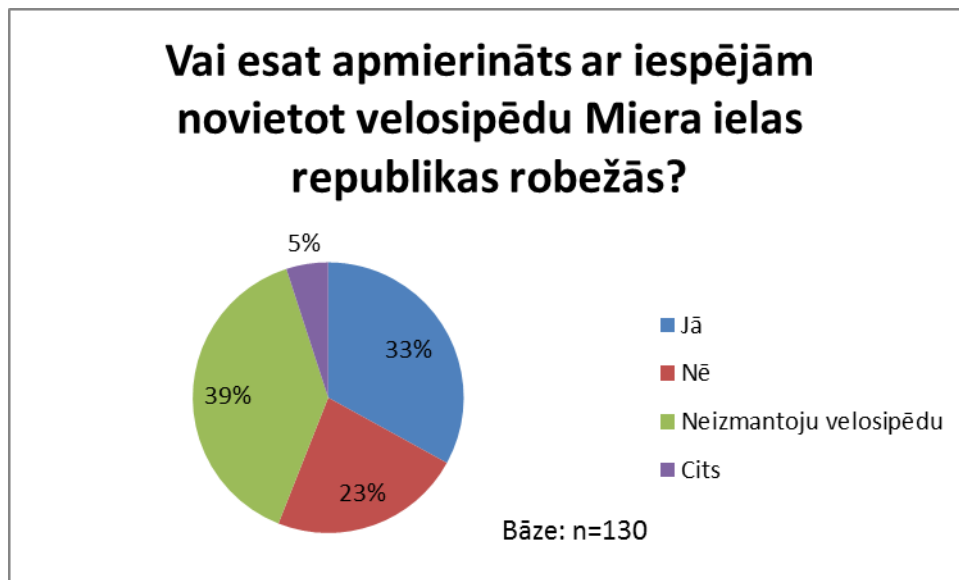
4.1.11. att. Miera ielas republikas apmeklējuma biežums.

Miera ielā vēl šobrīd automašīnas var novietot bez maksas, tomēr ir samērā neskaidrs, kā tieši drīkst tās novietot, jo ceļa zīmes to skaidri nenorāda. Velonovietne Miera ielā ir tikai viena. Tādēļ tika mēģināts noskaidrot, cik apmierināti ar automašīnas un velosipēdu novietošanu Miera ielā ir tās lietotāji. 58% no atbildējušies respondentiem norādīja, ka automašīnu neizmanto. 23% norādīja, ka nav apmierināti ar auto novietošanas iespējām, bet 15% norādīja, ka ir apmierināti ar auto novietošanas iespējām Miera ielas republikas robežās. Lai arī Miera ielā automašīnas var novietot bez maksas, lielai daļai lietotāju ir grūtības ar auto novietošanu. Viens no iemesliem ir tas, ka iela jau ir pārpildīta ar automašīnām, jo tā ir bezmaksas iela, otrs neapmierinātības iemesls ir nesaprotamās zīmes, kas cilvēkiem līdz galam neļauj izprast, kur tad īsti un kā drīkst novietot automašīnas.

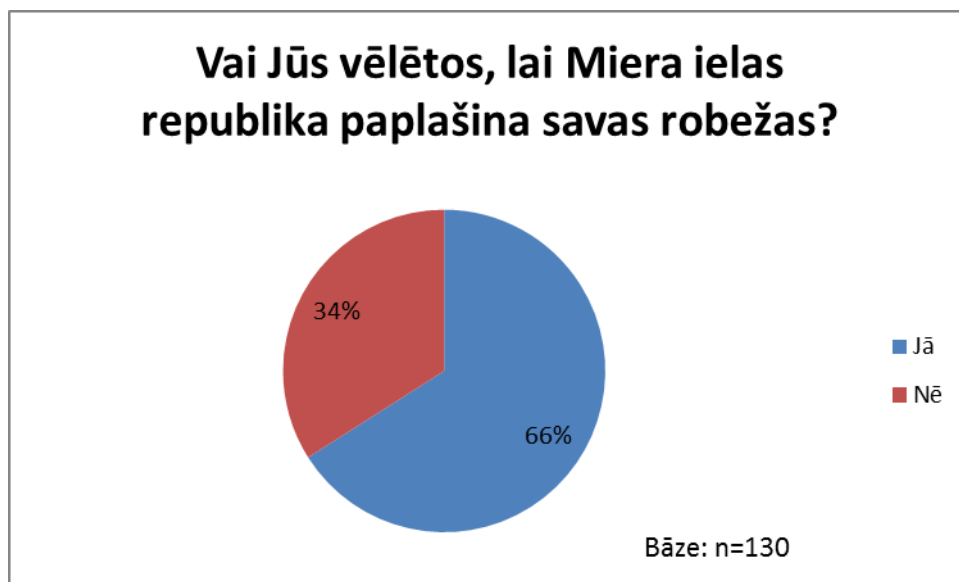
4.1.12. att. Lietotāju apmierinātība ar automašīnu novietošanas iespējām.

Nākošajā jautājumā, kurā autore centās noskaidrot lietotāju attieksmi par iespēju novietot velosipēdu Miera ielas republikas robežās, 39% lietotāju norādīja, ka neizmanto velosipēdu. 33% lietotāju norādīja, ka ir apmierināti ar iespējām novietot velosipēdu MIR robežās, bet 23% norādīja, ka nav apmierināti ar iespējām novietot velosipēdu MIR robežās. Šis un iepriekšējais jautājums parāda, ka lielākā daļa lietotāju ir kājāmgājēji. Liela daļa lietotāji ir norādījuši, ka ir apmierināti ar iespējām novietot velosipēdus MIR robežās, kam par iemeslu var būt MIR uzņēmēju labvēlīgā attieksme pret velosipēdistiem, jo daudzi uzņēmēji ļauj atstāt velosipēdu savās uzņēmuma telpās, vai arī atstāt pie veikala vai kafējnīcas skatlogiem, kur darbinieks tos var uzmanīt.

4.1.13. att. **Lietotāju apmierinātība ar velosipēdu novietošanas iespējām.**

Šobrīd aptuvenās MIR robežas ir līdz Tallinas ielas krustojumam. Lai noskaidrotu, vai esošās robežas apmierina lietotājus, tika uzdots jautājums „Vai Jūs vēlētos, lai Miera ielas republika paplašina savas robežas?” 66% lietotāji atbildēja, ka vēlētos, lai robežas tiktu paplašinātas, 34% norādīja, ka nevēlas, lai tās tiktu paplašinātas. Tas ir skaidrojams ar to, ka daudziem lietotājiem vēl pietrūkst dažādas preces, pakalpojumi, atpūtas teritorijas Miera ielā, lai tā darbotos vēl labāk.

4.1.14. att. **Viedoklis par MIR robežu paplašināšanu.**

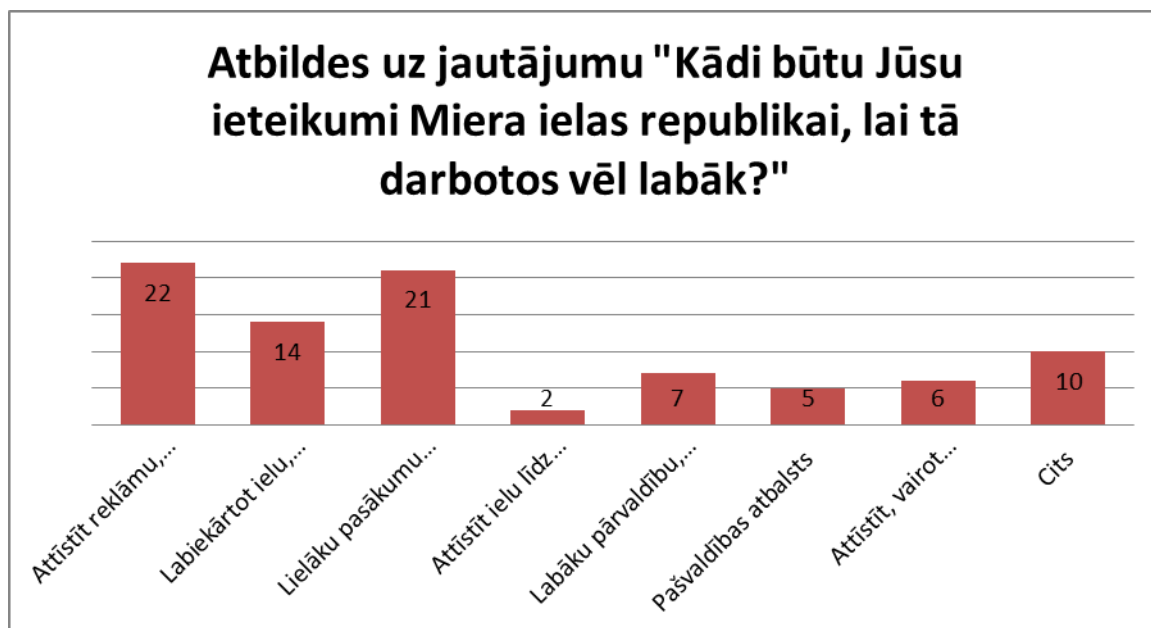
Nākošais jautājums bija atvērta tipa jautājums „Kādi produkti, pakalpojumi, pasākumi Jūsaprāt trūkst Miera ielas republikā?” Lai vieglāk būtu analizēt rezultātus, visas atbildes tika kodētas, kā rezultātā tika izveidoti 13 dažādi kodi. Visbiežāk respondenti norādīja, ka visvairāk Miera ielā pietrūkst vasaras kafējnīcas ar āra terasi (21 respondents), vēl lietotāji norādīja, ka vajadzētu vairāk vasarsvētkiem līdzīgus pasākumus, kā arī tirdziņus, koncertus un

cita veida pasākumus (19 respondenti). Kā nozīmīgs punkts, kuru minēja diezgan daudz lietotāji bija infrastruktūras sakārtošana ielā (16 respondenti), jo šobrīd vizuālais tēls ielai nav īpaši pozitīvs, jo ir daudz nesakārotu ēku, ietves, bruģis sliktā stāvoklī, kā arī citas problēmas.

4.1.15. att. **Produkti, pakalpojumi u.c., kas trūkst Miera ielas republikā.**

Vēl viens atvērta tipa jautājums bija „Kādi būtu Jūsu ieteikumi Miera ielas republikai, lai tā darbotos vēl labāk?” Šī jautājuma atbildes kodējot, veidojās 8 dažādi kodi. Visvairāk lietotāji norādīja, ka vajadzētu attīstīt reklāmu, saziņu ar lietotājiem, sadarbību ar citiem radošajiem kvartāliem un sadarbību starp pašiem MIR uzņēmējiem, veidojot pasākumus (22 respondenti). Tika norādīts arī tas, ka vajadzētu lielāku pasākumu dažādību, lai mērķauditorija nebūtu tikai viena tipa cilvēki (21 respondents). Kā trešais nozīmīgākais punkts tika minēts ielas labiekārtošana, infrastruktūras sakārtošana (14 respondenti).

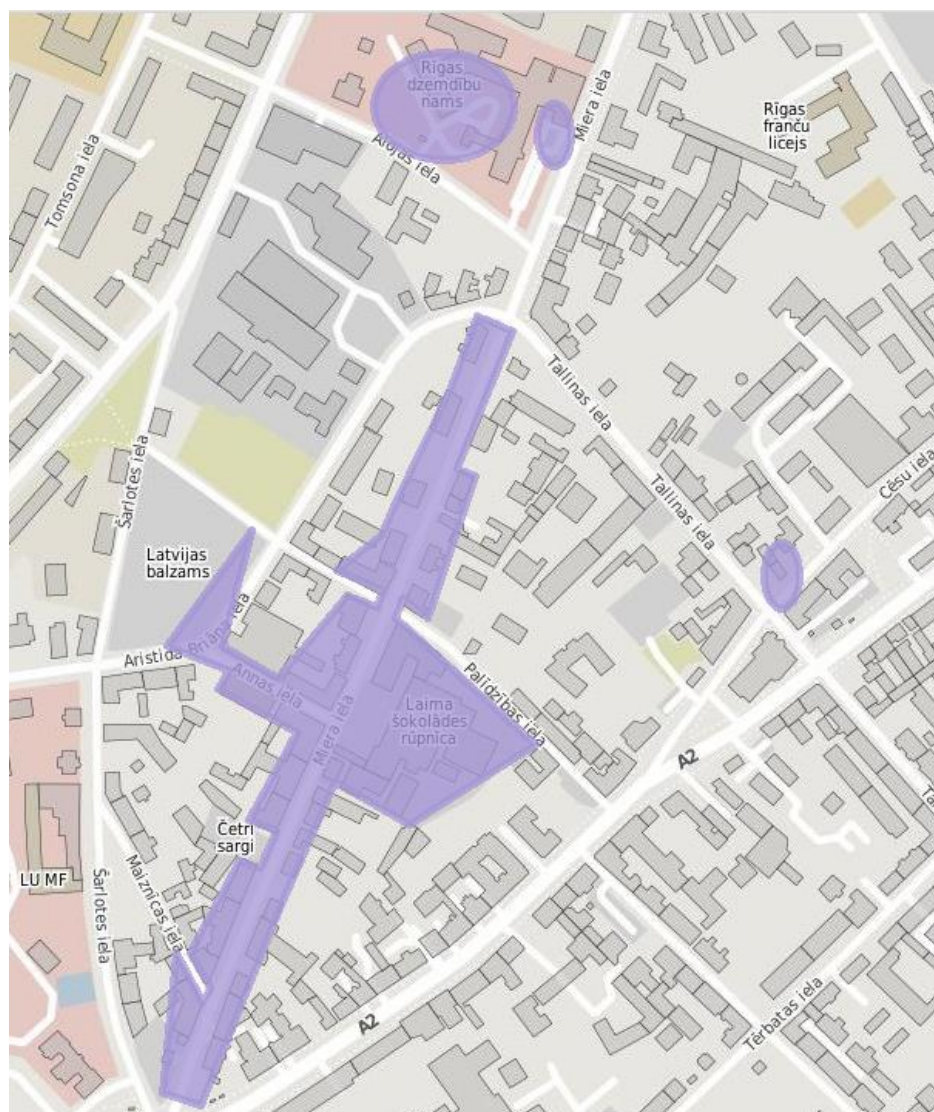

4.1.16. att. **Ieteikumi Miera ielas republikas attīstībai.**

4.2. Miera ielas republikas uzņēmēju skatījums

Lai noskaidrotu Miera ielas republikas uzņēmēju viedokli par radošo kvartālu, radošumu kā tādu, galvenajām problēmām darbojoties radošajā kvartālā, un citiem jautājumiem, tika veiktas 8 daļēji strukturētas intervijas ar uzņēmējiem (TAKA, M50, Loja, Adele dzijas, Mazputnēns, Biedrība u.c.). Visi intervētie uzņēmēji, izņemot Adele dzijas, ir Miera ielas republikas biedrībā.

Uzņēmējiem tika lūgts atzīmēt kartē viņu prāt esošās MIR robežas. Lielākā daļa atzīmēja teritoriju, kurā ietilpst visi MIR biedri un tie, kas iesaistās Miera ielas vasarsvētkos. Atšķirībā no lietotāju uzskatiem par MIR robežām, uzņēmēji kartē atzīmēja arī „Aristīds”, „Lampa”, „Košuma darbnīca”, „Rīgas dzemdību nams”, „Annas – 2”. Arī īpaši minēja pagalmus, kuros parasti notiek kāda aktivitāte vasarsvētku laikā – koncerti, tirdziņi u.c.

4.2.1. att. **Miera ielas republikas uzņēmēju interpretācija par Miera ielas republikas robežām** (Izstrādājusi autore par pamatu izmantojot topografija.lv karti)

Uzņēmējiem tika lūgts **raksturot radošumu**. Visi savā radošuma definīcijā iekļāva vārdus „kaut kā jauna radīšana”, tas liecina par to, ka radošums tiek uztverts kā kaut kas jauns vai pārveidots tā, ka tas izraisa jaunas emocijas un sajūtas. Svarīgi, lai radošais nav kas tāds, ko pieprasa patēriņa sabiedrība – pēc iespējas vienkāršāks un lētāks.

„Tā ir spēja no kaut kā ikdienišķa un visiem ierasta arvien radīt un veidot kaut ko jaunu, skaistu, savādāku.” (Uzņēmējs -1)

„Savu domu un izjūtu realizācija (materializācija) tā, lai arī līdzpilsoņi redz, jūt, aizdomājas.”(Uzņēmējs -2)

„Radošums ir tas, kas nav „meinstrīms” un, kas neietilpst rāmjos” (Uzņēmējs -4)

„Radošums ir jaunu cilvēku vēlme sevi attīstīt un pierādīt”(Uzņēmējs -3)

Lielākā daļa radošo uzņēmēju ne tikai strādā Miera ielā, bet arī dzīvo. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc tika izvēlētas īres platības uzņēmējdarbībai tieši Miera ielā. Pirms Miera ielas republikas kļūšanas populārai, arī īres cenas bija salīdzinoši zemākas un izdevīgas, lai uzsāktu biznesu.

„Jau 14 gadus dzīvoju Miera ielā. Esmu redzējusi kā radošais kvartāls attīstās. Viss šis dabiskais process arī piesaista...” (Uzņēmējs -4)

„Mani pārliecināja mana māsa, kura bija dzīvojusi uz Miera ielas. Viņa stāstīja, ka šai ielai ir savs šarms, sava īpašā gaisotne un atmosfēra; tā it kā ir pašā centrā, tomēr atstatus no citām “komerciālajām” ielām. Šim rajonam piemīt sava veida, vārdos grūti izstāstāma aura. Tas man palīdzēja izlemt un es noriskēju.” (Uzņēmējs -1)

Par **Miera ielas republikas paplašināšanu** ir dalītas emocijas. Daļa uzņēmēju uzskata, ka tas būtu labi, ja paplašinātos, jo vairāk cilvēku var paveikt vairāk, svētki būtu grandiozāki. Bet citi uzskata, ka ģeogrāfiska izplešanās nebūtu vēlama, jo pazudīs kopības sajūta. Kopumā uzņēmēji uzskata, ka teritorijas, tās biedri un klienti – viss veidojas dabīgi un nav nepieciešamības kaut ko mākslīgi uzspiest un veidot.

„Domāju, ka pie esošās situācijas Miera ielas Republikai paplašināties nevajadzētu. Ja tā tomēr notiktu, īpaši jādomā pie tā, lai vēl lielāku teritoriju “savāktu vienkopus”. Domāju, ka tad būtu nepieciešama kāda īpaša pārvaldes vienība, kas ikdienā nodarbotos ar visiem organizatoriskajiem jautājumiem.” (Uzņēmējs -1)

„Manis pēc, lai paplašinās, bet mākslīgi neko paplašināt nevajag, lai viss veidojas dabīgi” (Uzņēmējs -3)

„Galvenais, lai ir interesantās vietas, izplesties ir labi, tikai, lai tas ir tā koncentrētā veidā un, lai nepazūd tā kopīgā sajūta” (Uzņēmējs -4)

„...nevajadzētu izšķīst, labāk sarauties ģeogrāfiski...” (Uzņēmējs -5)

Katram uzņēmumam svarīgākais ir klients, viņu apmierinātība un piesaistīšana, tādēļ arī intervijā tika jautāts par **veidiem kā uzņēmēji piesaista klientus**. Pirmkārt tie ir sociālie tīkli. Visbiežāk Facebook, jo šajā sociālajā tīklā ir izveidota Miera ielas republikas lapa, kurai ir pieeja visiem biedrības biedriem. Šajā lapā katrs biedrs var veikt savus ierakstus un aktualizēt informāciju. Tā kā MIR mājaslapa nesniedz vajadzīgo informāciju klientiem, jo tā ir novecojusi un līdz galam neizstrādāta, tad Facebook lapa ir ļoti labs veids komunikācijā ar lietotājiem.

„Klientus galvenokārt piesaistām izmantojot sociālos tīklus – piemēram, draugiem.lv vai facebook.com.”(Uzņēmējs -1)

„Klientus piesaistām caur sociālajiem tīkliem. Miera ielas mājas lapa. Ir pieejama informācija par visiem, kas ir biedrībā, facebook lapā ir informācija. Instagrams. Sadarbība ar TV raidījumiem.”(Uzņēmējs -4)

„Galvenais veids, kā piesaistām klientus ir caur bārmeņiem, lai pozitīva informācija un sajūtas tiek nodota tālāk draugiem.” (Uzņēmējs -5)

„Ar sava sortimenta ekskluzivitāti, darbinieku atsaucību; nozīmes nav.”(Uzņēmējs -2)

Uzņēmumiem ir samērā daudz pastāvīgo klientu, jo uzņēmumi ir mazi, un to var piefiksēt. Lai arī uzņēmēji vēlas piesaistīt vairāk klientus, tad šobrīd vēl vairums ir pastāvīgo klientu.

„Tā kā mums ir sava pastāvīgo klientu sistēma, varam redzēt, ka mūsu uzskaitē ir vairāk nekā 200 “pastāvīgo” klientu. Protams, šie 200 cilvēki neiepērkas pie mums katru dienu, taču viņi ir parādījuši, ka agrāk vai vēlāk pie mums vēlas atgriezties. Esam gandarīti un to ļoti novērtējam, jo starp šiem cilvēkiem ir ne tikai apkārtējo kvartālu iedzīvotāji, bet arī daudzi cilvēki, kas pie mums brauc speciāli.” (Uzņēmējs -1)

Lai arī visiem uzņēmējiem svarīgs ir radošums un visas tā izpausmes, tomēr **ekonomiskajai izaugsmei ir liela nozīme**, jo tas visiem ir pamata darbs, kas veido galvenos ienākumus.

„Man ir ļoti svarīgi, ka es nodarbojas ar to, kas man pašai patīk, bet man ir arī ģimene un tā kā šis man ir pamata darbs, tad ir svarīgi, lai es kaut ko arī nopelnu un esmu spējīga nodrošināt ģimeni” (Uzņēmējs -6)

Uzņēmējiem un biedrības pārstāvei tika jautāts arī tas, kā viņi domā, kādi ir iemesli, **kāpēc uzņēmumi Miera ielā beidz savu darbību**. Pirmkārt, tas ir business, lai tas darbotos sekmīgi un ilgi, ir jābūt attiecīgai uz biznesu orientētai domāšanai. Nepietiek tikai ar to, ka cilvēks ir radošs, nodarbojas ar kaut ko interesantu un „šķietami” publikai vajadzīgu. Nereti radošie cilvēki uzsāk savu darbību kā uzņēmēji, neveicot īsti nekādas priekšizpēti par esošo situāciju un pieprasījumu, kas arī ir klupšanas akmens, izvēloties nepiemērotu veidu, izpildījumu, vietu utt. savam biznesam.

„Jaunie atnāk, īsti nezinādami ko vēlas panākt, nesaprotot, kas uz ielas notiek, sāk darboties un saprot, ka neviens nenāk, neviens neko nepērk. Viņi iepriekš nav papētījuši to patieso situāciju ielā. Nav tā, ka te klienti plūst straumēm. Visiem jau pārsvarā ir pastāvīgie klienti” (Uzņēmējs – 7)

Vēl liels iemesls tam, ka uzņēmēji beidz savu darbību ir tas, ka Miera ielas republika ir kļuvusi diezgan populāra. Daudz informācijas sociālajos tīklos, bieži ir raksti laikrakstos un žurnālos, tomēr tas viss ir pateicoties vietējiem entuziastiem, kas popularizē Miera ielas republiku un tās zīmolu. Tādēļ daudzi domājot par biznesu Miera ielā, uzskata, ka tai ir jau savi apmeklētāji, kas pastāvīgi iepērkas un tērē savu naudu, ka tā ir populāra tūristu vidū un nav jāpiedomā par klientu piesaisti, jo cilvēki jau tāpat nāks. Tomēr šis uzskats ir maldīgs.

„Miera ielas republikas brends ir „uzkačāts”, no malas šķiet, ka te viss plaukst un zeļ, tomēr apakšā jau ir pamatīgs darbs uz pāris cilvēkiem, kas te vēl turas. Nav te neviens lielās naudas pelnītājs. Katram ir smagi jāstrādā, lai turētos virs ūdens un kaut ko arī nopelnītu” (Uzņēmējs – 8)

Vēl viens faktors tam, ka cilvēki beidz uzņēmējdarbību ir dažādi morāli iemesli. Apnīk, pārāk liels stress, saprot, ka tas nav tas ar ko vēlas nodarboties, rodas citas intereses. Un šajā gadījumā vairs nav runa par to, ka neizdodas piesaistīt klientus, ka peļņa ir niecīga vai citas ar ienākumiem saistītas problēmas.

„Visdrīzāk morāls pagurums no tā visa. Viss jau ar laiku aiziet dabīgā nāvē, nekas nav mūžīgs.” (Uzņēmējs – 5)

„Ir tāds teiciens „pastāvēs, kas mainīsies” nu redz, iela mainās, radošie cilvēki nomainās. Tam tā vienkārši ir jābūt” (Uzņēmējs – 6)

Sadarbība un komunikācija ir nozīmīgs faktors jebkura veida attīstībā. Ļoti zīmīgi, ka radošie uzņēmēji, kas republikā atrodas īsāku laiku un ir biedrībā, ļoti augstu vērtē lielo **sadarbību un komunikāciju ar pārējiem biedrības locekļiem**. Starp šiem uzņēmējiem ir regulāra komunikācija un visi viens otram izpalīdz dažādās situācijās. Tajā pašā laikā uzņēmēji, kas nav biedrībā, stāsta, ka sadarbības faktiski neesot. Katrs darbojas pats par sevi. Kas nozīmē, ka biedrībā esošie uzņēmēji ir diezgan tuvi un viens otram palīdz. Biedrība ir tas, kas palīdz turēties kopā un rast risinājumus dažādām problēmām.

„Jā, mums kā latviešiem ir ļoti neraksturīgi, ka mēs esam tik draudzīgi un regulāri kontaktējamies. Mums tiešām ir svarīga šī „kaimiņu būšana”. Vienmēr visi viens otram mēģinās palīdzēt un uzmundrināt, ja tas nepieciešams. Tāda konkurence šķiet, ka vispār nepastāv, jo mēs tomēr esam dažādu profilu uzņēmumi, kur katram ir savs klientu loks” (Uzņēmējs – 4)

Kā galvenie **negatīvie aspekti saistībā ar uzņēmējdarbību Miera ielā un Miera ielas republiku** kā tāds, tika pieminēts informācijas trūkums par dažāda veida juridiskām lietām, kas jāzina, lai efektīvi darbotos uzņēmums un, lai tas nesaņemtu sodus. Šobrīd ir grūti atrast tādu informācijas vietni, kur varētu apskatīt visus likumus, vajadzīgo dokumentāciju un dokumentāciju, kas nav obligāta. Tā kā lielākā daļā ir mikrouzņēmumi, tad arī juridiskās lietas kārto paši uzņēmēji. Šis fakts ir sarežģīts, ja nav speciālās izglītības vai arī pieredzes šādos jautājumos, tādēļ uzņēmējiem tas sagādā grūtības. Biežākie pārkāpumi ir dažādu atļauju nesagatavošana vai pilnīga neesamība, dažādi veselības inspekcijas saskaņojumi u.c.

Nopietni noziedzīgi nodarījumi uzņēmējiem nav bijuši. Gadās dažāda veida starpgadījumi ar bezpajumtniekiem vai dzērājiem, kas Miera ielā nav retums, jo Miera ielā atrodas divas nelegālā alkohola tirdzniecības vietas, par kurām visi zina, bet valsts institūcijas to ignorē. Vairākkārt ir saukta policija, tomēr tas nedod vajadzīgos rezultātus un nelegālā alkohola tirdzniecības vietas turpina eksistēt.

Pilnīgi visiem uzņēmējiem, kas tika intervēti, ir pretenzijas pret ielas segumu, kas ir ļoti novecojis bruģis, pret gājēju ietvēm, kas ir sliktā stāvoklī, kā arī pret neapsaimniekotajām mājām, kas ir uz sagrūšanas robežas. Visas šīs lietas rada negatīvu skatu uz radošo kvartālu. Ļoti būtiski ir sakārtot ielas infrastruktūru visu uzņēmēju skatījumā.

„Noteikti svarīgi ir tas, lai iela vizuāli ir sakārtota. Tas jau ir pirmais ko cilvēks pamana. Te tomēr ir jābūt skaisti, ja reiz cilvēki nodarbojas ar skaistām lietām. Briesmīgi, ja te staigā apkārt bomzīši un rakājās pa atvērtajiem miskastēm” (Uzņēmējs – 4)

Tas, kas visvairāk pietrūkst uzņēmējiem ir sakārtota iela, pašvaldības atbalsts radošiem kvartāliem, Miera ielas ēku īpašnieku atbalsts radošajam biznesam, stingra un harizmātiska biedrības vadība.

Kopumā uzņēmējiem ir svarīgi, lai iela attīstās gan vizuāli, sakārtojot ietves, ceļu segumus, neapsaimniekotās mājas, kā arī, lai radošums ielā ir dzīvs un turpina augt.

5. IETEIKUMI MIERA IELAS ATTĪSTĪBAS IESPĒJĀM

5.1. Ieteikumi pašvaldībai un plānošanas sistēmai kopumā

Latvijā vēl aizvien līdz galam nav nodefinēts jēdziens „radošais kvartāls”, līdz ar ko ir grūti piesaistīt finansējumu, ja nav iespēju radošos kvartālus ievietot konkrētā kategorijā. Būtu nepieciešams definēt valsts mērogā, kas ir radošais kvartāls un izveidot valsts atbalsta programmas, kas veicinātu radošās uzņēmējdarbības attīstību valstī.

Lai būtu vieglāk noteikt galvenās radošās uzņēmējdarbības problēmas, nepieciešam veikt regulārus pētījumus un datu vākšanu no radošajiem uzņēmējiem, kas palīdzētu izprast galvenos problēmu cēloņus un ļaut no šīm problēmām izvairīties citiem, kas vēlas uzsākt radošo uzņēmējdarbību.

Nepieciešams izstrādāt informatīvu platformu, kurā būtu iespēja pārskatāmā veidā apskatīt visu nepieciešamo dokumentāciju, kas nepieciešama, lai visu veidu radošie biznesi varētu sekmīgi darboties, neuztraucoties par sodiem un dažādām inspekcijām, jo šobrīd informācija ir ļoti plaša, nav apkopota un nav norādīts, kādi pasākumi uzņēmumā ir obligāti un bez kurām atļaujām un dokumentiem var arī iztikt.

Padarīt ne tik skarbu sodu sistēmu par dažādiem administratīviem pārkāpumiem, īpaši, ja uzņēmējs nav bijis informēts par pārkāpuma sodāmību. Piekopt praksi, ka vispirms tiek uzlikts brīdinājums un dots laiks izlabot kļūdas, jo lielākā daļa uzņēmēju ir mazie uzņēmēji, kam katrs lielāks sods var likt izbeigt uzņēmējdarbību.

Būtu nepieciešams pārskatīt nodokļu sistēmu attiecībā uz radošajiem uzņēmējiem. Tā kā radošās industrijas ne tikai Latvijā, bet arī citur pasaulē kļūst arvien aktuālākas, vērtīgi būtu izstrādāt nodokļu atlaizņu programmas, kas paredzētas radošajiem uzņēmējiem. Liela daļa radošo uzņēmēju savas komercplātibas irē vai nomā, tā kā ēku īpašnieki ir brīvi savās darbībās uz īres cenu paaugstināšanu, tad arī šis ir drauds mazā radošā biznesa izbeigšanai. Nodokļu atlaides varētu būt piemērojamas arī radošā biznesa atbalstītājiem, konkrētāk tieši ēku īpašniekiem, lai būtu skaidri saprotams, ka ne tikai radošais business, bet arī tā atbalstītāji valstij ir svarīgi.

Tā kā liela daļa Miera ielas atrodas UNESCO pasaules mantojuma aizsardzības zonā, tad nozīmīgi ir padomāt arī par kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas atbalsta pasākumiem. Šobrīd iela ir sliktā tehniskā stāvoklī, gan vēsturiskais bruģis, gan arī vairākās vēsturiskas mājas. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai būtu nepieciešams novirzīt lielāku finansējumu, lai tā spētu sniegt lielāku atbalstu šāda veida mantojuma saglabāšanā un atjaunošanā, jo šobrīd finansējums ir ļoti mazs, lai varētu sakārtot

kultūrvēsturisko mantojumu, vai arī veiktu regulārus izglītojošus pasākumus kultūrvēsturiskā mantojuma īpašniekiem, kas varētu savus īpašumus efektīvi pārvaldīt un sakārtot.

Miera ielai nepieciešama revitalizācija. Šobrīd iela ir sliktā stāvoklī, tajā nav zaļo teritoriju, soliņu, bērnu laukumu un arī trūkst apgaismojums.

Būtu vēlams veidot valsts mēroga sadraudzības ar citu valstu radošajām industrijām un to uzņēmējiem, lai katrs varētu dalīties savā pieredzē un ņemt labākos pozitīvos piemērus.

Vel viens svarīgs punkts ir ielas infrastruktūras sakārtošana. Būtu nepieciešams izstrādāt vienotus dizaina risinājumus visā pilsētā, piemēram, vienotu dizainu velonovietnēm, apzaļumošanai, ietvēm, auto stāvvietām, pielāgojot to attiecīgās teritorijas vēsturiskajam aspektam un jau esošajam dizainam, lai pilsetā kopumā būtu vienota savā dizainā un izskatītos pievilcīgāka un pieejamāka gan iedzīvotājiem, gan arī tūristiem.

Vērtīgi būtu realizēt Fine young urbanists izstrādāto projektu par Miera ielas ietvju paplašināšanu un automašīnu plūsmas pārvietošanu pa tramvaja sliedēm. Šobrīd ietves ir ļoti šauras un nesakārtotas. Būtu vērtīgi tās sakārtot un paplašināt, lai ietve būtu ērta gan kājāmgājājiem, gan jaunajām māmiņām ar ratiņiem, jo tuvumā ir Rīgas dzemdību nams un māmiņu skaits ar ratiņiem šajā teritorijā ir samērā liels. Šis projekts ļautu arī velosipēdistiem veiglāk pārvietoties pa ielu. Kā arī tas atļautu izvietot galdiņus un nelielas terases radošajiem uzņēmējiem. Tieši šīs āra kafejnīcas un terases ir tas, kas būtiski pietrūkst Miera ielas republikas lietotājiem. Šobrīd Miera iela ir ļoti atvērta automašīnām, kas rada šosejas sajūtu, jo regulāri cauri brauc lielas masas ar automašīnām, nospiežot ietves un radošos uzņēmējus gar pašu ielas malu.

Ļoti svarīga ir korupcijas pārtraukšana, kas šobrīd kavē ne tikai radošo uzņēmēju biznesu, bet vispārēju valsts attīstību, jo šobrīd Miera ielā ļoti atklāti darbojas nelegālā alkohola tirdzniecības vietas par kurām tiek reāli ziņots, bet viņu darbība netiek pārtraukta, kas parāda augsto valsts iestāžu darbinieku korumpētības līmeni.

5.2. Ieteikumi Miera ielas republikas radošajiem uzņēmējiem

Radošajiem uzņēmējiem Miera ielā jau tagad sekmīgi sadarbojas, tomēr šis sadarbības līmenis būtu jāpaaugstina un jāiesaista ne tikai uzņēmēji, kas ir biedrības locekļi, bet aktīvi jāiesaista tie, kas nav biedrībā. Īpaši vēlama sadarbība ir ar uzņēmējiem, kas Miera ielā darbojas ilgāku laika periodu, jo šiem uzņēmējiem ir pieredze normatīvās bāzes pārzināšanā, kas daudzārt pietrūkst jaunajiem un radošajiem uzņēmējiem. Šāda sadarbība un informācijas apmaiņa būtu ļoti vērtīga un palīdzētu izvairīties no sodiem tiem, kas nav pilnībā informēti par visu saistīto likumdošanu.

Radošajiem uzņēmējiem būtu vērtīgi sadarboties un biežāk veidot pasākumus, jo šobrīd ir tikai viens liels pasākums „Miera ielas vasarsvētki”, par kuru ir priecīgi ļoti daudz radoša kvartāla lietotāji, tomēr lielai daļai pietrūkst šāda veida pasākumu biežāk. Pasākumiem nav jābūt tik lieliem un grandioziem kā vasarsvētki, bet par nelielām izmaksām varētu veidot nelielus tirdziņus, koncertus un radošās darbnīcas biežāk.

Ir nepieciešams produktu, pakalpojumu un pasākumu klāsta daudzveidība. Pietrūkst pasākumu, kas būtu domāti tieši bērniem, vai arī vecāka gada gājuma cilvēkiem. Šobrīd šķiet, ka galvenā mērķauditorija ir radoši aktīvi cilvēki darbaspējas vecumā. Jāizveido pasākumu programmas ar daudzveidīgāku pasākumu klāstu, mērķētu uz daudzveidīgāku mērķauditoriju.

5.3. Ieteikumi Miera ielas republikas biedrībai

Šobrīd samērā maz biedrības darbībā tiek iesaistīti vietējie iedzīvotāji. Tā kā radošā kvartāla iedzīvotāji sastāda lielu daļu no kopējā lietotāju skaita, tad būtu nozīmīgi veicināt sadarbību un iesaistīšanu biedrības darbībā. Kopējai iedzīvotāju grupai būtu arī lielākas iespējas valstiskā mērogā mainīt kādus no esošajiem nosacījumiem.

Ir svarīgi izstrādāt ilgtermiņa plānošanas programmas, kas noteiktu biedrības paveicamos uzdevumus un regulāru pieturēšanos pie konkrētiem noteikumiem, lai biedrība kļūtu kā nopietna radošā kvartāla pārstāvēnīciska institūcija, kas var ietekmēt tās darbību un attīstību nākotnē. Šobrīd mērķi un uzdevumi ir diezgan vispārīgi un nav pietiekami pēctecīgi. Viens no iemesliem ir tas, ka nav stingras un pastāvīgas vadības, kas arī saņemtu atalģojumu, vai cita veida atbalstu tam, ka darbojas biedrībā.

Biedrībai aktīvāk būtu jāsadarbojas ar citiem radošajiem kvartāliem un jāveido kopīgi pasākumi, lai lietotāju vēlmes tiktu apmierinātas un biedrības darbība kā tāda tiktu pilnveidota.

Svarīgi ir pilnveidot un atjaunot informāciju biedrības mājas lapā. Liela daļa lietotāju nav apmierināta ar informācijas pieejamību par Miera ielas republiku. Būtu nepieciešams izstrādāt arī dažāda veida bukletus un kartes, kurās attēlotu Miera ielas piedāvājumu un aprakstu par to, jo daudz tūristu vēlas radošajā kvartālā iegriezties, bet, atnākot uz ielu, ir jāieiet katrā radošajā vietā, lai saprastu, ar ko katra vieta nodarbojas, kāds ir cenu klāsts un piedāvājums, kādi ir darba laiki un pasākumi.

Aktīvāk jāpiesaista sponsori vai atbalstītāji, piemēram, TV raidījumi, žurnāli, laikraksti, kuros būtu iespēja reklamēties un tādā veidā sniegt informāciju un piesaistīt lietotājus.

SECINĀJUMI

Atbildot uz darba sākumā izvirzītajiem jautājumiem: vai tiešām šajā vietā **ekonomiskā izaugsme ir straujāka un pamatīgākā, kāda tā ir citur Rīgā**, neskaitot citus radošos kvartālus un, **vai tiešām radošie kvartāli piesaista sev arvien vairāk radošu cilvēku no visas pasaules?** Kā arī to, **vai pašiem Miera ielā dzīvojošajiem un strādājošajiem ir svarīga šī ekonomiskā izaugsme, peļņa un popularitāte**, vai tomēr kaut kas cits? Pēc izpētes var secināt, ka tas, ka vieta ir radošais kvartāls nenozīmē, ka ekonomiskā izaugsme šādās vietās būs straujāka un pamatīgāka. Tas viss ir atkarīgs no tā, kā strādā katrs uzņēmums individuāli, kā uzņēmumi ir spējīgi sadarboties un radīt cilvēkiem ko interesantu un piesaistošu. Liela nozīme ir klientu piesaistīšanai un sevis popularizēšanai. Ņemot vērā, ka Miera ielas republika ir kļuvusi diezgan populāra, ne tikai Latvijā, bet arī ārzemēs, rezultātā uz MIR dodas arī ārzemju ekskursanti un citi radoši cilvēki (pagājušo gad Miera ielas republika kļuva par sadraudzības pilsētu Užupes republikai Viļņā). Miera ielas uzņēmējiem ir svarīga ekonomiskā izaugsme, jo lielai daļai tas ir pamatdarbs ar kuru viņi nodrošina sev iztiku, tomēr ļoti svarīgs ir arī tas, lai viņi darītu to, kas pašiem patīk. Kā jau visos biznesos arī radošajā uzņēmējdarbība ļoti svarīga ir popularitāte un klientu piesaistīšana, ko norādīja uzņēmēji intervijās. Turpmāk tekstā kopējie secinājumi, kuros ir arī atbildes uz darba pētnieciskajiem jautājumiem:

1. Ielas infrastruktūra ir sliktā stāvoklī. Vairākas ēkas ir neapsaimniekotas. Ceļa segums ir ļoti sliktā stāvoklī, kas traucē pārvietoties gan autovadītājiem, gan arī riteņbraucējiem.
2. Miera ielā atrodas nelegāla alkohola tirdzniecības vietas, kuras jau gadiem nevar izskaust. Tieši tādēļ arī ielas teritorijā regulāri redzami bezpajumtnieki un iereibuši cilvēki.
3. Galvenās problēmas, kas saistās ar Miera ielu gan tās uzņēmējiem, gan lietotājiem ir saistītas ar ielas fizisko stāvokli (nolietojies bruģis, ietves, kas ir sliktā stāvoklī, neapsaimniekotās ēkas un kopējais ielas vizuālais tēls).
4. Miera ielā trūkst velonovietnes, šobrīd tāda ir tikai viena.
5. Uz Miera ielas automašīnas var novietot bez maksas, bet to plānots mainīt jau tuvākajos mēnešos, par ko gan ielas uzņēmējiem, gan lietotājiem un iedzīvotājiem ir dalītas emocijas.
6. Miera ielas republikas robežas sniedzas līdz Tallinas ielai. Lielākā daļa uzņēmēju nevēlas, lai MIR robežas paplašinās, bet lietotāji lielākā daļa vēlas, lai

robežas tiktu paplašinātas, kas skaidrojams ar to, ka lietotājiem šobrīd pietrūkst pasākumu un dažāda veida jaunu pakalpojumu un produktu tirdzniecības vietas.

7. Šobrīd Miera ielas republika darbojas tieši dažu radošo entuziastu dēļ. Miera ielas republikas zīmols šobrīd ir samērā „uzpūsts”, kas liek lietotājiem, ēku īpašniekiem un citiem ar radošumu saistītajiem cilvēkiem un institūcijām domāt, ka tā (Miera ielas republika) ir liela un pelnoša institūcija, ka atrašanās Miera ielā nozīmē lielu ekonomisko izaugsmi un popularitāti.

8. Lielākā daļa uzņēmēji savu darbību uzsākuši laikā, kad īres cenas bija kritušās un tika izsludināts konkurss „Brigādes”, kas deva starta kapitālu dažādām radošām iniciatīvām pilsētā.

9. Populārākais gada pasākums ir Miera ielas vasarsvētki, kura apmeklētāju skaits ik gadu aug. Tomēr tas ir arī vienīgais šāda veida pasākums.

10. Ir vairāki nerealizēti projekti, kam pietrūkst finansējuma (ietvju paplašināšana, ielas apzaļumošana, mājas lapas izstrāde u.c.)

11. Nedz Miera ielas republikas uzņēmēji, nedz arī lietotāji, Miera ielas republikas teritorijā neskaita Tabakas fabriku un Valdemāra pasāžu. Viņi to uztver kā kaimiņu, kas nedaudz ietekmē cilvēku plūsmu Miera ielas republikā.

12. Lielākajai daļai Miera ielas republikas uzņēmēju, īres cenas nav noteicošais, kāpēc ir izvēlējušies darboties Miera ielā. Liela daļa uzņēmēju ir arī ielas iedzīvotāji.

LITERATŪRAS AVOTU SARAKSTS

1. Anderson, N. Potočnik, K. Zhou, J. 2014. *Innovation and Creativity in Organizations: A State-of-the-Science Review, Prospective Commentary, and Guiding Framework*. Vol. 40 No. 5. 1297 – 1333 p.
2. Bianchini, F. Landry, C. 1995. *The creative city*. Demos. 60 p.
3. Cvetičanin, P. Gavrilovic, D. Spasic, I. 2014. *Strategies and tactics in social space: The case of Serbia*. Social Science Information. Vol. 53 (2). Sage publications. 213–239 p.
4. Dāvidsone, I. 1988. *Rīgas dārzi un parki*. Liesma. 157. lpp.
5. Florida, R. Tinagli, I. 2004. *Europe in the creative age*. Demos.
6. Florida, R. 2002. *The Rise of the creative class*. Washington monthly. Skatīts: 10.02.2015. Pieejams: <http://www.washingtonmonthly.com/features/2001/0205.florida.html>
7. Florida, R. Mellandes, C. Stolarick, K. Silk, K. Matheson, Z. Hopgood, M. 2011. *Creativity and Prosperity: The Global Creativity Index*. Martin prosperity institute. Skatīts: 17.03.2015. Pieejams: <http://martinprosperity.org/media/GCI%20Report%20Sep%202011.pdf>
8. Gill P., Stewart K., Tresaure E., Chadwick B. 2008. *Methods of data collection in qualitative research: interviews and focus groups*. Skatīts: 23.05.2015. Pieejams: <http://www.nature.com/bdj/journal/v204/n6/full/bdj.2008.192.html>
9. Graeme, E. 2009. *Creative Cities, Creative Spaces and Urban Policy*. Urban Studies. 46(5&6). Sage publications. 1003–1040 p.
10. Groves, R. M., Floyd, J. F., Mick, J. 2009. *Survey Methodology*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
11. Groskaufmanis, M. Ozola, E. Zibārte, I. 2011. *Rīgas radošie kvartāli*. Rīga 2014.
12. Haas, T. Olsson, K. 2014. *Transmutation and Reinvention of Public Spaces Through Ideals of Urban Planning and Design*. Space and Culture. Vol. 17 (1). Sage publications. 59 – 68 p.
13. Humphreys, L. 2010. *Mobile social networks and urban public space*. New media & society. Vol 12 (5). Sage publications. 763–778 p.
14. Innovative Urban Planning and Management – IUPM. 2002. *Vilnius Old Town: Uzupis - Paupys Case study 2000 – 2001*. Skatīts: 14.04.2015. Pieejams: <https://web.archive.org/web/20120204131859/http://www.ensure.org/guidebook/new/cases/uzupis/print.htm>

15. Jayne, M. 2004. *Culture that works? Creative industries development in a working-class city*. Capital & Class. Sage publications. 199 – 210 p.
16. Kolbergs A. *Rīga kājāmgājējiem*. Jūrmala: A.K.A., 2001 – 71.lpp
17. Landry, C. Bez dat. *Creative cities index*. Skatīts: 12.02.2015. Pieejams: <http://charleslandry.com/themes/creative-cities-index/>
18. Laurier, E. 2006. *Participant Observation*. In: *Key Methods in Geography*. Clifford, N. & Valentine, G. (eds.) London, Sage publications. 135–148 p.
19. Liepiņa, L. 2004. *Ziemeļu rajons gadsimtu griežos*. Rīga : RaKa. 102. lpp.
20. Madanipour, A. 2003. *Public and private spaces of the city*. London & New York: Routledge. 264 p.
21. McCarthy, J. 2005. *Making spaces for creativity: designating 'cultural quarters'*. 41st ISoCaRP Congress. 11 p.
22. Montgomery, J. 2007. *Cultural Quarters as Mechanisms for Urban Regeneration. Part I: Conceptualising Cultural Quarters*. *Planning Practice and Research*, 18:4, 293–306p. Skatīts: 11.03.2015. Pieejams: http://memphis.edu/planning/pdfs/plan_7611/montgomery_cultural_quarters_as_mechanisms_for_urban_regeneration.pdf
23. Rumpīte, D. 2000. Novitātes kreativitātes teorijā. *Skolotājs*, nr. 5. 32. - 38. lpp.

24. Buteljons. Bez dat. Skatīts: 25.05.2015. Pieejams: <http://buteljons.lv/>
25. Cita Rīga. *Rīgas tabakas fabrika*. Skatīts 19.05.2015. Pieejams: <http://www.citariga.lv/lat/brasa/rupnieciba/tabakas-fabrika/>
26. Cita Rīga. *Kapi Brasā*. Skatīts: 24.05.3015. Pieejams: <http://www.citariga.lv/lat/brasa/kapi/>
27. Dad Cafe. Bez dat. Par mums. Skatīts: 19.05.2015. Pieejams: <http://www.dadcafe.lv/>
28. Dining.lv. *Vai Rīgā radīta jauna kulta vieta? Rocket Bean Roastery*. Skatīts 29.05.2015. Pieejams: <http://www.dining.lv/raksts/vai-riga-radita-jauna-kulta-vieta-rocket-bean-roastery/3305>
29. HC.lv. 2010. *Miera ielas ziemas tirdziņš*. Skatīts: 30.04.2015. Pieejams: <http://lv.hc.lv/izklaide-kultura/zinas/driz-miera-ielas-republika-klus-vel-lielaka-11995/>
30. Kokins, T. Ozola, E. 2014. *Projekts Mierīgi*. Izstrādāts Survival Kit 6» un «Rīga — Eiropas kultūras galvaspilsēta 2014» programmas ietvaros. Skatīts: 24.04.2015. Pieejams: <http://fineyoungurbanists.tumblr.com/tagged/we%20design>

31. Laima. *Vēsture*. Skatīts: 19.05.2015. Pieejams: <http://www.laima.lv/lv/par-laimu/vesture/>
32. Laikmetīgās Mākslas centrs. 2010. *Brigādes*. Skatīts: 2.05.2015. Pieejams: <http://old.brigade.lv/archives/category/aktualitates>
33. Matthews, K. 2012. *The Republic and Constitution of Užupis (Best country ever)*. Skatīts: 29.04.2015. Pieejams: <http://www.wandertooth.com/republic-and-constitution-of-uzupis/>
34. M50. Bez dat. Par mums. Skatīts: 22.05.2015. Pieejams: <https://m50.lv/lv/>
35. Rīga 2014. 2013. *Rīgas radošie kvartāli - Afiša*. Skatīts 04.04.2015. Pieejams: http://riga2014.org/files/pdf/afisa%20a5_2014_lv_web3.pdf
36. Rīgas Domes pilsētas attīstības departaments. Bez dat. Rīgas pilsētas apkaimes. Skatīts: 20.05.2015. Pieejams: http://www.rdpad.lv/wp-content/uploads/2014/11/8.3._apkaimju_robezas_m.pdf
37. Rīgas domes pilsētas attīstības departaments. *Apkaimes. Brasa – apkaimes vēsturiskais apraksts*. Skatīts: 09.04.2015. Pieejams: <http://www.apkaimes.lv/sakums/brasa/history>
38. TAKA. Bez dat. Skatīts: 25.05.2015. Pieejams: <https://pataku.wordpress.com/category/sakums/>
39. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. 2013. Skatīts: 17.05.2015. Pieejams: <http://saraksts.mantojums.lv/lv/piemineklu-saraksts/?t=Miera+iela®ion=5&group=1&type=6>
40. Visit Lithuania. Bez dat. Skatīts 07.04.2015. Pieejams: <http://www.visitlithuania.net/index.php/places-to-visit/75-vilnius3/130-republic-of-uupis>
41. Wikipedia. 2015. *Sociology of space*. Skatīts 19.04.2015. Pieejams: http://en.wikipedia.org/wiki/Sociology_of_space#cite_ref-15
42. Izglītības un zinātnes ministrija. 2013. *Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam*.
43. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2020. Gadam
44. *Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014 – 2020. Gadam*. http://www.nap.lv/images/20121220_NAP2020_Saeim%C4%81_apstiprin%C4%81ts.pdf

45. Likumi.lv. 2013. *Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*. Skatīts: 22.05.2015. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=256866>
46. Rīgas domes pilsētas attīstības departaments. 2005. *Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*. Skatīts 20.05.2015. Pieejams: http://www.rdpad.lv/wp-content/uploads/2014/11/RTIAN_aktuala_redakcija.pdf
47. Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006. – 2015. Gadam
48. Valsts kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014. – 2020. Gadam
49. Gertmane, J. Veinberga, D. 2015. *Miera ielas telpas labiekārtojuma elementi*. Npublicēts materiāls.
50. Lāne, E. 2015. *Biedrības Miera ielas republika mājas lapas kā efektīvas elektroniskās komunikācijas platformas analīze un rokasgrāmatas izstrāde*. Bakalaura darbs. Ekonomikas un kultūras augstskola. Kultūras vadība. Npublicēts materiāls.

PIELIKUMI

1. Pielikums. Aptaujas anketa lietotājiem
2. Pielikums. Intervijas jautājumi Miera ielas republikas uzņēmējiem
3. Pielikums. Intervijas jautājumi biedrībai
4. Pielikums. Biedrības reģistrācijas apliecība

Aptaujas anketa Miera ielas republikas LIETOTĀJIEM

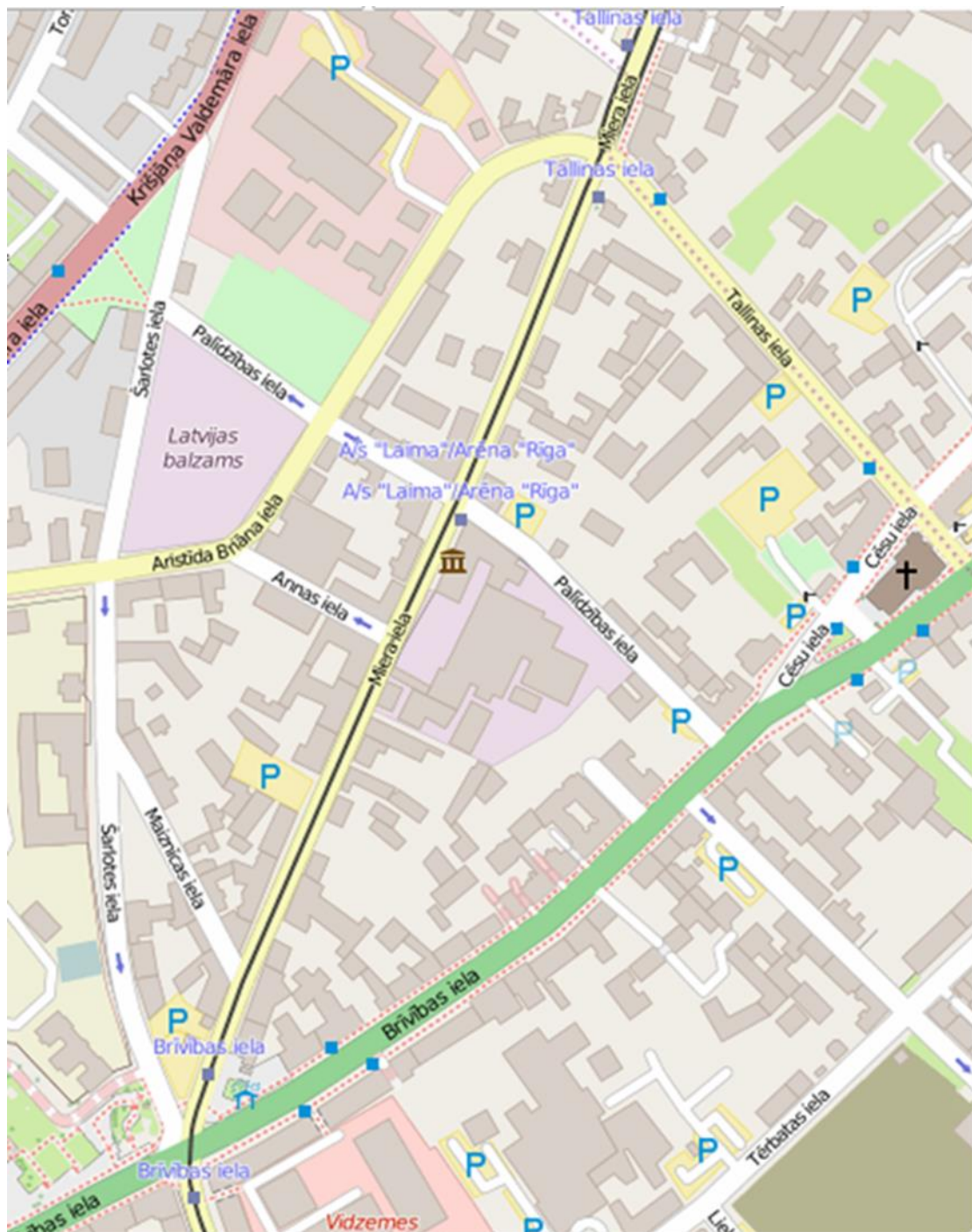
1. Kur uzzinājāt par Miera ielas republiku?
 - a. Sociālajos tīklos
 - b. No draugiem, radiem, paziņām
 - c. TV, radio, laikrakstos, žurnālos
 - d. Cits variants
2. Kāpēc izmantojat MIRā esošo piedāvājumu?
 - a. šeit strādāju
 - b. šeit atpūšos
 - c. Cits variants ...
3. Kuru radošo uzņēmumu pakalpojumus izmantojat Miera ielā?
 - a. Apmeklēju koncertus, izstādes u.c.
 - b. Iepērkos veikalos, salonos
 - c. Ieturos kafejnīcās
 - d. Apmeklēju Miera ielas vasaras svētkus
 - e. Cits variants ...
4. Kādus pasākumus apmeklējat Miera ielā?
 - a. Koncerti
 - b. Radošās darbnīcas
 - c. Izstādes
 - d. Lekcijas, semināri, nodarbības
 - e. Miera ielas vasaras svētki
 - f. Pa ceļam pasākumiem Tabakas fabrikā
 - g. Pa ceļam uz pasākumiem Valdemāra pasāžā (Piens, Kefīrs)
 - h. Cits variants
5. Iezīmējiet Jūsprāt esošās MIR robežas (karte)
6. Kur iegūstat informāciju par jaunumiem MIR?
 - a. Sociālajos tīklos
 - b. Tieši no draugiem, paziņām
 - c. Masu medijos
 - d. Cits variants
7. Vai Jūs uzskatāt, ka pieejamā informācija par Miera ielas republiku un tās piedāvājumu ir pietiekama?
 - a. Jā
 - b. Nē
 - c. cits
8. Cik bieži apmeklējat MIR?
 - a. Vismaz reizi nedēļā vai biežāk
 - b. Reizi divās nedēļās
 - c. Reizi mēnesī
 - d. Retāk kā reizi mēnesī

9. Vai esat apmierināts ar iespējām novietot automašīnu MIR robežās
 - a. Jā
 - b. Nē
 - c. Neizmantoju automašīnu
 - d. Cits variants
10. Vai esat apmierināts ar iespējām novietot velosipēdu MIR robežās?
 - a. Jā
 - b. Nē
 - c. Neizmantoju velosipēdu
 - d. Cits variants
11. Kādi produkti, pakalpojumi, pasākumi Jūsaprāt trūkst MIR?
...
12. Vai Jūs vēlētos, lai MIR paplašina savas robežas?
 - a. Jā
 - b. Nē
13. Kādi būtu Jūsu ieteikumi MIR, lai tas darbotos vēl labāk?
...
14. Vecums
15. Dzimums
16. Izglītība
17. Nodarbošanās

Intervijas jautājumi MIR uzņēmējiem

1. Cik ilgi nodarbojieties ar uzņēmējdarbību kopumā?
2. Kas Jūsprāt ir radošums?
3. Ar kādu radošo biznesu nodarbojieties, kāpēc tieši šāda veida uzņēmējdarbība?
4. Cik ilgi tieši Miera ielā?
5. Kādi bija iemesli, kāpēc izvēlējāties darboties Miera ielā?
6. Vai Jūs gribētu, ka Miera ielas republikas robežās paplašinās (kvartālu dziļumā vai ielas garumā)? Kāpēc jā vai nē?
7. Uz cik ilgu laiku Jums ir noslēgts īres līgums?
8. Kāda ir īres maksa par izīrējamo platību?
9. Ja Jums kādā rūpnīcu teritorijā piedāvātu lētākas īres platības, Jūs mainītu savu atrašanās vietu?
10. Ja Jums piedāvātu īres platības kādā prestižākā vietā (Vecrīga, Klusais centrs), un tās īres cena būtu nedaudz augstāka, vai Jūs mainītu savu atrašanās vietu?
11. Ar ko Jūs piesaistāt klientus (vai atrašanās Miera ielas republikā ir nozīme)?
12. Vai vairāk ir pastāvīgie klienti, jeb tie ir ļoti dažādi un mainīgi?
13. Cik ir nodarbināti cilvēki Jūsu uzņēmumā? No kuras Rīgas daļās ir personāls?
14. Cik liela nozīme ir ekonomiskajai izaugsmei (vai Jūsu ienākumi ir ievērojami auguši jeb ir salīdzinoši vienmērīgi kopš darbības uzsākšanas)?
15. Kādas ir attiecības ar citiem Miera ielas uzņēmējiem? Sanāk sadarboties? Cik bieži, kādās situācijās? Ar kuriem tieši sadarbojaties?
16. Vai pastāv t.s. Miera ielas republikas padome?
17. Kādas problēmas ir bijušas (atļaujas ielas tirdzniecībai vasarā, ugunsdzēsības un sanitārās inspekcijas u.c.)?
18. Vai ir bijuši kādi noziedzīgi nodarījumi Jūsu uzņēmumam?
19. Kas neapmierina Miera ielā fiziski? (ielas, ceļa segums, satiksme utt)
20. Kur novietojat savu automašīnu/ velosipēdu? Kur klientiem ir iespēja novietot savas automašīnas/ velosipēdus?
21. Kas Jums kā uzņēmējam pietrūkst, lai Jūsu business darbotos vēl labāk (nodokļu atlaides, kontrolējošo institūciju attieksme u.c.)?
22. Vai Jums ir kādi atbalstītāji, kas palīdz finansiāli Jūsu biznesam?
23. Ko Jūs ieteiktu Miera ielas republikai kā radošajam kvartālam kopumā, lai tas varētu pastāvēt ilgi un sekmīgi? Citas piepildes?

24. Iezīmējiet Jūsprāt esošās Miera ielas republikas robežas? (karte)

INTERVIJAS JAUTĀJUMI BIEDRĪBAI

1. Cik ilgi biedrība pastāv?
2. Kādi bija sākotnējie mērķi, kāpēc tā tika izveidota?
3. Cik bieži ir kopīgas sanāksšanas?
4. Kā ir mainījies valdes sastāvs kopš biedrības pastāvēšanas? Notiek regulāras valdes pārvēlēšanas?
5. Cik un kādi biedri šobrīd ir biedrībā?
6. Kā, cik daudz un kuri biedri laika gaitā ir nomainījušies?
7. Kā Jums šķiet, kādi ir galvenie iemesli, kāpēc uzņēmējiem Miera ielā gadās pārtraukt savu darbību?
8. Cik svarīgi Jums ir iesaistīt vietējos iedzīvotājus un māju īpašniekus biedrības darbībā?
9. Kādi ir veidi, kā Jūs esat mēģinājuši iesaistīt vietējos iedzīvotājus un māju īpašniekus?
10. Jūs vēlētos, lai Miera ielas republikas robežas paplašinās? Kāpēc?
11. Vai tiek ņemti kādu citu valstu radošo kvartālu piemēri, lai efektīvāk darbotos gan biedrība, gan republika kopumā? Kādu valstu piemēri?
12. Kādi ir galvenie finansējuma avoti biedrībai?
13. Kāda veida atbalsts būtu nepieciešams, lai Miera ielas republiku attīstītu?
14. Kādas ir galvenās problēmas ar ko saskaras biedrība un Miera ielas republika kopumā?
15. Ko primāri vajadzētu uzlabot biedrības darbībā?
16. Kādi ir nākotnēs plāni un mērķi attiecībā uz Miera ielas republiku?

Informācija par darbu un tā aizstāvēšanu

Ar šo apliecinām, ka maģistra darbs

Radošie kvartāli: Miera ielas republikas attīstības perspektīvas

ir sagatavots aizstāvēšanai gala pārbaudījumu komisijā
maģistra grāda un profesionālās kvalifikācijas Telpiskās attīstības plānošanā iegūšanai

Autors Relīna Bājāre

Paraksts, datums

Zinātniskais vadītājs Jānis Lejnīeks

Paraksts, datums

Noslēguma darba saņemšanas reģistrācija:

Darba reģistrācijas Nr.

Nodaļas lietvede Paraksts, datums

Noslēguma darba aizstāvēšanas rezultāti:

Darbs aizstāvēts studiju gala pārbaudījumu komisijā

.....
gads, datums, mēnesis

un aizstāvēts ar atzīmi

Priekšsēdētājs Paraksts, datums
Vārds, uzvārds

Sekretārs Paraksts, datums
Vārds, uzvārds